

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

МІНСК:
ПРАБЛЕМЫ
РОСТУ

8

ЗВЯЗДА

26 ЛЮТАГА 2021 г.
ПЯТНІЦА
№ 37 (29406)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ
+TV ПРАГРАМА

ЯК ЗНАЙСЦІ
АДПАВЕДНІК
СЛОВУ «ТРЭНЧ»

21

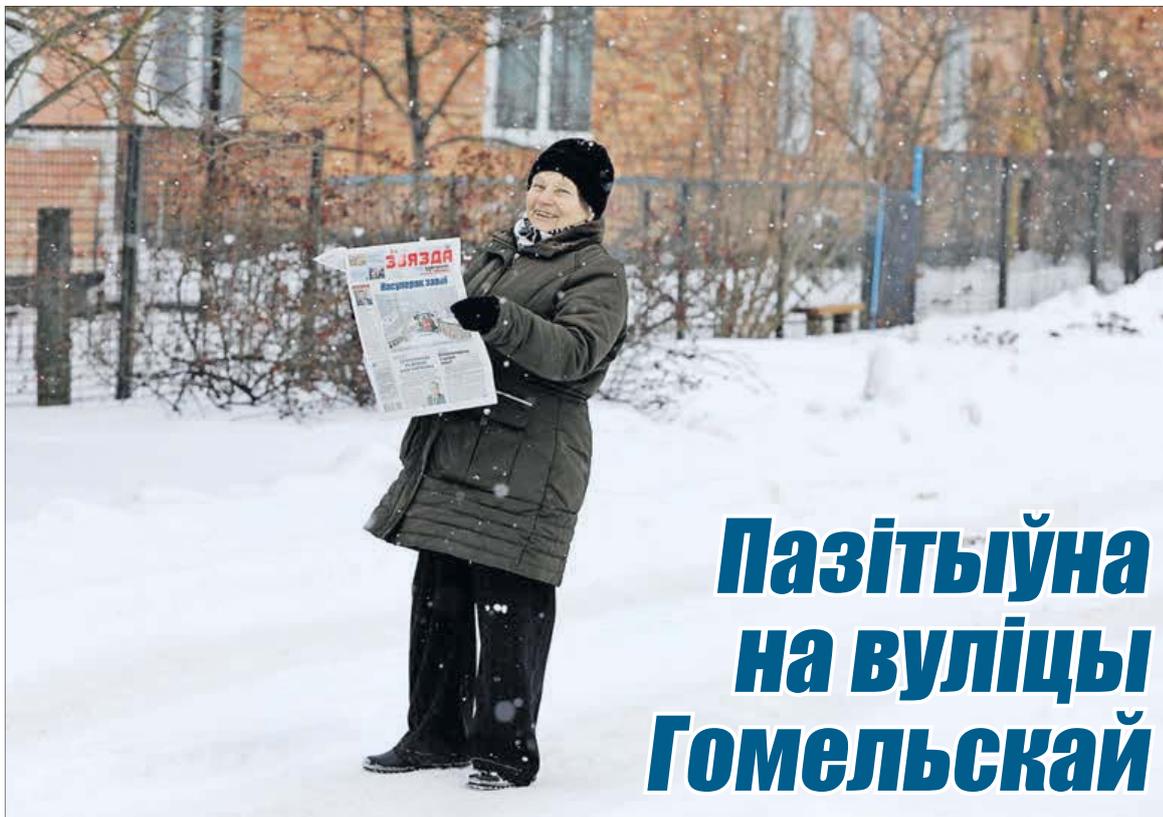
ЦЫТАТА ДНЯ

Вячаслаў ДАНИЛОВІЧ,
рэктар Акадэміі кіравання
пры Прэзідэнце, кандыдат
гістарычных навук:

«Нам неабходна ўзяць актыўны ўдзел у вызначэнні даты Дня народнага адзінства. Гэта вельмі важна, таму што гэты дзень датычыцца ўсіх грамадзян.

Устанаўленне такога дня паспрыяе, з аднаго боку, захаванню аб'ектыўнай гістарычнай памяці аб знакавых падзеях у жыцці нашага народа і дзяржавы. З іншага боку, гэта неабходна ў сучасных умовах інфармацыйнай гібрыднай вайны, калі спрабуюць фальсіфікаваць і сказіць гістарычныя падзеі падаргаюцца якраз падзеі Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай вайны, якія мелі велізарнае значэнне для беларускага народа. Я лічу, што ў нас ёсць усе неабходныя гістарычныя, навуковыя абгрунтаванні для таго, каб устанавіць Дзень народнага адзінства ў нашай краіне».

Пазітыўна на вуліцы Гомельскай

А як інакш?! Падпісчыца «Звязды» з трыццацігадовым стажам, былы школьны філолаг Ніна КАЛЫХАН на жыццё глядзіць вельмі аптымістычна, хоць у былой чарнобыльскай перасяленні нараканняў на лёс было шмат. Ніна Васілеўна распавяла, што гэтую вуліцу на ўсходзе Маладзечна для пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС пабудавалі ў 1991 годзе і назвалі Гомельскай, на ёй пасяліліся ўраджэнцы Хойніцкага раёна. За гэты час палешукі сталі сваімі, бо ніколі не страчвалі надзеі на лепшае, добра працавалі, гадавалі дзяцей, актыўна ўключаліся ў грамадскую работу — і з імі заўсёды віравала мясцовае жыццё. А яшчэ сябравалі з беларус-

кімі газетамі і часопісамі. Ніна Васілеўна не ўяўляе свой дом без нашай газеты і штодня чакае паштальёна.

— Сваю маленькую радзіму жыхары вуліцы Гомельскай ніколі не забываюць, — дзеліцца пенсіянерка. — У прыгожым месцы, каля крыніцы, мы паставілі помнік чарнобыльцам-перасяленцам, кожны год збіраемся каля яго. Вось і сёлета, у канцы красавіка, мы зноў збіромся разам.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Маладзечанскі раён.

Размова па сутнасці

Ігар КАРПЕНКА:

«Адукацыя — гарант сацыяльнай стабільнасці ў грамадстве»

У Беларусі завяршаецца прапрацоўка праекта Канцэпцыі развіцця сістэмы адукацыі да 2030 года. Дакумент будзе размешчаны на афіцыйным сайце Міністэрства адукацыі для абмеркавання, а ў далейшым вынесены на разгляд Рэспубліканскага педагагічнага савета, які плануецца правесці ў жніўні гэтага года. У аснову канцэпцыі будуць пакладзены даручэнні кіраўніка дзяржавы, дадзеныя ім на Усебеларускім народным сходзе. Галоўныя прынцыпы застануцца нязменныя: гэта дзяржаўна-грамадскі характар кіравання сістэмай адукацыі, сацыяльная справядлівасць, роўны доступ да адукацыі і павышэнне яе якасці. Аб прыярытэтах у адукацыі, вопыце работы ва ўмовах пандэміі каранавіруса і ідэалагічным складніку ў выхаванні мы задалі пытанні міністру адукацыі нашай краіны Ігару КАРПЕНКУ.

Фота прэс-службы Міністэрства адукацыі.

СТАР. 4—5

Свая справа

СТВАРАЛЬНЫ БІЗНЕС СЯРГЕЯ КУЦАНАВА

Прадпрымальнік — пра вытворчасць на перыферыі і адказнасць перад сабой і людзьмі

Сідаравічы — невялікі аграгарадок паміж Магілёвам і Быхавам. Менавіта тут знаходзіцца вядомая ў Магілёўскім раёне фермерская гаспадарка Сяргея КУЦАНАВА. Ён ураджэнец гэтага населенага пункта, таму і бізнес ствараў на малой радзіме. Фермерства,

Вуліца, якая з'явілася ў Сідаравічах дзякуючы Сяргею КУЦАНАВА.

дарэчы, не адзіны кірунак яго дзейнасці. Прадпрымальнік яшчэ і дамы будзе, і мэблю робіць, і рыбу вырошчвае. Сам справай займаецца і аднаўяскаўцам работу дае. І вельмі абурэацца, калі нехта называе яго камерсантам. «Не трэба нас блытаць з перакупшчыкамі, — кажа ён. — Я — вытворца, ствараю карысны прадукт, які карыстаецца попытам. І ў гэтым прынцыповая розніца».

СТАР. 5

КОРАТКА

Прагаласаваць за выбар даты дзяржаўнага свята — Дзень народнага адзінства можна на сайце Усебеларускага народнага сходу <https://vsebel.by/>.

Беларускі лёгкаатлет Ірына Жук абнавіла нацыянальны рэкорд у скачках з шастом.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«Сённяя бяспека шматбаковая: ад харчовай і ў цэлым эканамічнай да ваенных пагроз»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам дзяржаўнага сакратара Савета бяспекі Аляксандра Вальфовіча, які нядаўна быў прызначаны на гэту пасаду.

Асноўнае пытанне — склад і функцыяванне Савета бяспекі, абазначыў кіраўнік дзяржавы. Паводле слоў Прэзідэнта, работу органа «ў адпаведнасці з нашымі ўмовамі трэба вы будаваць сур'ёзна, а не дзе і перабудаваць», вывучышы вопыт Расіі, Казахстана, іншых дзяржаў.

Вышэйшы калегіяльны каардынацыйны орган, які рэалізуе паўнамоцствы кіраўніка дзяржавы ў галіне забеспячэння нацыянальнай бяспекі, якім з'яўляецца Савет бяспекі, павінен збірацца рэгулярна, на ім належыць абмяркоўваць фундаментальныя пытанні абароны дзяржавы, падкрэсліў Прэзідэнт. «Сённяя бяспека шматбаковая: ад харчовай і ў цэлым эканамічнай да ваен-

Фота БелаТА

ных пагроз, — дадаў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да Аляксандра Вальфовіча. — Таму занадта шырокі спектр пытанняў, якія належыць вырашаць. Думаю, за гэты час вы ўніклі ў сітуацыю як вопытны штабіст. Гэта практычна штаб, толькі на самым высокім узроўні — штаб Прэзідэнта па абароне і бяспецы».

Другое пытанне парадку дня сустрэчы — забеспячэнне стабільнасці ўнутры Беларусі сёлетна. «Вельмі будзе няпросты год, і не толькі таму, што ёсць некалькі недастатковае разуменне ў грамадстве працэсаў развіцця Беларусі, жаданне некаторых унутраных сіл і, асабліва, знешніх дэстабілізаваць абстаноўку», — папярэдзіў беларускі лідар. Ціск абываецца па ўсіх кірунках, нават у спорце, заўважыў ён. «Вы бачыце, што паціху-паціху, не кіем, дык палкай хочучь раскістаць Беларусь. І сігналы (не проста сігналы, а канкрэтныя дзеянні) ідуць з-за мяжы. На шчасце, мы выявілі ўсе гэтыя цэнтры, ведаем усіх гэтых «змагароў» і збеглых з Беларусі, але ведаць мала — гэтаму трэба супрацьстаяць, — абазначыў задачы Аляксандр Лукашэнка. — Усё трэба да дробязі прадугледзець з улікам вопыту і Беларусі, і Расіі, і Арменіі, і Кыргызстана, і Украіны (вы бачыце, успыхнула зноў Украіна), і іншых постсавецкіх рэспублік».

Прэзідэнт выказаў гатоўнасць таксама абмеркаваць кадравыя пытанні і пытанні прысваення ваенскіх званняў.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ШМАТ УВАГІ АДДАДЗЕНА ІНФАРМАЦЫЙНАМУ СУВЕРЭНІТЭТУ

У Міністэрстве інфармацыі Рэспублікі Беларусь прайшла калегія, дзе былі падвезены вынікі работы галіны ў 2020 годзе і вызначаны мэты і задачы на 2021 год.

«Мінулы год быў складаны. Мы шмат увагі аддалі праблемам інфармацыйнага суверэнітэту, якія паставілі перад намі 2020 год. Сённяя вартка зрабіць акцэнт на інтэрнэт-вясчэнні, рабоце з сацыяльнымі сеткамі і месенджарамі, гэта найважнейшы кірунак у нашай рабоце. Раней мы не вельмі добра развіваліся ў гэтым кірунку, але жнівень 2020 года паказаў, што ў нас ёсць магутнасці і рэзервы, у тым ліку і кадравыя, які дапамаглі выстаяць у няпросты час. Магутны рэсурс таксама і тэлебачанне. Што датычыцца друкаваных сродкаў масавай інфармацыі, то мы назіраем пераход аўдыторыі ў інтэрнэт, і друкаваная прэса павінна змяняцца. Мы павінны адзіць ад навіннага кантэнту ў друкаваных СМІ і сканцэнтравана на аналітыцы і расследаваннях — матэрыялах, якія будуць аналізаваць сітуацыю, а не даваць яе адлюстраванне», — адзначыў міністр інфармацыі Ігар ЛУЦКА.

Удзельнікі калегіі абмеркавалі работу рэгіянальнай прэсы і ўнеслі прапановы па яе ўдасканаленні. «Мы павінны згрупаваць рэгіянальныя друкаваныя СМІ ў адны кулак. У сувязі з гэтым неабходна падпарадкаваць раённую прэсу аблвыканкамам ці стварыць холдынгі на базе абласных газет. Гэта дазволіць аптымізаваць траты і ў пэўнай ступені развязаць рукі журналістам», — падкрэсліў міністр.

Фота БелаТА

Асабліва увага была ўдзелена рабоце прэс-службай. Па словах Ігара Луцкага, Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 65 «Аб удасканаленні работы дзяржаўных органаў, іншых дзяржаўных арганізацый са сродкамі масавай інфармацыі» нікто не адмяняў. У той жа час Міністэрства інфармацыі не павінна быць PR-службай іншых галін, гэтым трэба займацца ўнутры галін і ведамстваў. Удзельнікі калегіі абмеркавалі, як выправіць некаторыя недахопы ў гэтым дачыненні.

Ігар Луцкі падкрэсліў, што, нягледзячы на ўсе цяжкасці, 2020 год дазволіў беларускай журналістыцы раскрыцца ва ўсёй красе: «Было створана шмат магутных журналісцкіх матэрыялаў, з'явіліся лідары меркаваннаў срод прэс-журналістаў. І гэта вельмі важны момант».

Выступаючы падчас калегіі Мінінфарма, **намеснік прэм'ер-міністра Ігар ПЕТРЫШЭНКА** адзначыў: «За апошнія паўгода роля СМІ настолькі ўзраста, што гэта нават складана ацаніць. Сённяя праца, якая адбываецца ў студэнцкім, маладзёжным асяроддзі і нават у працоўных калектывах, шмат у чым залежыць ад таго, як працуюць СМІ. А таксама ад таго, наколькі выразна мы фармуем інфармацыйны парадок дня, наколькі аператыўна выкрываем спробы дэструктыўнага ўплыву на наша грамадства. Падрыхтоўка да VI Усебеларускага народнага сходу паказала, што ў міністэрстве будавана сістэманая работа ў медыясферы, наладжана ўзаемадзеянне са СМІ ўсіх узроўняў. СМІ ў сваю чаргу прадэманстравалі ўменне хутка перабудоўвацца, працаваць актыўна, ярка падаваць інфармацыю». «Летаць сродкі масавай інфармацыі ў цэлым працавалі паспяхова, імкнуліся максімальна эфектыўна выконваць свае функцыі. Нягледзячы на гэтыя вынікі працы журналістаў, іх прафесіяналізму, неабыхавасці, цвёрдага грамадзянскага пазіцыі», — даў ацэнку віцэ-прэм'ер.

Ігар Петрышэнка падкрэсліў: друкаваныя СМІ, нягледзячы на глабальную лічбавізацыю, складаюць значны сегмент інфармацыйнага поля краіны. Паводле яго слоў, кантэнт, які прапанаваць чытачам, павінен быць унікальным і якасна адрознівацца ад таго, што можна знайсці на інтэрнэт-рэсурсах. Тым больш шмат на фоне фэйкавых навін, інфармацыйных укідаў у аўдыторыі ўнікае заплыт на прафесійную і аб'ектыўную журналістыку. Намеснік прэм'ер-міністра ўпэўнены, што друкаваныя СМІ павінны больш актыўна працаваць у інтэрнэт-прасторы.

Валерыя СЦЯЦКО.

• У тэму

У дзяржаўных органах, якія забяспечваюць нацыянальную сістэму бяспекі, на сённяя арганізаваны дастатковы ўзровень узаемадзеяння, паведаміў журналістам па выніках даклада Прэзідэнта дзяржсакратар Аляксандр Вальфовіч.

«Ведамствы сілавога блоку здольныя вырашаць задачы па забеспячэнні правапарадку ў нашай краіне, у адпаведнасці з іх прызначэннем, — сказаў ён. — Акрамя таго, яны гатовыя да любых змен як знешняй, так і ўнутранай палітычнай абстаноўкі».

«Ведамствам сілавога блока належыць асабліва роля забеспячэння устойлівае функцыянаванне эканамічнай і палітычнай сістэм грамадства. Сённяя тая сістэма нацыянальнай бяспекі, якая створана ў нашай краіне, забяспечвае вырашэнне гэтых важных задач, — лічыць кіраўнік сакратарыята Савета бяспекі. — Беларускі народ можа быць спакойны: мы гарантуем мірную працу, годнае жыццё ў нашай краіне пад кіраўніцтвам нашага Прэзідэнта».

Што датычыцца складу Савета бяспекі, то дзяржсакратар прапанаваў ў лік пастаянных яго членаў уключыць міністраў абароны і ўнутраных спраў, а таксама старшыню Камітэта дзяржаўнай бяспекі. У хуткім часе кіраўніку дзяржавы будзе прадстаўлены праект адпаведнага ўказа.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Сі Цзіньпін заявіў пра перамогу над беднасцю ў Кітаі

У Кітаі ўдалося цалкам пераадолець беднасць, абвясціў старшыня КНР Сі Цзіньпін, перадаў «Інтэрфакс». «Цяжкая задача ліквідацыі беднасці вырашана, галечы ў рэгіянальным маштабе пераадолена», — сказаў ён, выступаючы на нацыянальнай выніковай канферэнцыі па барацьбе з беднасцю. Сі Цзіньпін адзначыў, што са стану галечы і беднасці «сумеснымі намаганнямі партыі і народа» ўдалося вывесці 98,9 мільёна сельскіх жыхароў і 128 тысяч вёсак. «З абсалютнай галечы скончана, здзейснены яшчэ адзін гістарычны суд!» — падкрэсліў кітайскі кіраўнік, адзначыўшы, што гэтага ўдалося дасягнуць напярэдадні 100-годдзя з дня заснавання Кампартыі Кітая (будзе адзначана сёлетна 23 ліпеня).

Аўстралія прыняла закон аб плаце інтэрнэт-платформаў за кантэнт навін

Аўстралійскі парламент прыняў новы закон, які заклікае прымусіць Google і Facebook плаціць медыякомпанія за кантэнт, што выкарыстоўваецца на іх платформах. Урад змога рабыць гэта ў выпадку, калі тэхналагічныя гіганты не дамоўляцца з аўстралійскімі медыя аб супрацоўніцтве, паведаміла Reuters. «Кодэкс забяспечыць, каб навінавыя медыякомпаніі атрымлівалі справядлівае ўзнагароджанне за кантэнт, які яны генеруюць, дапамагаючы падтрымліваць грамадскую журналістыку ў Аўстраліі», —

адзначыла ў сумеснай заяве скарбніка Джоша Фрыдэнберга і міністра сувязі Пола Флетчара. Аўстралія стане першай краінай, дзе ўрад будзе прымаць рашэнне аб цане, якую заплаціць тэхналагічныя гіганты, калі іх камерцыйныя перагаворы з выданнямі краіны правалюцца, адзначыла Reuters. Законапраект, які прайшоў галасаванне ў парламенце, быў зроблены больш мяккім пасля таго, як Facebook заблакаваў усе навіны ў сваёй сацсетцы для аўстралійскіх карыстальнікаў.

У Іспаніі знеслі апошні помнік Франка

Апошняя статуя генерала Франсіска Франка ў Іспаніі была прыбраная пасля таго, як аклаў Мелілья прагаласваў за знос помніка фашысцкаму дыктатару. Рабочыя дэмантавалі статую, якая стаяла каля брамы горада, паведаміў BBC News. Алена Фернандэс Трэвіна, член Асамблеі Мелілья, назвала дэмантаж статуі ў анклаве «гістарычным днём». Толькі адна партыя выступіла супраць зносу. У 2007 годзе быў прыняты закон аб пістарычнай памяці, згодна з якім сімвалы дыктатуры Франка павінны быць паступова знішчаны. Франка быў пахаваны ў маўзалеі пад назвай «Даліна Загінулых», недалёка ад Мадрыда, побач з дзясятакмі тысяч ахвар грамадзянскіх ваіны 1930-х гадоў.

У 2019-м па рашэнні іспанскіх уладаў астанкі Франка былі перапахаваныя на могілках Мінгарубія ў Мадрыдзе. Нашчадкі дыктатара не змаглі адстаяць у судзе права на захаванне першага пахавання.

Блізкая ўлада

З НАРОДАМ ГУТАРКУ ВЕСЦІ

Практыка правядзення прамых ліній рэгіянальнай «вертыкаллю» працягваецца. Калі ў вас ёсць пытанні або праблемы, якія патрабуюць умяшання органаў улады, тэлефануйце.

Тэлефонныя лініі ў суботу 27 лютага, з 9.00 да 12.00 правядуць:

- намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Вадзім Іванавіч АЛЬШЭУСКІ. Тэл. 8 016 221 31 21;
- намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзімір Пятровіч ПЕНІН. Тэл. 8 021 222 22 22;
- першы намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Ігар Мікалаевіч ЧАСНОК. Тэл. 8 023 233 12 37;
- намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Віталей Іосіфавіч НЯВЕРА. Тэл. 8 015 273 56 44;
- намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Сяргей Мікалаевіч МАСЛАЎ. Тэл. 8 022 250 18 69;
- кіраўнік спраў Мінскага аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ГУРЫНОВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;
- старшыня Мінскага гарвыканкама Уладзімір Яўгенавіч КУХАРАЎ. Тэл. 8 017 222 44 44.

АДПАВЯДАЦЬ СТАТУСУ

Лідская бальніца атрымала новае абсталяванне

Вызначаць рэзервы для развіцця краіны неабходна з улікам памылак і няўдалых рашэнняў. Такім меркаваннем з журналістамі падзяліўся кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар СЕРГЕЕНКА, каментуючы пасяджэнне Магілёўскага аблвыканкама па выніках сацыяльна-эканамічнага развіцця вобласці за 2020 год.

Фота БелТА

«Магілёўская вобласць летас спрацавала па многіх параметрах значна лепш, чым у 2019-м. Наглядзячы на ўсё складанасці, вобласць развілася, будавала, у тым ліку і жыллё, — адзначыў Ігар Сергееў. — Сёння на пасяджэнні аблвыканкама былі адзначаны пункты росту і на бягучы год. Вызначаць рэзервы развіцця рэгіёнаў і краіны ў цэлым неабходна з улікам памылак і няўдалых рашэнняў. І сёння на пасяджэнні мы правялі сур'ёзны аналітычны разбор гэтых аспектаў».

Пасля ўдзелу ў пасяджэнні Магілёўскага аблвыканкама Ігар Сергееў наведваў ААТ «Магілёўліфт-маш», дзе азнаёміўся з вытворчасцю, падзяліўся сваімі ўражаннямі ад VI Усебеларускага народнага сходу і адказаў на пытанні работнікаў.

«Сустрэчы па выніках УНС зараз праводзяцца ва ўсіх рэгіёнах. Іх праводзяць людзі, якія бралі непасрэдным удзел у рабоце Усебеларускага народнага сходу. І трэба не проста раскаваць або даводзіць да ведама інфармацыю, але і нацэліваць калектывы на вырашэнне тых ці іншых задач, атрымліваць зваротную сувязь і бачыць праблемы, якія хвалююць, і знаходзіць для іх шляхі вырашэння, улічваючы меркаванне грамадзян, — адзначыў Ігар Сергееў. — Сённяшняя сустрэча паказала, што людзей цікавіць розныя пытанні. Работнікі задавалі пытанні і па далейшай знешнеэканамічнай дзейнасці краіны. Дадзеная прадпрыемства — прыклад работы з замежнымі партнёрамі, у першую чаргу з Расійскай Федэрацыяй. Значная частка прадукцыі рэалізоўваецца ў Расію і іншыя краіны СНД. Хвалюць людзей жыллёвая палітыка, якія змяненні будуць у выбарчым заканадаўстве, якая палітыка будзе ў дзяржаве ў адносінах да бізнесу. Вельмі рознапланавыя былі пытанні, таму мы паспеліся пабудоваць нашы зносіны не ў фармаце лекцыі, а ў форме гутаркі».

Як адзначыў Ігар Сергееў, на бягучы п'яцігоддзі асабліва ўвагу будуць аддаваць развіццю рэгіянальнай палітыкі. «Дадзеная прадпрыемства — прыклад таго, як неабходна працаваць, развіваць эканоміку краіны і свайго рэгіёна. У Праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця асаблівае месца аддаецца рэгіянальнай палітыцы — развіццю абласцей, буйных гарадоў, раённых цэнтраў і гарадоў-спадарожнікаў. Пастаўлена задача знаходзіць і рэалізоўваць у кожным раённым цэнтры інвестыцыйныя праекты, якія маглі б стаць драйверамі эканамічнага росту таго ці іншага рэгіёна. Развіццю сеткі мясцовых дарог таксама будзе ўдзелена асабліва ўвага. Усе буйныя трасы, якія звязваюць абласныя цэнтры са сталіцай, пабудаваны, таму акцэнт будзе перамяшчаны менавіта на дарогі абласнага значэння. Гэта будзе сур'ёзнай і адказнай работа ў кожным рэгіёне нашай краіны».

Паводле БелТА.

Учора ў Лідскай цэнтральнай раённай бальніцы ўрачыста адкрыўся кабінет камп'ютарнай тамаграфіі. У бліжэйшыя два гады плануецца дзвесці аснашчэнне бальніцы ў Лідзе да статусу апорнай клінікі — з КТ, МРТ, аперацыйным і дыягнастычным абсталяваннем, паведамілі ў прэс-службе Міністэрства аховы здароўя.

— Пандэмія выразна паказала, што развітая сістэма аховы здароўя — залог бяспекі любой краіны. Наша сістэма спраўляецца з выклікамі часу, але ўстаноўка такой тэхнікі, безумоўна дапаможа выконваць правіла «залатой гадзіны», — адзначыў губернатар Гродзенскай вобласці Уладзімір Каранік.

Ён нагадаў, што праграма па стварэнні апорных клінік была прынята нядаўна. Яны мусяць быць аснашчаны апаратамі КТ, МРТ, ангіяграфіі і іншым абсталя-

ваннем. Гэта дазволіць аказаць сучасную медыцынскую дапамогу, калі хворы дастаўляецца ў бальніцу на працягу гадзіны з моманту сардэчна-сасудзістай катастрофы.

Па словах **намесніка міністра аховы здароўя Барыса АНДРАСЮКА**, абсталяванне, якое ўстаноўлена ў Лідзе, набита за кошт пазыкі Міжнароднага банка рэканструкцыі і развіцця ў мэтах

барачбы з COVID-19. Гэта адзін з 13 КТ-апаратаў на 64 зрэзы, закуплены для Беларусі па дазенай праграме. Крыху пазней у Беларусь прыбудуць яшчэ 12 камп'ютарных тамаграфіаў на 128 зрэзаў.

У найбліжэйшы час у Лідскай бальніцы завершаць рэканструкцыю хірургічнага корпуса, а пасля пачнецца будаўніцтва новага васьміпавярховага тэрапеўтычнага корпуса, адзначыў Уладзімір Каранік.

— Для Ліды новы КТ-кабінет, адкрыты сёння, — пачатак вялікага шляху. У планах — набыццё для Лідскай ЦРБ магнітна-рэзананснага тамаграфа. За год-два мы плануем дзвесці аснашчэнне бальніцы ў Лідзе да статусу апорнай клінікі з апаратамі КТ і МРТ, аперацыйным і дыягнастычным абсталяваннем, што дазволіць падняць якасць аказання меддапамогі на новы ўзровень», — адзначыў Уладзімір Каранік.

Алена КРАВЕЦ.

Будзь у курсе

Яшчэ раз аб ільготах Для пенсіянераў стаўка транспартнага падатку памяншаецца ў два разы

Як вядома, з пачатку года ў нашай краіне ўведзены транспартны падатак, які фізічным асобам вылічваецца падатковым органам зыходзячы з устаноўленых ставак.
Стаўкі транспартнага падатку ўстанаўліваюцца ў залежнасці ад дазволенай максімальнай масы (напрыклад, легкавы або грузавы аўтамабіль), ёмістасці (напрыклад, аўтобус) або за адну адзінку транспартнага сродку (напрыклад, матацыкл) згодна з Дадаткам 27 Падатковага кодэкса (ПК).

Пры гэтым, як адзначылі ў прэс-службе міністэрства, у выпадку адсутнасці звестак аб дазволенай максімальнай масе транспартнага сродку стаўкі транспартнага падатку ўстанаўліваюцца ў памеры мінімальнай стаўкі такога падатку для адпаведнага тыпу транспартнага сродку.

Разам з тым у Падатковым кодэксе **вызначана катэгорыя фізічных асоб, для якіх стаўка транспартнага падатку зніжана.**

Так, стаўка транспартнага падатку зніжаецца на 50 % у дачыненні да транспартных сродкаў, зарэгістраваных на ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, інвалідаў I або II групы, асоб, якія дасягнулі агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту, або асоб, якія маюць права на пенсію па ўзросце са зніжэннем агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту, а таксама на 25 % — у дачыненні да транспартных сродкаў, зарэгістраваных на інвалідаў III групы.

Права на зніжэнне стаўкі даецца толькі пры ўмове наяўнасці ў фізічнай асобы са-

праўднага пасведчання кіроўцы адпаведнай катэгорыі.

Пры ўзнікненні ў плацельшчыка — фізічнай асобы права на прымяненне падатковай ільготы па транспартным падатку, у тым ліку ў выглядзе зніжэння падатковай стаўкі, ільгота дзейнічае з 1-га чысла месяца, у якім ўзнікла права на яе, а пры страце права на льготу выплата транспартнага падатку ажыццяўляецца з 1-га чысла месяца, наступнага за месяцам, у якім такое права страчана.

Акрамя таго, поўнае або частковае вызваленне ад аплаты транспартнага падатку маюць права атрымаць фізічныя асобы, якія знаходзяцца ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. Такое вызваленне даецца фізічным асобам мясцовымі Саветамі дэпутатаў або па іх даручэнні выканаўчымі і распарадчымі органамі.

Адзначым, што вызваленне ад выплаты транспартнага падатку магчымае толькі па транспартных сродках, якія не выкарыстоўваюцца пры ажыццяўленні прадпрыемальніцкай дзейнасці.

Нагадаем, што транспартны падатак вылічваецца за кожны транспартны сродак, зарэгістраваны ў ДАІ МУС, на падставе паведамлення падатковага органа ўстаноўленай формы, якое штогод уручаецца такому плацельшчыку не пазней за 1 верасня года, наступнага за мінулым календарным годам.

Выплата транспартнага падатку плацельшчыкамі — фізічнымі асобамі ажыццяўляецца штогод не пазней за 15 лістапада года, наступнага за мінулым календарным годам.

Сяргей КУРКАЧ.

Надвор'е

А СОНЦА ГРЭЕ, ЯК ВЯСНОЙ

У гэтыя выхадныя адліжнае цяпло злёгка спадзе, але ўсё роўна будзе да плюс 8 градусаў

Вось ужо сапраўды: пачала павялічвацца працягласць дня — чакай вясновага надвор'я. І гэта нічога, што ў пачатку тыдня было кароткачасовае пахаладанне, было і прайшло...

А гэтымі днямі інтэнсіўна растае снег. За суткі ў многіх раёнах яго вышыня паменшылася на 2—6 сантыметраў. Паводле апошніх звестак, вышыня снегавага покрыва ў асноўным складае 1—29 см, у сталіцы — 23 см, на ўсходзе Магілёўскай вобласці яшчэ маюцца гурбы вышыняй 34—47 см. Гэта нічога, пару дзён зімы засталася, да таго ж цёплыя, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра гідраметэаралогіі, кантролю радыяактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінінфармацыі.

Сёння захаваецца адліжнае надвор'е, але адчувальнае цяпла будзе прыглушаць заходні, паўднёва-заходні парывісты вецер. Максімальная тэмпература паветра будзе складаць 6—12 цяпла, у паўднёвым заходнім раёнах — да плюс 14 градусаў.

У выхадныя надвор'е нам сапсуе Балтыка. Так, у суботу і нядзелю на тэрыторыю нашай краіны «нагоніць» зусім няўстойліваю і халаднаватае паветраную масу, якая паступае з боку Балтыйскага мора. Будзе воблачна з прыясненямі. Месцамі на краіне пройдуць кароткачасовыя апады і ў выглядзе дажджу і мокрага снегу. Уначы і раніцай у асобных раёнах чакаюцца слабыя туман і галалёд, на дарогах месцамі галалёдзіца. Вечер прагназуецца заходні, паўночна-заходні парывісты, у асобных раёнах моцны парывісты, а ў нядзелю вецер слабее. У суботу тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 да плюс 4 градусаў, удзень — ад плюс 1 градуса па паўночным усходзе да 8 цяпла па паўднёвым захадзе краіны. У нядзелю ўначы будзе ад мінус 4 градусаў да 1 цяпла, удзень — ад нуля да 7 з плюсам.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у першых чыслах сакавіка цыклон з актыўнымі фронтальнымі часткамі будзе перамяшчацца далёка ад нашых граніц, таму апады чакаюцца толькі месцамі. Заходні і паўночна-заходні вятры працягнуць «пастаўляць» цёплае акіянічнае паветра, і ў многіх раёнах чакаецца перавага адліжнага надвор'я. У ранішнія гадзіны пры слаба адмоўным тэмпературах асобныя ўчасткі дарог усё ж будуць слізкія. Ранняя вясна, аднак...

Сяргей КУРКАЧ.

Крымінал

ДАПАМОГ З РАМОНТАМ КВАТЭРЫ...

Мужчына ўкраў у пенсіянеркі амаль 7000 долараў

Знікненне буйной сумы ў валодзе выявіла 76-гадовая пенсіянерка з Віцебска. Жанчына выклікала міліцыю і распавяла, што грошы захоўваліся ў спецыяльнай скрыні. Там знаходзіліся два пакі, у кожным з якіх ляжала па 10 тысяч. Адна з упакоўка і была адкрыта невядомым злачынцам. Сышчыкам атрымалася вельмі хутка ўстанавіць асобу злодзея.

Увагу аперацыйнікаў прыцягнуў 50-гадовы аршанец, які дапамагаў пенсіянерцы з рамонтам кватэры. Жанчына паведаміла, што знайшла яго па рэкамендацыі знаёмых, і той у апошні час рэгулярна прыходзіў у кватэру. Акрамя таго, міліцыянерам удалося

высветліць, што літаральна днямі мужчына, які да гэтага жыў у выпадковых знаёмых, набыў аўтамабіль BMW-X5, паведамляе аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Віцебскага аблвыканкама.

У час размовы з праваахоўнікамі падазраваны прызнаўся, што сапраўды абраў сваю працадаўцу. Таксама ён раскаваў, што аўтамабіль — не адзіная пакупка па грошы пенсіянеркі. Мужчына паспеў купіць дарагое адзенне і некалькі аксесуараў для іншмаркі. Дарчы, у апошнія ён і жыве ўвесь час пасля пакупкі. З усяго ўкрадзенага ў аршанца засталася толькі 400 долараў. Падазраваны затрыман, распачата крымінальная справа.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«Адукацыя — гарант сацыяльнай стабільнасці ў грамадстве»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Чалавечы патэнцыял — менавіта той драйвер развіцця эканомікі, які непасрэдна залежыць ад адукацыі і які знаходзіцца ў фокусе нашай увагі. У сучасным свеце менавіта адукацыя з'яўляецца асноўнай умовай устойлівага развіцця дзяржавы і, як паказалі падзеі апошняга часу, гарантам сацыяльнай стабільнасці ў грамадстве.

Сёння ў Беларусі кожны можа рэалізаваць сваё права на адукацыю для таго, каб быць паспяховым і запатрабаваным у грамадстве. І гэта не пустыя словы: кожны трэці выхараў нашай краіны вучыцца! Не ўсе дзяржавы могуць сабе гэта дазволіць. У нас на практыцы рэалізацыя найважнейшых прынцыпаў — «адукацыя праз усё жыццё». Мы выбудовваем сістэму адукацыі пад патрэбы эканомікі, падрыхтоўку адпаведных кадраў, інавацыйны шлях развіцця і лічбавую эканоміку.

Уражальныя вынікі былі атрыманы беларускімі падлеткамі па выніках іх удзелу ў праграме PISA-2018. У рэйтынгу чытацкай адукаванасці яны апынуліся на 36-й пазіцыі, у матэматычнай — на 38-й, а прыродазнаўча-навуковай — на 37-й. Усяго ў даследаванні ўдзельнічалі 79 краін і адміністрацыйна-эканамічных тэрыторый. А для беларускіх падлеткаў гэта быў першы вопыт удзелу ў міжнародным даследаванні, прычым паспяхова.

Сусветным банкам Беларусі быў прысвоены рэйтынг у Індэкс чалавечага капіталу — 36-е месца сярод 174 краін. Індэкс склаў 0,7. Гэта вышэй за сярэдні паказчык для рэгіёна Еўропы, Цэнтральнай Азіі і краін з узроўнем даходу, вышэйшым за сярэдні. Для параўнання — такі ж індэкс у ЗША.

Аб прэстыжнасці і якасці беларускай адукацыі сведчыць і рост экспарту адукацыйных паслуг. У нашых установах навучаецца каля 27 тысяч замежных грамадзян са 109 краін. Разам з тым задач, якія стаяць перад сістэмай адукацыі і патрабуюць вырашэння, яшчэ досыць шмат. Яны закранаюць усе кампаненты, узроўні і ступені адукацыі.

УРОК АФЛАЙН І АНЛАЙН

— Ігар Васільевіч, мінулы год стаў годам выпрабаванняў і праверкі на трываласць для ўсіх, у тым ліку і для сістэмы адукацыі. Чацвёртая вучэбная чэрць знаходзілася пад пагрозай зрыву. Гучалі прананосны абвясненні аб заўчасным заканчэнні навучальнага года для ўсіх, акрамя навучэнцаў выпускных класаў. У педагогаў узніклі праблемы з атэстацыяй дзяцей, якія не наведвалі навучальныя ўстановы. Не ўсе настаўнікі і выкладчыкі маглі арганізаваць навучальны працэс у дыстанцыйным рэжыме. Ці былі зроблены з усяго гэтага нейкія высновы?

— Давайце прызнаем, што нягледзячы на крытыку, якая гучыць часам у адрас нацыянальнай сістэмы адукацыі, яна працуе стабільна. Ва ўмовах напружанай эпідэмічнай сітуацыі без гадавых адзнак не застаўся ніхто. Выпускныя экзамены прайшлі ў звычайным рэжыме. А ўступная кампанія ў вышэйшых навучальных установах хоць і пасунулася нязначна па часе, тым не менш завяршылася паспяхова. У супрацоўніцтва з Міністэрствам аховы здароўя быў прыкладзены максімум намаганняў для таго, каб школы і дзіцячыя сады заставаліся адкрытыя, а адукацыйны працэс не перарываўся. Праблемы, што ўзніклі, мы вырашылі кропкава. І час паказаў правільнасць абранага нам шляху. Паводле інфармацыі ЮНІСЕФ, ад закрыцця школ пацярпела 90 працэнтаў вучняў па ўсім свеце. А ў Беларусі было забяспечана права выпускнікоў атрымаць атэстаты сталасці і ўступіць у дарослае жыццё.

Але пэўныя высновы, канешне, былі зроблены. Для папярэджання непрадказальных сітуацый у будучыні на аснове вывучэння вопыту суседніх краін і ўласных распрацовак мы стварылі сваю адукацыйную платформу для індывідуальнага навучання — Адукацыйна-адукацыйны рэсурс. З 1 студзеня яна працуе ў тэставым

рэжыме. Платформа не замяняе класна-ўрочную сістэму, а дапаўняе яе. Да яе можна звяртацца ў выпадку адсутнасці асобных вучняў, а таксама пры правядзенні заняткаў у аддаленым рэжыме для ўсяго класа. І, што важна, — вучань незалежны ад інтэрнэту! Атрымаўшы матэрыял на флэшцы, ён можа працаваць у зручны для яго час, напрыклад, калі вызваліцца да машыны камп'ютар, бо калі ў сям'і некалькі дзяцей школьнага ўзросту, узнікае пытанне, як ім усім займацца ў афлайн-рэжыме? Гэта каштоўна таксама для дзяцей работнікаў пасольстваў за мяжой, дзе часта няма рускамоўных школ, асабліва пры засваенні вучэбных праграм па беларускай мове і літаратуры і гісторыі Беларусі.

Навучальныя матэрыялы для платформы распрацоўваюцца з улікам узроставых асаблівасцяў вучняў, неабходнасці ўключэння іх у практычную дзейнасць, дазваляючы арганізаваць асноўныя этапы працэсу навучання (ад тлумачэння матэрыялу да яго замацавання і кантролю). Сабраны вопыт найлепшых настаўнікаў, якія самі асвоілі розныя праграмы, вывучылі метадыку анлайн-урока, запісалі і адрэдагавалі матэрыял. Няхай кантэнт пакуль яшчэ не зусім дасканалы, але ён будзе пастаянна паліпшацца. Змест матэрыялаў платформы ўжо цяпер карысны маладым спецыялістам у плане павышэння іх прафесійнай кампетэнтнасці і вывучэння вопыту старэйшых калегаў. Адукацыйна-адукацыйны рэсурс падтрымліваецца Нацыянальным інстытутам адукацыі і Галоўным інфармацыйна-аналітычным цэнтрам Міністэрства адукацыі. Дарэчы, «прагнозы», што ён не вытрымае нагрузку, калі ўсе адначасова ўвойдуць на яго, не спраўдзіліся. Платформа працуе стабільна...

КАБ РАЗГРУЗІЦЬ СТАРШАКЛАСНІКАЎ

— Ёсць меркаванне, што той аб'ём ведаў, які даюць у школе, проста немагчыма ўпісваць у галаву. Адсюль і праблемы з перагружанасцю школьнікаў. Не сарэзт, што старшакласнікі не могуць ахапіць усё, таму канцэнтруюць сваю ўвагу толькі на некалькіх школьных прадметах, якія ім давядзецца здаваць прыступленні...

— У сістэме агульнай сярэдняй адукацыі зараз завяршаецца абнаўленне зместу: поўны пераход на новыя навучальныя праграмы, уключаючы базавы і павышаны ўзроўні вывучэння вучэбных прадметаў, адбудзецца ў наступным навучальным годзе.

А з гэтага навучальнага года ў рамках эксперыментальнага праекта ў 34 установах адукацыі апрабуюцца розныя варыянты ўдасканалення навучальных планаў і праграм, уяўляючы інтэграваныя навучальныя курсы. У тым ліку ў кантэксце падыходу, што рэалізоўваецца ў міжнародным даследаванні PISA. У цэлым, апрабуемыя тэхналогіі даюць магчымасць навучэнцам скаанцэнтравана намагацца на вывучэнні профільных прадметаў, сжаноміўшы сілы і час на вывучэнні няпрофільных, выпрацаваць індывідуальную траекторыю навучання кожнага вучня. Пры гэтым істотна скарачаецца колькасць абавязковых прадметаў, якія вывучаюцца адначасова, кампактна фарміруюцца невялікія па аб'ёме навучальныя курсы. Прадметы, на вывучэнне якіх адводзіцца, напрыклад, адна гадзіна ў тыдзень на працягу двух гадоў, лепш засвойваецца на працягу аднаго вучэбнага года, калі заняткі праводзяцца па дзве гадзіны ў тыдзень. Такім чынам можна палепшыць засваенне матэрыялу, пры гэтым навучэнцы змогуць скаанцэнтравана свае намаганні на паглыбленні ў профільныя прадметы.

Сёння ў нас створана сур'езная база для арганізацыі профільнага навучання. Дзейнічае вялікая колькасць класаў эканамічнай і гуманітарнай скіраванасці. Між іншым, існуе патрэба ў класах фізіка-матэматычнай, хіміка-матэматычнай, хіміка-біялагічнай і інфарматыка-матэматычнай скіраванасці.

Лічу, што профільныя класы павінны фарміравацца не толькі зыходзячы з пажаданняў бацькоў і навучэнцаў, як гэта часта адбываецца, а ў першую чаргу пад спецыяльнасці, запатрабаваныя рэальным сектарам эканомікі канкрэтнага рэгіёна. Профільнае навучанне павінна матываваць вучняў на атрыманне тых прафесій, якія запатрабаваны на рынку працы. Ідучы ў профільны дзясяты клас, вучань ужо павінен ведаць сваю адукацыйную траекторыю пасля заканчэння сярэдняй школы. Для гэтага органы мясцовай выканаўчай улады павінны стварыць аптымальную адукацыйную сетку ў сваіх рэах.

У краіне адкрыты класы педагагічнай, аграрнай, спартыўна-педагагічнай і ваенна-патрыятычнай скіраванасці. Значны крок зроблены ў развіцці дапрафесійнай падрыхтоўкі і прафесійнага навучання. Для навучэнцаў базавых 10—11 класаў у рамках працоўнага навучання рэалізоўваецца адукацыйная праграма прафесійнай падрыхтоўкі рабочых. Пералік прафесій уключае ўжо больш як 100 пазіцый. Па завяршэнні навучання дзецца магчымаць здаць кваліфікацыйны экзамен павінен стаць абавязковым для ўсіх навучэнцаў базавых класаў. Зараз у гэтым кірунку трэба право-

гучай атэстацыі, а не ў выніковай.

З улікам неабходнасці апрацацы новай мадэлі, унесена змяненні ў нарматыўныя акты, правядзення інфармацыйна-растлумачальнай работы, падрыхтоўкі саміх настаўнікаў лічым найбольш апраўданым рэалізаваць новыя падыходы пасля іх дбайнай прапрацоўкі, даўшы час на іх метадычную адаптацыю.

Таксама плануецца ўдасканаленне праваў прафесійнага ВНУ і каледжы з такім разлікам, каб ацэньваць не толькі пададзеныя ў прыёмную камію балы і лічыць, але перш за ўсё чалавека, яго індывідуальныя якасці і здольнасці. Пры гэтым захаваўшы прынцыпы прызрыстасці і справядлівасці пры правядзенні ўступных іспытаў і залічэнні.

АСАБІСТЫ ПРЫКЛАД

— На выніковай калегіі свайго ведамства вы сказалі, што школа, ліцэй, каледж, універсітэт — не пляцоўкі для палітычных баталій. Сістэма адукацыі — не бізнес-асяроддзе і не сфера паслуг, а інстытут сацыялізацыі моладзі, які забяспечвае выхаванне асобы, фарміруе яе светапогляд і шырокую эрудыцыю...

— Эфектыўнасць вырашэння выхавачых задач, якія стаяць перад намі, залежыць ад многіх фактараў, перш за ўсё, ад мэта-

дзіць тлумачальную, прафэрыентацыйную работу з вучнямі і іх бацькамі. І, што важна, — распрацаваць праграмы, інтэграваныя з праграмамі прафесійна-тэхнічнага і сярэдняга спецыяльнага навучання. Для таго каб, атрымаўшы ў школе асновы прафесіі, чалавек мог у больш кароткі тэрмін прайсці навучанне і атрымаць дыплом.

— Ігар Васільевіч, а калі мы дачакаемся ўвядзення незалежнай атэстацыі на выхадзе са школы?

— Нюансы новага механізму правядзення выніковай атэстацыі выпускнікоў усё яшчэ абмяркоўваюцца, але асноўная сутнасць змен — у скарачэнні нарузкі на выпускнікоў за кошт сумяшчэння выпускных і ўступных іспытаў. Даная праведзенага незалежнага даследавання паказалі, што больш за 65 працэнтаў апытаных бацькоў, настаўнікаў і саміх вучняў падтрымліваюць такі падыход.

Намі таксама было прапанавана выстаўляць у атэстат толькі тую адзнаку, якая будзе атрымана па выніках здачы Нацыянальнага экзамену. Гэта значыць, аб'ектыўную, рэальную, як кажуць, не «націгнутую», і вось тут мы сустрэлі супраціўленне. Прычым у найбольш ступені ад настаўнікаў, якія кажуць: «Не хочам толькі адзнаку за Нацыянальны экзамен. Давайце сярэдняю, з улікам гадавой адзнакі па прадмеце». А чаму? Каб хаваць слабую падрыхтоўку вучня, а, значыць, і дрэнную работу самога настаўніка? А можа, каб была магчымаць звышаць асобным вучням балы ў атэстат, нівеліруючы «ліпавай» гадавай адзнакай аб'ектыўны вынік незалежнага экзамену? Але так мы якасць школьнай адукацыі ніколі не палепшым. І не трэба хавацца за выхавачай і стымулюючай функцыяй адзнакі. Гэтыя функцыі павінны рэалізоўвацца ў бя-

накіраванага адбору зместу вучэбнага матэрыялу, узору сапраўднай маральнасці і духоўнасці, грамадзянскасці і патрыятызму, якія выкрасціваюцца педагогам на ўроках, а, значыць, ад яго прафесіяналізму. Кожны школьны прадмет, кожная ўніверсітэцкая дысцыпліна аказваюць значны ўплыў на фарміраванне светапогляду дзяцей і моладзі, але найбольш моцнае — сацыяльна-гуманітарныя дысцыпліны.

Жнівеньскія падзеі паказалі, наколькі важна не дапусціць уплыву дэструктыўных сіл на неакроплены маладыя розумы, збераць іх ад пратэстных заклікаў да дэстабілізацыі ў грамадстве, ад удзелу ў антыдзяржаўных акцыях. Таму разам з традыцыйнымі патрабаваннямі новага падыходу да выхавачай работы. Задача ў тым, каб аб'яднаць розныя ініцыятывы ў цэласную сістэму, дасягнуць адзінства ўсіх сацыяльных інстытутаў (школы, сям'і і грамадскасці) у пытаннях выхавання.

Для каардынацыі дзейнасці розных структур ствараецца Рэспубліканскі маладзёны цэнтр, які будзе забяспечваць работу з моладдзю праз падтрымку дзейнасці студэнцкага самакіравання, маладзёжных грамадскіх аб'яднанняў пры шырокім інфармацыйным суправаджэнні дадзенай работы.

Да актыўных формаў работы падключылася студэнцкая і працоўная моладзь. Па іх ініцыятыве былі створаны дыскусійныя пляцоўкі, клубы выпускнікоў. У 2020 годзе на дыялогавых пляцоўках у рэгіёнах прайшоў шырокае абмеркаванне пытанняў удасканалення работы з моладдзю, абмеркаванне Стратэгіі маладзёжнай палітыкі. Новай формай арганізацыі выхавачай работы стаў адкрыты дыстанцыйны марафон праектаў «Мы дзейнічаем!». Для яго рэалізацыі

СТВАРАЛЬНЫ БІЗНЕС СЯРГЕЯ КУЦАНАВА

на Нацыянальным адукацыйным партале адкрыта інтэрнэт-пляцоўка для ўзаемадзеяння ўсіх удзельнікаў праекта «ШАГ» (Школа актыўнага грамадзяніна).

Сёння дзяржавай створаны неабходныя ўмовы для самарэалізацыі і развіцця маладых людзей. Але, як паказала практыка, патрабуюцца дадатковыя «сацыяльныя ліфты», новыя формы дыялогу ўлады і моладзі. У сувязі з гэтым у рэгіёнах актыўна развіваецца абласны і гарадскі маладзёжны парламенцкі рух. Летась быў створаны Маладзёжны парламент пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь.

Прапрацоўваецца таксама пытанне па пашырэнні формай падтрымкі сацыяльна значных ініцыятыў моладзі. Адной з іх стане сістэма адкрытых конкурсаў і вылучэнне грантаў на рэалізацыю маладзёжных праектаў.

Зразумела, што сацыяльныя і асобныя кампетэнцыйны навучэнцаў і студэнтаў фарміруюцца перш за ўсё асабістым прыкладам настаўніка, выкладчыка і выхавальніка. Іх павышчы лічаць асноўнымі носьбітамі ведаў, духоўных і культурных каштоўнасцяў. Але **давайце прызнаем: сёння ў сістэму адукацыі прыходзіць зусім іншае пакаленне педагогаў. Ніяк не ў саміх прыходзіцца вучыць і ідэалам, і адказнасці за даручаную справу.** Таму хацеў бы звярнуцца да мудрых і дасведчаных педагогаў, якія ёсць у кожнай установе адукацыі: вазьміце нашу маладуу змену пад асабістую апеку. Трэба адрадыць традыцыі настаўніцтва ў педагагічных калектывах.

З выкарыстаннем інтэрнэт-рэсурсаў запланавана стварэнне адзінай інфармацыйнай інтэрактыўнай платформы па патрыятычным выхаванні, на якой будуць прадстаўлены нарматыўная база, метадычны матэрыял, найлепшы вопыт і найлепшыя практыкі.

Педагог павінен не толькі атрымліваць інфармацыю з сацыяльнай сеткі, а працаваць у ёй. Калі гэтага не будзе, то знойдуцца іншыя, чыё меркаванне для падлеткаў і маладых людзей стане вышэйшым. На працягу года адкрылася шмат дэструктыўных анлайн-пляцовак, у тым ліку для педагагічнай, бацькоўскай і маладзёжнай аўдыторыі, асноўнай мэтай якіх з'яўляецца раскол педагагічнай супольнасці і ўцягванне яго прадстаўнікоў у дэструктыўную дзейнасць. На жаль, даводзіцца канстатаваць, што педагогі сёння недастаткова валодаюць вопытам работы ў сацсетках. І гэты праблем трэба тэрмінова ліквідаваць: Акадэмія паслядыпломнай адукацыі, РІПА, РІВШ, абласныя інстытуты развіцця адукацыі павінны арганізаваць навучанне класных кіраўнікоў, куратараў груп з наступным ахопам настаўнікаў-прадметнікаў, каб паказаць на практыцы, на што звяртаць увагу пры аналізе старонак дзяцей і моладзі, як арганізаваць работу з класам ці групай праз віртуальную суполку.

Сацыяльныя сеткі перастаюць быць стыхійнай і некіруемай з'явай толькі ў тым выпадку, калі педагог будзе прыняты і запатрабаваны падлеткамі і моладдзю ў інтэрнэт-прасторы. Наогул жа **да сацыяльных сетак трэба ставіцца не як да альтэрнатыўнай традыцыйнай сістэмы выхавання, а як да яе працягу.** Тут ёсць мноства нюансаў: недапушчальна, калі ва ўстанове адукацыі педагог кажа літаратурнай мовай, распаўядае дзеям пра поспехі краіны, вучыць добраму і прыгожаму, а ў сёвіце паводзіць сябе непрыстойна.

Хачу дадаць, што ў гэтым годзе плануецца таксама стварэнне Фонду маладзёжных ініцыятыў — інфармацыйнай сеткі ў інтэрнэце, праз якую моладзь будзе атрымліваць звесткі аб праектах і мерах дзяржаўнай падтрымкі.

Мяркую, правільна будзе падтрымаць ініцыятыву маладых людзей па арганізацыі інфармацыйнага цэнтру, задачамі якога стануць інтэграванне тэлеграм-каналаў, праасоўванне такіх інтэрнэт-рэсурсаў, як «Маладзёжны цэнтр», «Настаўніцкая газета», стварэнне ў іх чагатаў з мэтай зваротнай сувязі, абмеркавання надзённых праблем сістэмы адукацыі і ўнясення канструктыўных прапановаў.

Будучы стварэнца інфармацыйных пулы, куды ўвойдуць лідары грамадскіх меркаванняў, папулярныя блогеры, якія прадстаўнікі педагагічнай супольнасці. Менавіта яны павінны стаць актыўнымі мадэратарамі анлайн- і афлайн-пляцовак.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ГРОШЫ РАБІЎ НА... СТАНКУ

У ліхія 90-я, калі ў звычайны лад жыцця савецкіх грамадзян увайшлі словы «рынак», «камерцыя», было ўсё аскае. Але ў адрозненне ад некаторых сваіх сяброў, якія пачалі ездзіць па тавары за мяжу і рабіць грошы за кошт «купи-продай», Сяргей набыў сабе былы ва ўжыванні станок, запрасіў некалькіх работнікаў і запустіў дрэваапрацоўчую вытворчасць. Вопыт работы з дрэвам быў — пасля арміі ўжо паспеў працаваць на «шабашках» і нават паспрабаваць сябе ў якасці брыгадзіра. А яшчэ было добрае веданне рынку — у той жа Расіі ў пачатку нулявых на ўра ішлі міжпакаёвыя дзверы з натуральнага дрэва. Першы так званы «цэх» па іх вытворчасці ён будаваў разам з таварышамі на участку сваіх бацькоў. Тыя, хоць і не вельмі ахвотна, але пагадзіліся выдзеліць кавалак зямлі каля свайго дома. Бо бацькі, што сын стараецца. Усё, што стваралася на станку Сяргея Куцанава, ішло на экспарт.

— Заробленныя грошы ўкладваліся выключна ў развіццё, — згадвае ён той перыяд. — Паступова павялічвалася вытворчая база, станочны парк, нарошчваліся аб'ёмы і рос прыбытак. Для таго каб стаць на ногі, спатрэбілася некалькі гадоў. Я добра памятаю, якія шалёныя грошы зараблялі на перапродажах замежных тавараў мае знаёмыя. Яны і мяне клікалі гандляваць тапачкамі. А я ўсё няк не мог сцімаць: чаму то, што заўсёды называлася спекуляцыяй, раптоўна пачалі лічыць бізнесам? Людзі нічога не ўкладалі ў справу, проста багацелі за кошт перапродажу. У мяне бацька — ветэран вайны, камандзір партызанскага атрада. Маці ўсё жыццё працавала ў школе. Я быў выхаваны на тым, што трэба сваёй справай прыносіць карысць. І гэта было прынцыпова. Праца-

12 работнікамі, якія сумяшчаюць некалькі прафесій.

САМ САБЕ ІНВЕСТАР

Калі будзеце ў Сідаравічах, абавязкова наведзіце вуліцу Рачную, што працягнулася ўздоўж маленькай рачулки з прыгожай назвай Лазняўка. Сімпатычныя катэдры, якія вы там убачыце, пабудаваныя менавіта Сяргеем Куцанавым і яго аднадумцамі.

— Гэта зараз я селянін, а да 2014 года быў гараджанінам, — усміхаецца Сяргей. — Калі наступіў чарговы крызіс, мы з жонкай вырашылі пабудаваць на маёй малой радзіме дачу. На той час мы ўжо займаліся вытворчасцю драўляных зрубав. Яшчэ некалькі маіх знаёмых захацелі скласці кампанію. І я стаў прапрацоўваць генеральны план. Усе рабіў выключна сам. Адзіная мая ўмова была, каб усе дамы мелі аднолькавы выгляд. Я ўжо наглядзеўся розных катэджных пасёлкаў і добра ведаў, якая бязглуздыца можа там сустракацца. Кошт квадратнага метра такога жылля на той момант склаў ад 350 да 500 долараў. Для параўнання: у гарадской кватэры ён каштаваў 1000—1500 долараў. Мы ж рабілі ўсё «пад ключ». Калі пачалі шукаць праектантаў, зразумелі, што спецыялістаў, якія маюць справу з дрэвам, у Магілёве няма. Праект нам распрацоўваў вяццяблян, малады чалавек, які па першай адукацыі быў мастаком, а па другой — архітэктар.

Дамы будаваліся з усімі выгодамі і камунікацыямі. На першым паверсе лазня, вялікі спальны пакой, прасторная кухня, сумешчаная з гасцінай і з выходам на тэрасу. Дамы каштавалі на той момант 70—80 тысяч долараў. Улічваючы іх памеры — 180 квадратных, цана не такая і высокая. Усяго іх было пабудавана шэсць — пяць чалавек пераехалі туды жыць у Магілёва, адзін нават з Масквы.

Зрубы Сяргея КУЦАНАВА карыстаюцца попытам і ў Беларусі, і ў Расіі.

ваў на сумленне. Для таго каб не купляць гатовыя дошкі, патрэбна была пілапрама. Назбіраў грошай і пабудаваў яе. У месяц яна дазваляла пілаваць тысячы кубоў драўніны. І каб загрузіць станкі, трэба было вазіць лес. Прышлося купляць лесавозы, арганізоўваць брыгады, якія займаліся нарыхтоўкай. Так мой бізнес вырас да 120 чалавек. Быў і такі перыяд у маёй справе. Зараз абмяжоўваюся

— Дзесьці нам перашкодзіў каранавірус, — прызнаецца Сяргей. — У я праасоўвае свае дамы праз сацсеткі і бачу, што попыт на іх расце. Два гады таму моладзь купляла іх па крыдцы. Калі б на вёсцы было дзе працаваць, знайшліся б ахвотныя пераехаць. Нават такая мікраарганізацыя з 15 чалавек, як мая, — вялікая справа. З улікам іх сем'яў гэта ўжо нямала. Такіх быў пяць арганізацый — і 200 чалавек забяспечаныя даходамі. Каб маленькі населены пункт існаваў паўнавартасна, у ім па-

Падзякі за якасць і інавацыйны падыход.

вінна жыць чалавек 500—1000 як мінімум. Тады будзе і школа, і ФАП, і усё астатняе.

БУДУЧАЕ ЗА ВЫТВОРЦАМІ

Менавіта на іх робіць стаўку дзяржава. Сяргей Куцанаў падтрымлівае гэта рашэнне, бо па сабе ведае, што гэта такое.

— У мяне тут усё на паверхні, прыздае і чытай. Усё ўкладзена сюды, — кажа ён, дэманструючы сваю дрэваапрацоўчую гаспадарку. — Магчыма, звонку яна і несамавітая, але ўнутры напхана абсталяваннем, якое дае магчымасць ствараць годную прадукцыю еўрапейскай якасці. Робім зрубы па нарвежскай і канадскай тэхналогіі, кухонны мэблю, аконныя блокі, міжпакаёвыя і ўваходныя дзверы. Апошнія, дарэчы, па сваёй трываласці нічым не аступаюць сталёным. І гэта пры тым, што зроблены з натуральнага дрэва. Экалагічна чысты прадукт.

За больш чым 20 гадоў работы на сябе Куцанаў зразумеў, што бізнес павінен быць гнуткі. Грошы трэба ўкладаць у розныя галіны, тады больш шанцаў не пачынаць усё з нуля.

— Самае галоўнае, каб былі зразумелыя правыя гульні, — разважае ён. — Сказалі, што прыватнікам лесу не дадуць, усё пойдзе дзяржструктурам, і гэта нармальна. Я знайду свой шлях. У мяне яшчэ ў запасе некалькі кірункаў — рыбгас, ягады. Навошта я гэта раблю? Таму што ведаю: рана або позна работа з сыравінай становіцца праэгагтывай дзяржавы, і нам яе можа не хапіць. Трэба падшукваць нешта такое, каб самому ствараць сыравіну і перапрацоўваць яе ў канчатковы прадукт.

Вырошчваннем рыбы прадпрымальнік займаецца з 2009 года. У яго распрадзжэнні 10 азёраў — 150 гектараў воднай гладзі. Рыбаводства — справа тонкая. Пакуль вырастае таварная рыба з лічычкі, патрэбна тры гады. Сяргей такім чынам вырошчвае карпа і шчупака. Свежы тавар цалкам рэалізуецца «з колаў» у Магілёве. Больш цэпалюбівы амур і таўстало-бік завоззяцца з Брэсцкай вобласці.

А летась прадпрымальнік вырашыў паспрабаваць зусім новую для сябе справу — вырошчванне дурніц.

— На гэтую ідэю мяне натхніў песімізм, — усміхаецца ён. — 10 гектараў зямлі для фермерскай гаспадаркі — гэта ні пра што, займацца клубніцамі або гароднінай — не маё. А да дурніц я ўжо гады 2-3 прыглядаюся. Яны вельмі цяжка прыжываюцца, але я заўсёды лезу туды, дзе складана канкурантам. Для дурніц патрэбна спецыяльная кіслотнасць глебы, а гэта павінен быць спецыяльны торф. У нас у Беларусі дурніц хапае, але, як паказвае аналіз, у свеце гэтай ягады вырошчваецца толькі 10 % ад патрэб. Расія, напрыклад, з вялікім задавальненнем яе набывае. Ягада вельмі карысная, шмат дзе прымяняецца.

НЯХАЙ ГОРШ, АЛЕ Ж СВАЁ

Сяргей Куцанаў не толькі вытворца, ён яшчэ і народны выбраннік. І нават прадстаўляў свой раён на Усебеларускім народным сходзе. Ён за тое, каб развіваць невялікія населеныя пункты і ствараць там умовы для жыцця. А яшчэ перакананы ў тым, што наша будучыня залежыць толькі ад нас саміх, і яе трэба ствараць сваімі рукамі, не спадзеючыся на дапамогу зvonку.

— Што такое гаспадар? — зважае ён. — Вось мей жыл ў СССР, нешта там было дрэнна, нешта добра. Калі ўпершыню пачаўся ў Польшчы, зайдзросці, якія ў іх прыгожыя машыны, як добра яны жывуць. Але ніколі не ўнікаў у рэаліі, колькі каштуе іх жыццё. Ведаў, што яны зарабляюць па 2-3 тысячы еўра, затое расходную частку не ўяўляў. Гэта я потым зразумеў, што ўсё прыгожае належыць манапалістам, а не сярэднім бізнесу. Чалавеку, у якога мільярд, нічога не перашкаджае ўсё скапіць і стаць манапалістам. Таму я прыхільнік таго, што няхай горш, але ж сваё. Трактары, якія былі ў нас 30 гадоў таму і зараз, не параўнаць. Яны не адрозніваюцца ад імпартных аналагаў. Засталося крыху рухавік дарабіць — і будзе ўсё, як трэба. Для гэтага і неабходна канкураваць, развівацца. Ну, запустіў у краіну замежніка — яму нашы вытворцы і дарам не патрэбныя. Яму патрэбны нашы зямлі і рабочая сіла. Таму я, як гаспадар, за тое, каб захоўваць усё і мець больш свайго. Калі ў мяне ёсць трактарок, няхай ён «не фантан», але я ім чысчу вуліцы. Я ніколі не чакаю каманды зверну. Заваяваў снегам дарогі — я выклікаў людзей, і мы іх «прабілі». Не чакаю ЖКГ, таму што не усё там так добра. Я ж як дэпутат райсавета павінен клапаціцца пра народ. І яшчэ скажу як дэлегат сходу. Заходнія прапагандысты спрабавалі прызначыць нас нелегітымнымі, але яны моцна памыляліся. Народ ужо выбіраў нас дэпутатамі, ён нам давярэа, і мы прадстаўлялі на сходзе менавіта яго інтарэсы.

Нэллі ЗІГУЛЯ.

Магілёўскі раён.

Фота аўтара.

АДНЫ НА ТРЫ ДАМЫ

Чаму ў аварыйнага жылля пажылыя людзі не могуць пераехаць у нармальнае

Пяніцца «дом» для чалавека мае мноства важных сэнсаў. Гэта дах над галавой, прытулак, абарона ад непагадзі і бур. Гэта сімвал сям'і і ціхая гавань напрыканцы жыцця. Але што рабіць, калі твой дом болей не здольны атуліць і абарэць, а пераезд у новае жыллё ператварыўся ў мару, якая здаецца недасяжнай?

«Перад людзьмі сорамна, што жывём у такіх умовах», — кажа Ларыса Аркадзеўна Кудзіна, гаспадыня адзінай кватэры, якая засталася жылой у трох аварыйных дамах на вуліцы Валгаградскай у Мінску.

Апошнія жыхары выехалі адсюль яшчэ летась. Усе, акрамя Кудзіных — да гэтага часу яны не атрымалі жыллё наўзамен таго, што ідзе пад знос. Пенсіянерка расказвае, што іх дом, нумар 76 па Валгаградскай, і яшчэ два дамы паблізу былі прызнаны аварыйнымі яшчэ ў нулявых.

— Года не памятаю, але гадоў 15 гэтыя дамы ўжо лічацца аварыйнымі, — згадвае Ларыса Кудзіна.

Ларыса Аркадзеўна ў Мінск прыехала ў 1969-м, а ў гэты дом засялілася ў 1974-м. Усё жыццё жанчына прапрацавала на тэлефоннай станцыі. Яе муж Мікалай Васілевіч — у мінулым вайсковец — карэнны мінчанін. Спачатку, расказвае наша героіня, сям'я жыла ў паўпадвальной кватэры на вуліцы Кузьмы Чорнага. Калі тое пайшло пад знос, пераехалі на вуліцу Валгаградскую, у адзін з трох старых дамоў недалёка ад Севастопальскага парку.

— Нам тады казалі: на дзесяць гадоў, а потым дамы будуць рассяляцца і мы атрымаем добраўпарадкаванае жыллё. А аказалася — ледзь не назаўсёды... Нам з мужам па 71 годзе, што мы можам?.. Вось пішам і пішам лісты, а з мяне які пісьменнік?.. Нам адказваюць: чакайце. Ну што ж, чакаем!

Кватэра Кудзіных магла б быць утульнай: відаць, што Ларыса Аркадзеўна — добрая гаспадыня. Яна і цяпер спрабуе падтрымліваць якіянікі парадка, але дом, у якім жыве сям'я, даўно выпрацаваў свой рэсурс. Шпалеры не трымаюцца на сценах, столь прасядае, на ёй плямы плесні. Старое тут усё: трубы, праводка, перакрыцці, вокны і дзвярныя праёмы.

— Чатыры гады таму мы змаглі прыватываць кватэру, — расказвае суразмоўніца. — Як той казаў, паспелі «у апошні вагон». Зразумела, усю суму выплаціць адразу былі не ў сілах, выплачвалі

Дом на Валгаградскай, дзе засталася толькі адна сям'я.

ем да гэтага часу. Так і жывём. Грошай хапае плаціць прыватывацыю і камуналку. Муж Мікалай не ўстае з ложка — у яго анкалагічнае захворванне. Але камунальны плаціжы мы заўсёды плацім сваёчасова. Ні разу ў маім жыцці запазычанасці па камуналцы ў мяне не было.

— Мала таго, што сям'я жыве ў непрыдатных для жыцця ўмовах. З-за адной сям'і ацяпляюцца ўсе тры дамы — у іх агульная ацяпляльная сістэма, — кажа сяброўка Ларысы Аркадзеўны, Таццяна.

Дарэчы, пра сітуацыю, у якую трапіла сям'я Кудзіных, рэдакцыя «Звязды» стала вядома менавіта ад яе. Самі Кудзіны наўрад ці звярнуліся б у газету — няёмка неяк. Але пагаварыць аб сваёй сітуацыі пагадзіліся:

— Мы людзі не скандальныя, ніколі нікуды не звярталіся. Але тут ужо проста няма выйсця!

«Толькі адзін раз адмовіліся»

У кастрычніку 2018 года прыйшла доўгачаканая афіцыйная папера: аварыйныя дамы па Валгаградскай будуць рассяляцца.

— У кастрычніку 2019 нам прапанавалі аднапакаёвую кватэру, — успамінае Ларыса Аркадзеўна. — Былі б мы з мужам толькі ўдваіх, мы б пагадзіліся. Але з намі яшчэ жыве дарослы сын. Анкалагічны хворы, я і сын — як мы будзем спаць у адным пакоі?

Тым больш, жанчына не губляе надзеі, што сын ажэнціцца, уладкуе сваё жыццё, і, зразумела, маладой сям'і трэба будзе дзесяці жыць — не ў аднапакаёвай кватэры ім усім туліцца.

Словам, адмовіліся. Тут, у аварыйным доме, у Ку-

дзіных кватэра двухпакаёвая — вырашылі на сямейным саветах, што і пераезджаць будуць у два пакоі.

— Мы толькі адзін раз адмовіліся, — кажа жанчына. — Суседзі нашы адмаўляліся па тры разы — і з'ехалі ў новае жыллё. А мы да гэтага часу тут.

У ліпені мінулага года быццам бы ўсё шчасліва вырашылася: двухпакаёвая кватэра ў Сцяпянцы спадабалася Кудзіным і яны далі згоду. Сталі чакаць дакументы на засяленне. Зімаваць спадзяваліся ўжо ў новым жыллі. Чакаюць і сёння. Прайшло сем месяцаў...

А тым часам з трох аварыйных дамоў выехалі ўсе іх суседзі. Зімовым вечарамі стала неяк страшнавата, дарма што Валгаградская — практычна цэнтр Мінска. Тым больш што кватэры на першым паверсе аблюбовалі бяздомныя. Выбілі вокны і рассяліліся па апусцелых пакоях.

— Што ж, ім таксама трэба дзесяці жыць, — уздыхае Ларыса Аркадзеўна. — Але ж нам страшна, бо і спаліць дом могуць. Вядома, асобы без пэўнага месца жыхарства — не надта адказная публіка. А зрэшты, мы самі цяпер жывём амаль як яны...

Звярнуліся Кудзіны ў Мінгарвыканкам, напісалі ліст. Што ж, зараз усе вокны на першым паверсе іх дома забітыя фанерай. Але пенсіянеры чакалі не гэтага: яны хацелі жыць у кватэры, дзе пры позірку на столь і сцены не баішся, што яны ўпадучь табе на галаву.

«Усе выехалі, мы засталіся»

Ларыса Кудзіна гартая дакументы.

аказалася, што яны занадта спяшаліся...

— З тых часоў і тэлефануем, і пішам, ужо больш за паўгода — калі ж можна будзе пераехаць? Адказ адзін і той жа — чакайце. У рэшце рэшт, у лютым вырашыла напісаць у Адміністрацыю Прэзідэнта. А ўчора зноў тэлефанавала ў УКБ Цэнтральнага раёна. Сказалі патэлефанаваць пасля 10 сакавіка. Як мне растлумачылі, тое рашэнне, якое было па нашым пытанні аб засяленні на Карвата, страціла сілу. Неабходна новае рашэнне. Я проста хачу зразумець, чаму ўсе выехалі, а мы засталіся? Нейк жа з іншымі ўдалося ўсё гэта давесці да канца... А з намі — чаму так атрымалася?

повая, такое бывае рэдка. І мы спадзяёмся, яна вырашыцца як мага хутчэй.

— Чаму гэтая сітуацыя ўзнікла?

— Растлумачу, як адбываецца адсяленне з дамоў, што ідуць пад знос. Першапачаткова афармляецца акт выбару месца размяшчэння зямельнага ўчастка і паралельна робіцца ацэнка нерухомай маёмасці на гэтай тэрыторыі. Калі акт зацвярджаецца Мінгарвыканкам, рыхтуецца рашэнне аб маючым адбывацца адабранні. Гэта рашэнне ў нас было ў 2018 годзе, 20 верасня. Згоду на пераезд у кватэру на вуліцы Карвата сям'я Кудзіных дала 15.07.2020.

— Чаму столькі часу — два гады — паміж дзюма гэтымі падзеямі?

— У адпаведнасці з заканадаўствам, забудовшчыку выдзяляецца пэўны набор кватэр. Усё гэта — новыя кватэры, але не заўсёды ў людзей ёсць выбар варыянтаў, паколькі паводле закона кватэра павінна быць супастаўная па агульнай плошчы з той, з якой жыхары выязджаюць. Мы не маем права пагоршыць жыллёвыя ўмовы грамадзян. 15 ліпеня ва УКБ паступіла заява аб згодзе Кудзіных. Справаздача «Белдзіпразема» па гэтай нерухомай маёмасці была перададзена нам 23 жніўня — гэта досыць аператыўна. Пасля гэтага мы падрыхтавалі праект рашэння аб выдзяленні жыллага паміжання ва ўласнасць грамадзян. 7 верасня быў распачаты працэс узгаднення ўсіх дакументаў у Мінгарвыканкам. Такім чынам, ніякіх затрымак з нашага боку не было. Але тэрмін дзеейнага рашэння аб адабранні — самага першага дакумента ў гэтым спісе — складае два гады. Ён скончыўся 20 верасня мінулага года.

Яшчэ б два тыдні, кажа суразмоўнік, і сям'я Кудзіных змагла б у новай кватэры. А так усю працэдурку прыйшлося пачынаць спачатку.

— Мы звярнуліся па паўторны акт выбару зямельнага ўчастка, і нам яго зацвердзілі ў лістападзе мінулага года. Зараз паўторна ўзгаднем усё неабходныя дакументы. Але цяпер гэта будзе даволі хутка працэдура. Кватэра ўжо ёсць, і мы плануем, што ў красавіку, самае позняе — у маі Кудзіны пераедзюць у яе.

Ну, а Ларыса Аркадзеўна пакуль не рашаецца загадваць наперад і нешта планавыя. Яна кажа, што проста спадзяецца: яе сям'я, па меншай меры, не прыйдзецца правесці ў аварыйным доме яшчэ і наступную зіму...

«Звязда» будзе сачыць за развіццём падзеі.

Дзіяна РОНИНА.

Шпалеры не трымаюцца на сценах. Стары дом даўно выпрацаваў свой рэсурс.

Што расказалі ва УКБ

Каб знайсці адказ на кватэрнае пытанне сям'і Кудзіных, адпраўляемся ва Упраўленне капітальнага будаўніцтва Цэнтральнага раёна Мінска.

— Усю гэтую тэрыторыю мы будзем забудоваць: у цэлым, у раёне Валгаградскай будзе пабудавана пяць жылых шматкватэрных дамоў, — расказаў намеснік дырэктара КУДП «Упраўленне капітальнага будаўніцтва Цэнтральнага раёна г. Мінска» Максім ДЗЯНІ-СІК. — Завяршэнне праектных работ па гэтых дамах запланавана на снежань 2021 года, і знос старых канструкцый таксама запланаваны на бягучы год. Таму нам гэтаксама, як і сям'і Кудзіных, важна як мага хутчэй рэалізаваць іх права на пераезд у новую кватэру. Сітуацыя, што склалася вакол гэтай кватэры, — не ты-

— У дакуменце ад 07.07 мінулага года гаворыцца, што па рашэнні Мінгарвыканкама Кудзіну Мікалаю Васілевічу, Кудзіну Васілю Мікалаевічу і Кудзінай Ларысе Аркадзеўне (уласнікам 1/3 долі) выдзяляецца двухпакаёвая кватэра па вул. Карвата.

— Я з'ездзіла, паглядзела кватэру, мне ўсё спадабалася. Мы далі згоду, — кажа суразмоўніца.

Радасныя гаспадары сталі збіраць рэчы, рыхтавацца да пераезду з абрыдлага аварыйнага жылля. Але

«Будучыня Беларусі ў нашых руках»

Таццяна РУНЕЦ, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах:

— Гэта не проста словы, а рэальнасць, якая сёння як ніколі аказалася актуальнай і выверанай. Толькі разам мы можам зрабіць наша жыццё шчасным, мірным і з надзеяй думаць пра будучыню.

Праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця на 2021–2025 гады, разгледжаная на шостым Усебеларускім народным сходзе, накіравана на забеспячэнне стабільнасці ў грамадстве і рост дабрабыту грамадзян. Узяты напрамкі на пабудову моцнай эканомікі, развіццё рэгіёнаў, стварэнне роўных умоў для прадпрыемстваў усіх формаў уласнасці, нарошчванне экспертнага патэнцыялу. Пры гэтым захоўваецца сацыяльная накіраванасць нашай дзяржавы.

Задачы пастаўлены сур'езныя. Кожны з нас, выконваючы на высокім прафесійным узроўні свае абавязкі, робіць свой унёсак у іх дасягненне. І, як сказаў Прэзідэнт нашай краіны, на кожным з беларусаў ляжыць адказнасць за лёс краіны.

«Трэба правесці «інвентарызацыю» партый...»

Так лічыць Алег ДЗЯЧЭНКА, член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сёмага склікання ад Магілёўскай вобласці, дэлегат VI Усебеларускага народнага сходу.

— Усебеларускі народны сход — гэта жыццё адна магчымасць дэмакратычна і на высокім узроўні шчыра і адкрыта абмеркаваць пытанні сацыяльна-эканамічнага і грамадска-палітычнага развіцця сучаснага беларускага грамадства. Напярэдадні яго былі сабраныя і абагульненыя тэсячы прапановы, якія атрымалі адобранне дэлегатаў VI Усебеларускага народнага сходу.

Найбольш актуальныя тэмы — гэта канстытуцыйная рэформа і партыйнае будаўніцтва. Маё асаблівае меркаванне — не вярта спяшасца са стварэннем новых партый. Іх і так дастаткова для паўнаўрацаснага палітычнага жыцця. З трыбуны Усебеларускага народнага сходу была агучана цікавая прапанова — правесці своеасаблівую «інвентарызацыю» і перарэгістраваць палітычныя партыі. Тыя з іх, якія страцілі давер людзей і існуюць толькі ў дакументах, неабходна неадкладна вывесці за перыметр палітычнага працэсу.

Заслугоўвае ўвагі прынятае рашэнне аб прызнанні Усебеларускага народнага сходу вышэйшай формай народнага прадстаўніцтва і надання яму адмысловага прававога статусу, які будзе замацаваны ў заканадаўстве.

Мы захавалі палітычны курс на пабудову дзяржавы для народа, на абарону сацыяльных заваёў працоўных. Мінулы год усім наглядна прадэманстравалі ўстойлівасць беларускай сацыяльна-эканамічнай і грамадска-палітычнай сістэмы. Гэта прызнаюць і нашы палітычныя праціўнікі, якія выехалі за мяжу і фактычна пагадзіліся са сваім паражэннем у палітычным жыцці. Народ у сваёй большасці іх не падтрымаў.

Дэлегаты VI Усебеларускага народнага сходу аднадушна падтрымалі Праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця нашай краіны на 2021–2025 гады. Такой грунтоўнай праграмы не было і няма ў нашых палітычных апанентаў.

2021 год аб'яўлены ў нашай краіне годам народнага адзінства. Перад пагрозай унутраных і знешніх выклікаў усім беларусам неабходна аб'яднацца для абароны нацыянальных інтарэсаў, захавання сваёй ідэнтычнасці, грамадства і дзяржавы.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям Віктар Лісковіч прывядзе 27 лютага прамую тэлефонную лінію па пытаннях сацыяльнай сферы.

Званкі прымаюцца з 10.00 да 12.00 па тэлефоне ў Мінску 8 (017) 328 53 24.

3 НАВАСЕЛЛЕМ,

або Пачым «кілават» камфорту?

Навасёл электрадома Генадзь АНЦІПЕНКА.

На Гомельшчыне набірае тэмпы будаўніцтва шматкватэрнага жылля, дзе пры дапамозе электраэнергіі забяспечваецца ацяпленне, падагрэў вады і прыгатаванне ежы. Першай падобнай новабудуўняй у рэгіёне стаў 60-кватэрны дом у рабочым пасёлку Бальшавік, што ў Гомельскім раёне. Электрадом «сілкуецца» ад аўтаномнай электракацельні.

Наваселі п'яціпавярховіка, дзе праду- гледжана арэнднае жыллё, цяпер матуюць не толькі жыхароў свайго раёна,

але і гамельчан абіраць менавіта варыянт электрадома.

— У нас трое дзетак — шэсць і пяць гадоў, малодшаму сем месяцаў. Марылі ў новай кватэры сустрэць Новы год, але засяліліся крыху пазней. Уваходзіны яшчэ не справілі, пакуль, лічыце, «на сумках», абжываемся, — дзеліцца наваселі трохпакаёвай кватэры ў электрадоме, малады бацькі Настасся і Андрэй Чапкіавы. Сужэнцы самі родам з рабочага пасёлка Бальшавік. У чаргу на паляпшэнне жыллёвых умоў сталі ў 2016 годзе.

— Чакалі будаўніцтва кааператыўнага жылля, а потым вырашылі разгледзець

варыянт арэнднага ў новым электрадоме. Мы задаволены. Ужо аплата першую «плацёжку» — за святло выйшла 20 рублёў за 100 кВт•ч. Пры гэтым у апошнія моцныя маразы ў кватэры было нават горача. На батарэях у нас рэгулятары, можам самі «выстаўляць» тэмпературу.

Яшчэ адны наваселі электрадома — ветэраны працы, якія шмат гадоў прапрацавалі на заводзе тарфянога машынабудавання «Бальшавік», Людміла і Генадзь Анціпенкі. Сужэнцы пераехалі ў новае жыллё са старога дома барачнага тыпу:

(Заканчэнне на 17-й стар.)

АКТУАЛЬНЫ ДЫЯЛОГ

РАЗУМНЫ ГОРАД РАЗУМНЫХ ЛЮДЗЕЙ

Аб прыярытэтах дэпутатаў Мінскага гарадскога Савета ў рэалізацыі планаў новай п'яцігодкі з яго старшыней Андрэем БУГРОВЫМ гутарыць карэспандэнт «МГ»

— Андрэй Аляксандравіч, чым адметнасць і своеасаблівасць новай п'яцігодкі для Мінска?

— На VI Усебеларускім народным сходзе тэме развіцця Мінска на наступныя пяць гадоў было аддадзена шмат увагі. Пра планы яго жыхароў на п'яцігодку ёміста і даходліва крыху раней расказаў у сваім выступленні на

сходзе ўдзельніку ўсенароднага веча ад Мінска старшыня Мінгарвыканкама Уладзімір Кухараў. Няма сэнсу паўтараць. Адзначу толькі, што дэпутаты Мінгарсавета задачы на будучую п'яцігодку ацэньваюць як вельмі адказныя, напружаныя, але рэальныя.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

Фота Юлія ПІСЦЕЦКАГА.

НА ПАРАДКУ ДНЯ

ЖАДАННІ І МАГЧЫМАСЦІ

Сёння ў краіне інстытут сям'і карыстаецца вялікай павагай і ўсебаковай падтрымкай. Асаблівая ўвага — да шматдзетных сем'яў. Іх звароты, пытанні і праблемы заўсёды знаходзяць разуменне ў членаў верхняй палаты Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Тацяна РУНЕЦ у час нарады.

Каб высветліць сітуацыю, аб'ектыўна разабрацца ў праблемах мінскай шматдзетнай сям'і, член Прэзідыума Савета Рэспублікі, старшыня Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Тацяна РУНЕЦ была вымушана правесці спецыяльную нараду. Нагода — зварот галавы гэтай сям'і з просьбай пасадзейнічаць у пастаноўцы яе на ўлік менавіта як шматдзетнай. Да размовы былі запрошаны прадстаўнікі Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта, адміністрацыі Фрунзенскага і Маскоўскага раёнаў сталіцы.

Удзелнікі нарады дэталёва вывучылі ўзятую ў вярце пытанні, абмяняліся думкамі, выказалі свае пазіцыі і разгледзелі магчымыя шляхі вырашэння жыллёвай праблемы ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам. Сям'і былі прапанаваны варыянты пастаноўкі яе на ўлік для паляпшэння жыллёвых умоў.

У ходзе пасяджэння Тацяна Рунец нагадала, што ў Беларусі падтрымка сям'і і з'яўляецца адным з прыярытэтаў дзяржаўнай палітыкі. Бо сям'я ў нас — аснова захавання і развіцця беларускай нацыі, сказала сенатар.

Клопамат аб шматдзетных сем'ях была прасякнута рабочая паездка ў Гродзенскую вобласць старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям Віктара ЛІСКОВІЧА. У прыватнасці, у Слоніміскім раённым выканаўчым камітэце ён правёў прыём непаўналетніх і іх законных прадстаўнікоў. Сустрэчы адбыліся ў рамках работы Нацыянальнай камісіі па правах дзіцяці.

Частка наведвальнікаў паставіла пытанні, якія датычацца падтрымкі шматдзетных сем'яў, выкарыстання мацярынскага капіталу, дадання льгот выпускнікам профільных класаў пры паступленні ў ВНУ і іншыя. Напрыклад, сям'я, у якой 10 сваіх і прыёмных дзяцей, жыве ў добраўпарадкаваным катэджы плошчай больш за 300 кв. м. Пры гэтым ёсць жаданне і магчымасць прыняць на выхаванне больш дзяцей, але заканадаўствам абмежавана максімальная колькасць выхаванцаў. 3-за гэтага не атрымалася ўзяць у сям'ю дваіх сірот — брата і сястры.

На думку Віктара Лісковіча, у такіх сітуацыях неабходна ісці насустрач. Паводле яго слоў, сенатары будучы працаваць над тым, каб унесці адпаведныя змяненні ў нарматыўныя акты. Калі ёсць жаданне, магчымасць, дазваляюць умовы, то чаму б не дапамагчы гэтай сям'і зрабіць добрую справу, задаўся пытаннем сенатар.

Яшчэ адно цікавае і зладзённае пытанне паставіла маці пяці дзяцей са Слоніма. Падчас прыёму яна акрэсліла праблему, якая яе хвалюе: статус шматдзетнай сям'і с'трывае, напрыклад, калі старэйшаму дзіцяці споўняецца 18 гадоў. Але многія з дзяцей вучацца ў каледжах і ўніверсітэтах, таму, калі гэта магчыма, варта было б захоўваць статус шматдзетнай сям'і на час вучобы дзяцей, — адзначыла яна.

Гэта пытанне, паабядаў старшыня Пастаяннай камісіі, будзе прапрацавана з зацікаўленымі ведамствамі.

Леанід ТУГАРЫН.

НАРОДНЫ СХОД: ВЫНІКІ І ВЫСНОВЫ

РАЗВІВАЦЬ І ЎМАЦОЎВАЦЬ ГЛЫБІНКУ

— На Усебеларускім народным сходзе, дэлегатам якога я быў, разгледжана стратэгія развіцця вёскі — гаворыць старшыня Маларыцкага раённага Савета дэпутатаў Алег ЯКУБЧЫК. — Яшчэ на этапе падрыхтоўкі да сходу я размаўляў з многімі сельскімі жыхарамі на гэту тэму.

Усе ў адзін голас адзначаюць, што за апошнія дзесяцігоддзі зроблена вельмі шмат для стварэння ўмоў жыцця на вёсцы, непазнавальна змянілася інфраструктура сельскіх населеных пунктаў. Уладкаванне аграгарадкаў было прарывам на пэўным этапе. А сёння трэба ісці далей. Гэта думка ўпэўнена прагучала і на сходзе.

Для жыцця на сяле ёсць усё: дабротнае жыллё і магчымасць яго будаўніцтва, гандаль, сацыякультурбыт. Вясковаму чалавеку зараз патрэбна рабочае месца, якое гарантуе годную зарплату і ўпэўненасць у заўтрашнім дні. Прыватны бізнес павінен рухацца ў глыбінку, развіваць не толькі гандаль, але і вытворчасць. Цяпер прадпрыемальнік можа тут не толькі, умоўна кажучы, гаршкі ляпіць, але і выпускаць прадукцыю з дапамогай 3D-прыватара. А дэлегасці ж па цяперашнім часе не маюць прыцягваць значэння.

Яшчэ адна задача на найбліжэйшую перспектыву — развіваць сельскагаспадарчы бізнес, маюцца на ўвазе фермерскія і сялянскія гаспадаркі. У гэтай сферы людзі павінны таксама атрымліваць легальныя пастаянныя рабочыя месцы. Неабходна спрашчаць працэдур найму як сезонных, так і пастаянных работнікаў — пра гэта не раз чуў ад фермераў.

Праграма на наступную пяцігодку прынятая, стратэгія развіцця вызначаная, зараз час распрацоўваць інструменты рэалізацыі як на заканадаўчым узроўні, так і ў практычным плане.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

РАЗУМНЫ ГОРАД РАЗУМНЫХ ЛЮДЗЕЙ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 7-й стар.)

Так, няпроста будзе мінчанам забяспечыць намеранае развіццё індустрыяльнага патэнцыялу горада на новай тэхналагічнай базе, лічбавізацыю эканомікі, правядзенне актыўнай інвестыцыйнай палітыкі, рэалізацыю комплекснай лічбавай трансфармацыі інфраструктуры ў рамках праграмы «Разумны горад». А яшчэ наладзіць выпуск шырокай гамы новай прадукцыі машынабудавання, прыборабудавання і электронікі, оптыкі, лазернай і цэплавійнай тэхнікі, новага класа антыбіётыкаў, новых матэрыялаў і пакрыццяў, стварыць яшчэ шмат чаго новага. Усяго не пералічыць.

— А якія прыярытэты ў сувязі з рэалізацыяй гэтых маштабных планаў вызначылі для сябе дэпутаты Мінгарсавета?

— Наша зона адказнасці — сацыяльная сфера, адукацыя, культура, медыцына. Яе далейшае развіццё напрамую залежыць ад укаранення лічбавых тэхналогій у сістэму аховы здароўя ў рамках рэалізацыі праектаў «Разумная паліклініка», «Разумная бальніца» і «Разумная хуткая медыцынская дапамога». Запланавана пабудаванне ў Мінску сем паліклінік і шэсць стацыянараў. Дзіцячыя паліклінікі з'яўляюцца ў мікра-раёнах Сухарава-3, Лошыца-9, «Мінск Свет». Таксама ўзвядуць новы будынак 9-й дзіцячай паліклінікі, дзве дарослыя паліклінікі і новы будынак 15-й гарадской паліклінікі.

— Кватэрнае пытанне сярод мінчан не страчвае сваю вагу. І гэта нягледзячы на мільёны здзеланых апошнім часам квадратных метраў новага жылля. Шмат дзедзі сёння ўскладаецца на гарады-спадарожнікі. Наколькі спадзяванні апраўданыя?

— Пазіцыя гарсавета — актыўнае развіццё гарадоў-спадарожнікаў даўно наспела. Менавіта развіццё, а не толькі будаўніцтва жылля дамоў. Там неабходна адначасова адкрываць установы адукацыі, культуры і аховы здароўя. І яшчэ, на мой погляд, у гарадах-спадарожніках трэба рабіць стаўку на стварэнне малых прадпрыемстваў, каб людзі маглі працаваць там, дзе яны пастаянна жывуць. Чакаем інвестараў, якія будуць распачынаць вытворчасць у гарадах-спадарожніках. Там, магчыма, і мінскія прадпрыемствы пачнуць адкрываць свае філіялы. Чаму б і не?

Колькасць насельніцтва сталіцы ўжо перавышае два мільёны чалавек. Месца для новых жылвых кварталаў застаецца ўсё менш. А ў гарадах-спадарожніку людзі маюць магчымасць вырашыць сваю жыллё-

вую праблему. Кошт квадратнага метра там значна ніжэйшы, чым у сталіцы. Напрыклад, забудовышчы камерцыйнага жылля на месцы былога тралейбуснага парка непадалёку ад плошчы Перамогі заявіў папярэднюю цану квадратнага метра ў эквіваленте 3,5 тысячы долараў ЗША. А ў гарадах-спадарожніку жыллё абдыццёца ў некалькі разоў танней. Чым не перавага, асабліва для шматдзетных сем'яў? Таму мясцова ўлада сталіцы лічыць мэтазгодным у першую чаргу больш актыўна прапаноўваць ім жыллё ў гарадах-спадарожніку.

Упэўнены, уласная кватэра, побач рабочае месца, зручная транспартная зносіны са сталіцай, безумоўна, падштурхнуць малодыя сем'і мінчан рабіць выбар на карысць Смалевіч, Лагойска ці Заслаўя.

— Малодыя сем'і, ды і не толькі мінчан, звычайна яшчэ маюць патрэбу ў дзіцячых садках і школах у крокавай даступнасці. А іх пакуль не хапае і ў сталіцы, і ў яе прыгарадах. Як дэпутаты мяркуюць выпраўляць сітуацыю?

— Ёсць адпаведная гарадская праграма, і яна

будзе выканана. Аднак, калі прааналізаваць сітуацыю ў Мінску ў цэлым, то загрузка школ і садкоў у нас не ўсюды поўная. Скажам, на тэрыторыі старой жилой забудовы Мінска ў тых жа дашкольных установах у групах па 5–7 чалавек. Гэта практычна індывідуальнае навучанне і выхаванне. Ці возьмем Серабранку. У свой час у мікра-раёне назіраўся бэбі-бум, і, натуральна, узводзіліся новыя дашкольныя установы. Цяпер жа ў іх шмат свабодных месцаў. Сёння дэпутаты абмяркоўваюць гэтыя пытанні. Нам яшчэ неабходна павялічыць колькасць асяльных груп, яны ёсць не ў кожным садку. На маю думку, трэба будаваць дашкольныя аб'екты, я кажаў бы, двойнога прызначэння.

— Што вы маеце на ўвазе?

— Гэта такія будынкы, якія пры неабходнасці можна перафарміраваць. Напрыклад, сёння ў новым жылым масіве гэта, безумоўна, дзіцячы садок. Але час хутка ляціць, і ўжо заўтра патрэба ў месцах патрэба як у Серабранцы. Што рабіць? Бо грошы ўкладзены сапідняны — па сённяшніх цэнах адзін дзіцячы садок абыходзіцца бюджэту горада прыблізна ў чатыры мільёны рублёў. Дык чаму б не пераабсталяваць частку будынка ў адукацыйны цэнтр для дзяцей і падлеткаў. Задача няпростая, але вырашальна і перспектыўная.

Мінскія ўлады таксама гатовыя разглядаць прапановы бізнесменаў з даданнем ім пэўных прэферэнцый. Разам можна

знайсці залатую сярэдзіну ў стварэнні дзіцячай адукацыйнай інфраструктуры. Відачы, пашырэнне сістэма прыватных садкоў. У бацькоў павінна быць права выбару. Гэта нармальнае практыка. Чаму б бізнесу не будаваць за свае сродкі садкі, каб потым іх здаваць у арэнду. Можна знайсці і іншыя варыянты дзяржаўна-прыватнага ўзаемадзеяння. Было б жаданне.

— Аб бурным росце сталіцы сведчыць і той факт, што пабудаваны пасля вайны на ўскраіну горада заводы з часам апынуліся ў цэнтры горада. Ужо не першы год чуоцца прапановы мінчан выносіць такія заводы за межы горада. Якое ваша меркаванне як старшыні Мінгарсавета на гэты конт?

— Як вядома, днямі ўрад Беларусі зацвердзіў пералік горадаўтарваральных і сістэмаўтарваральных гаспадарчых таварыстваў. Першы спіс у гэтым спісе, вядома, за Мінскам — 20 такія прадпрыемстваў. Сярод іх Мінскі трактарны завод, «Атлант», Мінскі маторны завод, «Керамін» і іншыя. І што, усе 20 ці большасць з іх узяць і перанесці за межы Мінска? Не варыянт. А вы падлічыце, колькі на гэта сродкаў спатрэбіцца!

Аптымальны шлях развіцця такіх прадпрыемстваў — іх глыбокая мадэрнізацыя. І мы чакаем сапідных інвестараў, якія на выгадных для горада і сябе умовах, узяліся за гэтую б справу.

— Летас, ды і сёлета, значнай частцы жыхароў

псавалі настрой, мякка кажучы, дрэнны пах і непрапрыстасць вады ў крахах. Што робіцца, каб у будучым мінімізаваць такія здарэнні?

— Пытанні забеспячэння мінчан якаснай вадай пастаянна знаходзяцца ў полі зроку Мінгарсавета. Нашы дэпутаты неаднойчы абмяркоўвалі праблемныя выпадкі з вадай ў сваіх камісіях з запрашэннем кіраўніка «Водаканал», патрабавалі хутка прыняць меры і выправіць хібы ў рабоце.

Зараз мясцовыя ўлады горада, у тым ліку і дэпутаты Мінгарсавета, завяршаюць дэталёвую падрабязную распрацоўку плана мерапрыемстваў па рэалізацыі задач, пастаўленых перад сталіцай на VI Усебеларускім народным сходзе. Там было вырашана да 2025 года поўнасцю забяспечыць Мінск вадай з артэзіянскіх крыніц. Скажы, што зрабіць гэта будзе не проста. Тут ёсць адзін нюанс: на тэрыторыі горада і вакол яго няма ў дастапоўных аб'ёмах падземных радовішчаў вады. Яе прыйдзецца па трубах дастаўляць з іншых раёнаў вобласці. Спатрэбяцца каласальныя сродкі — сотні мільёнаў рублёў.

Робота на найбліжэйшыя гады кажаецца і вялікая, і складаная, але я ўпэўнены, што мінчане будуць ужываць якасную артэзіянскую ваду. Ва ўсім разе для дэпутатаў Мінгарсавета гэта задача — прыярытэт. У нас жа разумны горад разумных людзей. І ўсё ў нас атрымаецца.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Новы старт для маладых талентаў

Юбілейны Рэспубліканскі творчы радыёконкурс «Маладыя таленты Беларусі», які ў гэтым годзе пройдзе ў дзясяты раз, рыхтуецца да старту. З 1 да 31 сакавіка пройдзе прыём заявак ад удзельнікаў, якія жадаюць заявіць пра сябе на адным з найбольш прэстыжных спаборніцтваў.

— Конкурс гэтага года ў нас юбілейны, і мы сфакусіраваліся менавіта на ўласнай даце. Вызначылі дзевяць намінацый, аб'яднаўшы ўсе кірункі, якія ў нас былі за гэты час. Так, напрыклад, вярнулі такія намінацыі, як «Акадэмічны вакал», «Харавая творчасць» і іншыя. Але сёлета, улічваючы і зваротную сувязь, і тое, што з кожным годам колькасць удзельнікаў павялічваецца, вырасылі жанрава пашырыць межы. Што да тэматыкі, то ў нас з самага першага спаборніцтва застаецца беларускі акцэнт. Таму ў першым туры ўсе, незалежна ад намінацыі

і ўзросту, удзельнікі павінны выканаць твор беларускага кампазітара, аўтара, а вакалісты — яшчэ і на беларускай мове. Гэта той акцэнт, які ў нас застаецца нязменным, — дзеліцца аўтар і кіраўнік праекта «Маладыя таленты Беларусі» Таццяна ЯКУШАВА. — Удзельнікам, якія хочуць сябе паказаць, складана параіць нешта канкрэтнае, але скажу пра галоўнае: заставайцеся самімі сабой і развівайце ўласную індывідуальнасць. І інструменталістам, і вакалістам раю: шукайце такія складаныя, адмысловыя творы, якія будуць дэманстраваць вашу непаўторнасць. Зразумела, што ёсць пэўныя прафесійныя параметры, па якіх журы ацэньвае канкурсантаў, але важна і тое, які за ўсім гэтым стаіць чалавек. Мы шукаем перш за ўсё яркіх творчых асоб. І калі мы крыху даламожам ім паказаць сябе, то будзем задаволеныя.

Узяць удзел у спаборніцтве талентаў маюць магчымасць навучэнцы ўстановаў агульнай, сярэдняй, сярэдне-спецыяльнай і вышэйшай адукацыі, дзіцячых школ

мастацтва ва ўзросце ад 10 да 25 гадоў. Заявіць пра сябе сёлета ўдзельнікі могуць у наступных намінацыях: «Эстрадны вакал. Салісты», «Эстрадны вакал. Ансамблі», «Інструментальная музыка. Салісты», «Інструментальная музыка. Ансамблі», «Спадчына. Салісты», «Спадчына. Ансамблі», «Акадэмічны вакал. Салісты», «Інструментальная музыка. Аркестры», «Харавая творчасць».

Трэба адзначыць, што пакуль адборачныя туры пройдуць у дыстанцыйным фармаце. То-бок удзельнікам трэба зрабіць відэазапіс свайго выканання твора і даслаць яго на адрас арганізатараў: 220114, г. Мінск, вул. Чырвоная, 4, альбо на электронную пошту: talentbelarus@gmail.com з пазнакай «Маладыя таленты Беларусі». З Палажэннем конкурсу і патрабаваннямі для падачы заяўкі можна азнаёміцца на сайце Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё — www.radio1.by, а таксама на афіцыйных старонках канала ў сацыяльных сетках.

Алена ДРАПКО.

ШАШКІ («Звязда») Выпуск № 134

Сёння для самастойнага рашэння ў шашкі-64 прапануюцца кампазіцыі, якія даслаў Дзмітрый Камчыцкі з Магілёва.

№ 24

№ 24

Белья простыя шашкі: с1, d2, с3, е3, g3, а7 (6)

Чорныя простыя шашкі: h4, с5, е5, b6, d6, е7 (6)

№ 25

Белья простыя шашкі: g3, с5, g5, b6, d6, h6, с7, е7 (8)

Чорныя простыя шашкі: b2, d2, е3, d4, f6, а7, b8, f8 (8)

№ 26

Белья простыя шашкі: е1, d2, f2, с3, е3, f4, b6, h6, а7 (9)

Чорныя простыя шашкі: h2, а3, b4, h4, а5, d6, g7, b8, d8, f8 (10)

№ 27

Белья простыя шашкі: с1, а3, е3, d4, с5, g5 (6)

Чорныя простыя шашкі: d2, f4, h4, а5, h6, с7, е7, g7 (8)

Кампазіцыі ў шашкі-100 даслаў па электроннай пошце Анатоль Баланюк, горад Тэпладар Адэскай вобласці, Украіна.

№ 28

Белья простыя шашкі: 47, 48, 42, 45, 36, 38, 34, 29, 22, 17, 18 (11)

Чорныя простыя шашкі: 40, 33, 35, 26, 28, 21, 24, 20, 9, 10 (10)

№ 29

Белья простыя шашкі: 48, 42, 45, 36, 38, 34, 29, 23, 17, 18 (10)

Чорныя простыя шашкі: 40, 33, 26, 27, 21, 24, 20, 15, 8, 9, 10 (11)

№ 30

Белья простыя шашкі: 48, 42, 45, 36, 38, 34, 29, 17, 18 (9)

Чорныя простыя шашкі: 40, 33, 26, 27, 23, 24, 16, 20, 9 (9)

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць. Прозвішчы чытаюць, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні
Выпуск № 133 ад 13.02.2021.

№ 16 1.e7-d6 a7-b6 (A)

[A 1...h6-g5 2.d6-g3 g5:e7

3.d8:f6 a7-b6 4.g3-f2 b6:d8 5.f8-e7

d8-c7 6.f6-g5 h8:d8 7.g5-e7

d8:f6 8.h4-g5 f6:h4 9.f2-g3 h4:d4

10.b4-c5 d4:b6 #]

2.d8-e7 b6:d8 3.d6-c7 d8:b6

4.a5:c7 h6-g5 5.e7-d6 g5:a3

6.c7-b8 h8:f6 7.f8-b4 a3:c5 8.e3-d4

c5:e3 9.b8-f4 e3:g5 #

№ 17 1.d4-c5 d6:b4 2.e1-d2

c3:e1 3.a1:c7 b8:d6 4.f4-e5

d6:h6 5.c1-b2 a3:c1 6.g3-h4

e1:g3 7.h2:f4 c1:g5 8.h4:d8+

№ 20 1.f2-e3 h4:d4 2.f4-g5

f6:h4 3.h2-g3 h4:f2 4.g1:e7 f8:d6

5.h6:a7+

№ 21 1.d2-e3 d6:d2 2.b4:b8

d2:b4 3.b8-e5 g7-h6 4.e5-f6

h6-g5 5.f6:h4 b4-c3 6.h4-f6 a3-

b2 7.c1:a3 c3-d2 8.f6-c3 d2:b4

9.a3:c5+

№ 22 1.30-24 19:30 2.42-37

31:33 3.39:08 27:40 4.08-02

16:27 5.02:07 34-39 6.07-34

39:30 7.25:34+

№ 23 1.30-24 19:30 2.42-37

e7 d8-c7 6.f6-g5 h8:d8 7.g5-e7

31:33 3.39:08 27:40 4.08-02

16:27 5.02:22+

Першымі дакладныя адказы даслаў С. Рашэцін (Ашмяны),

В. Таўкачоў (в. Уздзевічы, Клімавіцкага раёна Магілёўскай вобласці), В. Дударэвіч (в. Новая Мыш Баранавіцкага раёна Брэсцкай вобласці), Э. Дамброўскі, П. і В. Шульгі (усе Мінск), Ф. Карпей, Л. Жыхар (абодва Мядзел), У. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), В. Ваўчкоў (Малдзечна), С. Лойка (Украіна).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, Мінск. E-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

ЗГАДАЕМ МАЙСТРОЎ СЛОВА

Светны дзень пісьменніка З сакавіка на канале «Беларусь 3» адзначаць паказамі праграм, прысвечаных беларускім класікам. А 5 сакавіка ўбачым экранізацыю п'есы «Хто смяецца апошнім» Кандрата Крапівы, юбілей якога адзначаецца сёлета.

У рамках праекта «Запіскі на палых», які распавядае пра тых выбітных людзей, якія сваімі рукамі і словамі будавалі айчынную культуру, згадаем пісьменнікаў, паэтаў, драматургаў. Убачым выпускі «Адам Міцкевіч: чужая нявеста», «Андрэй Макаёнак: апостал беларускай драматургіі», «Якуб Колас: самая прыгожая кветка Палесся», «Ніл Гілевіч: родны і народны». Выпускі праграмы «Каммертон» будуць прысвечаны паэту Уладзіміру Мазго, які адзначае дзень нараджэння 5 сакавіка, а таксама зарэжысаванаму дзеячу культуры

Рэспублікі Беларусь Мікалаю Чаргіну. А выпуск аўтарскай праграмы Уладзіміра Арлова «Люблю і памятаю», дзе аўтар згадвае тых, з кім яго ў свой час звёў лёс, раскажа глядачам пра Уладзіміра Караткевіча.

Нам таксама пакажуць выпуск дадзенага праекта 5 сакавіка, ён будзе прысвечаны драматургу, паэту, сацыяльнаму, народнаму пісьменніку БССР Кандрату Крапіве. У гэты дзень адзначым 125 гадоў з дня нараджэння майстра слова. Для тых, хто любіць глядзець экранізацыі напісанага ў кнігах, на «Беларусь 3» пакажуць кінастужку «Хто смяецца апошнім» вытворчасці «Беларусьфільм». Сацыяльную кінакамедыю зняў Уладзімір Корш-Саблін у 1954 годзе. Годам раней рэжысёр прадставіў экранізацыю п'есы пісьменніка «Спяваюць жаваранкі». Ён высока цаніў літаратуру, і з ім, адчуваючы гэтае шчырае стаўленне да мастацкага слова, сябравалі многія пісьменнікі, якія заўсёды ахвотна падключаліся да працы стварэння фільмаў. Сам твор Кандрата Крапівы ўбачыць свет яшчэ ў 1939 годзе, але, што і робіць спраўдзенаю літаратуру класікай, яго сюжэт

не страчвае сваёй актуальнасці да сённяшняга дня. Дарэчы, камедыю пасля выхаду паставілі ў Купалаўскім тэатры, а вось кінаверсія з'явілася значна пазней.

Дзеянне адбываецца ў навукова-даследчым інстытуце ў 50-я гады. Супрацоўнік Туляга раскавае сваім калегам — вядомаму вучонаму Чарнавуку і маладому навуковому супрацоўніку Веры — што пешаход на вуліцы прыняў яго за палкоўніка Падгалецкага, які некалі служыў у Варонежы. Туляга спалоханы і просіць нікому пра гэта не раскаваць. Размову калег чую пляткар Зёлкін і перадае яе дырэктару інстытута Махлавацкаму. А яшчэ распаўсюджвае чутку пра тое, што новы рукапіс Чарнавука, які напружана раскрытыкаваў Зёлкіна, атрымаў дрэнныя водгукі. Дырэктар — невука, трапіў на пасаду па сувязях, — вырашае выкарыстаць сітуацыю ў сваіх інтарэсах. Але, як вядома, смяецца той, хто смяецца апошнім. Ролі герояў у фільме выконваюць акцёры Уладзімір Уладзімірскі, Барыс Платонаў, Глеб Глебаў, Лілія Драздова і іншыя. Трэба адзначыць, што Глеб Глебаў нават атрымаў за сваю ролю Тулягі Дзяржаўную прэмію СССР.

Кінастужка «Хто смяецца апошнім» — гэта вострая сатыра на тое, што наўнасьць «карысных сувязяў» і «ўменнае падтрыманне патрэбнага шчырае стаўленне да мастацкага слова, сябравалі многія пісьменнікі, якія заўсёды ахвотна падключаліся да працы стварэння фільмаў. Сам твор Кандрата Крапівы ўбачыць свет яшчэ ў 1939 годзе, але, што і робіць спраўдзенаю літаратуру класікай, яго сюжэт

Алена ДРАПКО.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10 Галоўны эфір.
10.15 Навіны надвор'я.
10.40, 12.10, 13.05, 18.35 Меладрама «У кожнага свая хладнара» (16+).
13.05, 15.25 Меладрама «Падсадная качка». 1-я і 2-я серыі (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускае часінка.
18.15, 0.45 «Зона Х». Крымінальнае навіны (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Зразумелае палітыка.
22.00 Дак. фільм АТН (12+).
22.30 Серыял «След» (16+).
0.25 Арэна.
1.05 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 19.30 Тэлебарометр.
9.05, 20.00 «Зразумець. Даравачь» (16+).
9.45, 20.35 «Сямейныя гісторыі» (16+).
10.25 Камень, нажніцы, папера (16+).
11.00 «На тыдзень» (16+).
11.50 «Трэці лішні» (16+).
12.55 Фантастыка-прыгоднікі экшн «Місціўцы: эра Альтра-на» (12+).
15.25 Анімацыйны фільм «Таямніца Чырвонай планеты» (12+).
17.00 «Суперлато».
17.40 «Мяняю жанку» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.20 «Тата папаў» (16+).
23.15 Хачу ў тэлевізар!
23.20 Серыял «Анатомія страści» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35 «Беларуская кухня». Мясанка.
8.05, 12.00, 20.20, 23.30 Навіны культуры.
8.25 «Нацыянальны хіт-парад».
9.15 «Высокі бландзін у чорным чаравіку». Маст. фільм (12+).
10.45, 16.05 «Варыант «Амега»». Серыял. 1-я серыя (12+).
12.20 «Беларуская кухня». Груца, маннік.

12.50 «Наперад у мінулае».
13.20, 21.05 «Легенды кіно». Яўген Еўсцігнэў (12+).
13.55, 21.40 «Цені знікаюць апоўдні». Серыял. 1-я серыя «Чырвоная Мар'я» (12+) [СЦ].
15.20 «Навукаманія» (6+).
15.50 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
17.20 «Чорны крумкач». Дак. фільм (16+).
18.00 «Кадры жыцця». Ніна Шарубіна.
18.55 Канцэрт «Танцы народаў свету».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.05 «Нататкі на палях». Адам Міцкевіч: чужая нявеста [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Аўтадар» (Саратаў) — «Цмокі-Мінск».
8.30 Вынікі тыдня.
9.15, 12.35 Футбол. Чэмпіянат Англіі.
11.05 Аўтаспорт. Экстрэм-Е. Хранікальна-дакументальны фільм.
12.05 Гульні «на вырасць».
14.30 Тэніс. WTA. Доха. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.30 Спорт-цэнтр.
20.40 На грані фолу. Футбольны агляд.
22.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
22.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ].
11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 1.10 Нашы навіны.
9.10 Контурсы.
10.05 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 23.10 Серыял «Дом узорнага ўтрыманьня» (16+).
15.10 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Нахай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Курорт колеру хакі» (16+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ].
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
8.40 «Тыдзень».
10.40, 0.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
11.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.35, 20.45 «Самыя шакавальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапмана».
14.40, 21.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.35 «Вадыцц па-руску» (16+).
16.05, 16.50 «Маёр і Магія».
Серыял (16+).
11.40, 10.05 «СТБ-спорт».
20.20 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Міншчына».
22.10 «Глядзец усім!» (16+)
0.55 «Самая карысная праграма» (16+).
1.45 «Мінтранс» (16+).

МІР МІР

5.00 Серыял «Штрафнік» [СЦ] (16+).
9.40, 10.10 Маст. фільм «Жорсткі романс» [СЦ] (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 17.15, 1.55 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.40, 3.25 «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Міравое пагадненне» (16+).
18.00, 19.25 Серыял «Знахар» [СЦ] (16+).
21.40 Тэлегульня «Гульня ў кіно» (12+).
22.25 Шоу «Назад у будучыню» (12+).
23.25 «Сусветныя гульні розуму» (12+).
0.15 Маст. фільм «Салон прыгажосці» [СЦ] (12+).
4.10 Маст. фільм «Вясельня рабаты» [СЦ] (0+).

БЕЛАРУСЬ РТР-БЕЛАРУСЬ

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Таямніцы Беларусі» (16+).
12.30 «Спецыяльны рэпартаж».
12.50 «У людзях».
13.35 «Плюс-мінус». Надвор'е на тыдзень.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.

14.40 Серыял «Скляфасоўскі» (12+).
17.15 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05 Серыял «Акушэрка. Шасце на заказ» (16+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «Астрапрагноз».
6.15 Спорт-мікс.
6.25 Беларусь (6+).
7.10 «Эдароў» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 За гранню (16+).
8.45 Зламаць стэрэатыпы (12+).
20.15, 23.15 «10.00 Драма «Мёртвае сэрца» (16+).
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.25 «Зразумець і абяскодыць».
14.55 «Чакай мяне» (12+).
16.20, 19.35, 22.00, 23.20 Сёння. Галоўнае.
16.25 Гісторыі выратавання (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
18.00, 19.50 Дэтэктывы «Балабон-3» (16+).
21.00 Баявік «Марскія д'яблы. Асаблівае заданне» (16+).
22.05 «НЗ.бу».
22.20 Серыял «Перавозчык» (16+).
23.35 «Справа ўрачоў» (16+).

8 канал

7.00, 15.45, 18.20, 21.00, 0.55 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.00 «Мультипарад». «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (6+).
7.30, 15.50, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 Серыял «Бывае і горш» (16+).
8.20 Серыял «Злачынства» (16+).
9.50 «Гатуй як шэф».
10.05 Драма «Экіпаж» (16+).
12.20 Серыял «Неўтаймоўны валадар» (16+).
13.05 Дак. серыял «Шчаслівыя людзі» (12+).
14.00 Драма «У жніўні 44-га» (16+).
16.35 Серыял «Золата «Глорыі» (12+).
18.25 Серыял «Карона» (12+).
19.20 Серыял «Вісцінг» (16+).
20.55 «Вечарніца» (6+).
21.05 Трылер «Місія «Серэніці» (16+).
23.00 Баявік «28 дзён праз» (16+).

ВТБ ВТБ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.25 «Раніца з гумарам» (16+).
9.25, 16.25 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.00, 2.15 «Рогаў у справе» (16+).
11.00 «Міша псуе ўсё» (16+).
12.00 «Наш рамонт» (16+).
12.40 Фэнтэзі «Цудадзеткі: бесталковыя чараўнікі» (6+).
14.25 Серыял «Карані» (16+).
17.10 Камедыя «Суренянь-2» (16+).
19.00 Драма «Шахматыст» (6+).
21.00 «Стэндап андэграўнд» (16+).
22.00 «Уральскія пельмені». Шубны прысуд (16+).
23.30 «Селапаляцела» (16+).
0.10 «Кіно ў дэталях» (16+).
1.00 «Уральскія пельмені» (16+).
1.50 «Проста кухня» (16+).
3.05 «Даеш моладзь» (16+).
4.45 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Васьміножкі», «Абрэзак і Воблака». Мультфільмы.
7.45 «Машачка». Маст. фільм.
9.00, 13.05, 14.05, 14.50, 17.55, 19.15 Галівуд Краіны Саветаў.
9.15 «Звычайны канцэрт».
9.45 «Мы — грамацеі!» Тэлегульня для школьнай нікаў.
10.25 «Шклянка вады». Маст. фільм.
12.35 Лісты з правінцыі. Каргопаль (Архангельская вобласць) [СЦ].
13.25, 1.40 Дыялогі пра жывёл. Сафары-парк у Геленджыку [СЦ].
14.20 «Іншыя Раманавы». «Браты та зброі» [СЦ].
15.05 Ілюзіён. «Маерлінг». Маст. фільм.

17.25 «Пешшу...» Масква Наталлі Сац [СЦ].
18.15 «Рамантыка раманса». Арно Бабаджаня прысвячаецца...
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Мой малодшы брат». Маст. фільм.
21.50 Шэдэўры сусветнага музычнага тэатра. Опера Г. Даніцэці «Дон Паскуале». Дыржор Эвеліна Підо. Тэатр Коvent-Гардэн. 2019 год.
0.10 «Утаймаванне свавольнай». Маст. фільм.
2.20 «Шліёнскія страці», «Канфлікт», «Вялікая бітва Слана з Кітом». Мультфільмы для дарослых.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.15 «Да і пасля...» Год 1989-ы (16+).
7.15, 8.45, 9.40, 11.30, 17.20, 20.20, 1.05, 2.20, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.40 Маст. фільм «Стаянка цяжка — дзве хвіліны» (16+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.00 «Блеф-клуб» (16+).
12.00 Маст. фільм «Вясна» (12+).
13.45 «Музыка і мы» (12+).
15.00 «Буй час». 2009 год (16+).
16.00 Маст. фільм «Патрабныя людзі» (16+).
18.00 «Народжаны ў СССР. Лепшае. «8 сакавіка» (12+).
18.55 «Тэатральныя сустрэчы». 1978 год (12+).
21.40 Маст. фільм «Дом удаўца» (16+).
23.20 «Блеф-клуб» (16+).
0.00 «Яловае субмарына». «Гісторыя рускага рока». «Звуки Му» (16+).
5.20 Дак. фільм «Фільм пра фільм». Гараж, ці ноч у музеі» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Васьміножкі», «Абрэзак і Воблака». Мультфільмы.
7.45 «Машачка». Маст. фільм.
9.00, 13.05, 14.05, 14.50, 17.55, 19.15 Галівуд Краіны Саветаў.
9.15 «Звычайны канцэрт».
9.45 «Мы — грамацеі!» Тэлегульня для школьнай нікаў.
10.25 «Шклянка вады». Маст. фільм.
12.35 Лісты з правінцыі. Каргопаль (Архангельская вобласць) [СЦ].
13.25, 1.40 Дыялогі пра жывёл. Сафары-парк у Геленджыку [СЦ].
14.20 «Іншыя Раманавы». «Браты та зброі» [СЦ].
15.05 Ілюзіён. «Маерлінг». Маст. фільм.

1.30, 21.00 Лыжныя гонкі. Чэмпіянат свету (6+).
2.30, 15.30 Веласпорт. «Страдэ Б'янке» (12+).
3.30, 8.30, 19.00, 22.55 Снукер. Gibraltar Open (6+).
5.00, 10.30 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).
17.10 Веласпорт. Парыж — Ніца.
21.55 Бятлон. Кубак свету (6+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.35 Нявеста, якая збегла (16+).
3.40 Памлушка (16+).
5.35 Дзяжурны тата (6+).
7.20 Маё вялікае грэчаскае вяселле-2 (16+).
9.10 Кухня. Апошняя бітва (12+).
11.15 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
12.55 Каханне ў вялікім горадзе-3 (16+).
14.40 Каханне ў вялікім горадзе-3 (16+).
16.15 Таксі (16+).
17.50 Таксі-2 (16+).
19.30 Таксі-3 (16+).
21.05 Таксі-4 (16+).
22.40 Ну што, прыехалі? (12+)

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусь-фільма» (12+).
8.00 «Улегцы» (12+).
8.30 Маст. фільм «Дунечка» (12+).
10.25, 22.05 «Глядзі сам» (16+).
10.40 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+)
11.30, 2.15 Серыял «Неспакойны ўчастак» (12+).

15.20 Анімацыйны фільм «Брыдкі Я» (6+).
17.05 Серыял «Першакурсніца» (12+).
21.00, 5.10 «Дзённік экстрасэнса» (16+).
22.05 «Глядзі сам» (16+).

22.20 Баявік «Фарсаж-5» (16+).
0.45 «Грым». Серыял (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00 Маленькі Манхэтэн (12+).

6.30, 14.30 Восень у Нью-Ёрку (12+).
8.25 Чатыры вяселлі і адно пахаванне (12+).
10.35 Бывай, дзетка, бывай (16+).
12.35 І прыйшоў павук (18+).
16.25 Еш, маліся, кахай (16+).
19.00 Водпуск па абмене (16+).
21.30 Эдвард рукі-нажніцы (12+).
23.20 Апошняя каханне на Зямлі (16+).
1.00 Мумія (12+).
2.55 Мумія вяртаецца (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.00 Суперменеджар, ці Матка лёсу (16+).
7.30 Бык (16+).
9.10 Дар (16+).
10.55 Эластыка (16+).
12.25 На раёне (16+).
14.00 Усё ці нічога (16+).
15.40 Цвярозы кіроўца (16+).
17.25 Дублёр (16+).
19.00 Ну, добры дзень, Аксана Сакалова! (16+)
20.45 Бабуля лёгкіх паводзінаў-2. Састарэлыя моцвіцы (16+).
22.20 Бабуля лёгкіх паводзінаў-2. Састарэлыя моцвіцы (16+).
23.50 Тэкст (18+).
2.10 Адрыву (16+).
3.35 Тэрмінава выду за муж (16+)

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Фабрыка ежы (16+).
6.20, 2.00 Аўта-SOS (16+).

7.05 Навуковыя глупствы (16+).
7.35 Гульні розуму (16+).
8.25, 10.05 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
9.15 Адраджэнне марскога шаўковага шляху (16+).
10.55 Тэхаскі ўлоў (16+).
11.50 Таямная гісторыя (16+).
13.30 Раследаванні авіякатастроф (16+).
16.00 Востраў бунтароў (16+).
18.30, 23.30 Найвялікшыя скарыпы старажытнага свету (16+).
21.00 Еўропа з вышыні птушынага палёту (16+).
0.20 Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).
3.25 Асушыць акіян (16+).
5.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).

Discovery Discovery

8.00 Экспедыцыя на край зямлі (12+).
8.23, 19.03 Як гэта ўладкавана? (12+)
9.13, 6.30 Каліфорнія ў агні (12+).
10.06 Залатая ліхаманка (16+).
10.59 Дзіўныя сувязі (12+).
12.45, 22.12 Легендарныя месцы (12+).
13.39, 5.45 Праклён Бермудскага трохвугольніка (12+).
14.33 Мясцежны гараж (12+).
19.57 Як гэта зроблена? (12+)
21.18 Жыццё і смерць на Эверэсце (16+).
23.06 Сямейка Осбарнаў — праўда ці хлусня (16+).
0.00, 7.15 Паліцыя Іспаніі (16+).
0.54 Самагоншчыкі (18+).
1.47 Гульня камянёў (16+).
2.40 Паляўнічыя на старцы (12+).
4.15 Махінатары (12+).

У праграме магчымы змяненні. Перадрукі і праграмы забаронены. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытым субтытрам.

1 Беларусь 1

6.25 Меладрама «Стань маім цемем» (16+). 8.20 Клуб рэдактараў (16+). 9.00, 12.00, 15.00, 19.00 Навіны. 9.10 «Арсенал» (12+). 9.40 Гісторыі выратавання (12+). 10.10 «Зона Х». Вынікі тыдня (16+). 10.40 Маршрут пабудаваны (12+). 11.15, 12.35 Меладрама «Домік на шчасце-2» (16+). 12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён. 13.35 «Я ведаю» (6+). 15.15 Дай пяць (6+). 15.30 Вакол планеты. 16.15 «Нагода ёсць» (12+). 16.50, 19.10 Меладрама «Сняданак у ложка». 1—4-я серыі (12+). 20.35 Навіны надвор'я. 21.00 Галоўны эфір. 22.05 Меладрама «Алена Выдатная». 1—4-я серыі (16+).

11.50 «Народны майстар». Алена Гурэцкая (лозаяпляценне). 12.15 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына. 13.00 «Варвара-краса, доўгая каса». Маст. фільм (6+). 14.45 «Архітэктура Беларусі» [СЦ]. 15.00 «Увага! Усім пастам...» Маст. фільм (12+). 16.20 «Камертон». Кампазітар Аляксандр Балотнік. 16.45 Канцэрт «Будзь здаровы, гаспадар!» Да юбілею кампазітара Аляксандра Балотніка. 17.35 «Жывае спадчына». 18.05 «Утаймавальніца тыграў». Маст. фільм (12+). 19.50 «Кадры жыцця». Свята-ла-на Бароўская. 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Па сямейных абставінах». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 23.20 Канцэрт «Аксана Волкава. Solo».

5 Беларусь 5

6.45 Тэніс. WTA. Доха. Фінал. 8.45, 10.35 Бiatлон. Кубак свету. Нова-Места. Спрынт. Жанчыны. Мужчыны. 10.05 Піт-стоп. 11.55, 16.30, 18.55 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы ў пашышкі. День трэці. 13.50 Бiatлон. Кубак свету. Нова-Места. Гонка пераследу. Мужчыны. 14.30 Футбол. Кубак Беларусі. Чэрыфінал. Першы матч. БАТЭ (Барысаў) — ФК «Віцебск». (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 17.50 Бiatлон. Кубак свету. Нова-Места. Гонка пераследу. Мужчыны. 18.45 Спорт-цэнтр. 21.20 Вынікі тыдня. 22.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ] Нашы навіны. 7.10 «Здароўе» (16+). 8.10 «Жыццё іншых» (12+). 9.10 «Метэзагід». 9.30 «Тэорыя змовы» (16+). 10.30 «Народны кухар» (12+). 11.50 «Бачылі відэа?» (6+). 13.55 Святочны канцэрт, прысвечаны Дню ўтварэння беларускай мільцыі (12+). 16.20 Да юбілею Андрэя Міронава. «Слізгаецца па краі» (12+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+). 8.00, 18.30 Тэлебарометр. 8.05 «Клон». Серыял (16+). 10.00 Анімацыйны фільм «Гісторыя цацак: вялікія ўцёкі» (0+). 11.35 «Тры першыя спатканні» (16+). 12.25 Прыгоды «Хронікі Нарні: прындз Каспяна» (12+). 14.50 «На нажах» (16+). 15.50 «Тата папаў» (16+). 17.40 «Вежа» (12+). 19.00 Меладрама «Прыгажуня» (12+). 21.10 Спортладо 5 з 36, КЕНА. 21.20 Меладрама «Вострыя прыправы і страсці» (12+). 23.35 «Каханне на выжыванне» (16+).

3 Беларусь 3

7.30 «Святыні Беларусі». 8.00, 14.20 Навіны культуры. 8.20 «Утаймавальніца тыграў». Маст. фільм (12+). 10.00 «Наперад у мінулае». 10.25 «Беларуская кухня». Пражонка. 10.55 «Нацыянальны хіт-парад».

17.15 Да юбілею Андрэя Міронава. «Здабытак рэспублікі» (12+). 18.30 «Лепш за ўсіх!» Святочны выпуск (0+). 20.00 Контурсы. 21.20 «Ледніковы перыяд» (6+). 23.25 «Спартклуб» (16+). 23.45 Канцэрт гурта «Рондо» (12+).

СТБ

6.00, 0.10 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+). 8.30, 12.00 Дакументальны праект (16+). 9.15 «Мінтранс» (16+). 10.00 «Скардзіцца дазваляецца». 10.30 «Вялікі горад». 11.00 «Ці ведаеце вы што?» (16+). 13.00, 13.40, 16.40 «Маёр і Магія». Серыял (16+). 13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны». 19.30 «Тыдзень». 21.05 «Засакрэчаныя спісы» (16+).

МІР

5.00 Мультфільмы (0+). 7.10 Маст. фільм «Казка пра страчаны час» [СЦ] (0+). 8.50 «Наша кіно. Неўвядальныя». Да юбілею Андрэя Міронава (12+). 9.25 «ФазендаЛайф» (12+). 10.00, 16.00 Навіны (бягучы рэдак). 10.15 Маст. фільм «Вій» [СЦ] (12+). 11.50, 16.15 Маст. фільм «Два наццаць крэслаў» [СЦ] (12+). 18.30, 0.00 «Разам». 19.30 Маст. фільм «Пакроўскія вароты» [СЦ] (0+). 22.25, 1.00 Серыял «Цікаўная Варвара» [СЦ] (16+).

РТР-Беларусь

7.05 Маст. фільм «Прадмет абажання» (12+). 9.10 Маст. фільм «Я не вярнуся» (12+). 11.15 Маст. фільм «Цягнік лёсу» (12+). 14.25 Маст. фільм «Адзіночка» (12+). 16.30 Маст. фільм «Маршруты каханя» (12+). 20.00 Весткі тыдня.

21.05 «У людзях». 21.45 Масква. Крэмпль. Пуцін. 22.25 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўевым».

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз». 6.10 «Цела чалавека» (16+). 6.45 Беларусы (6+). 7.20 «50 рэцэптаў першага» (12+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «24 пытанні» (12+). 8.45 «Гарады Беларусі» (6+). 9.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+). 10.20 «Кватэрнае пытанне. ВУ» (12+). 10.55 «Першая перадача» (16+). 11.25 «Люд тэхнікі» (12+). 12.10 «Дачны адказ» (0+). 13.10 «НашСпажыўНагляд» (16+). 14.05 Маст. фільм «Барс і Лялька» (12+). 16.20 «Следства вялі...» (16+). 18.00 «Новыя рускія сенсацыі» (16+). 19.00 «Вынікі тыдня». 20.05 Ты не паверыш! (16+). 21.00 «Зоркі сышліся» (16+). 22.20 «Сразумець і абясшкодзіць» (12+). 22.50 Маст. фільм «Нуль» (16+).

8 канал

7.00, 1.15 «Надвор'е». 7.05 «Мультпарад» (6+). 8.05 «Прыколы 13-й школы» (6+). 8.10 Камедыя «Каўказская палонніца» (0+). 9.30 «Гатуй як шэф» (12+). 9.45 Драма «Попел» (16+). 12.45 Прыгоды «Персі Джэксан і Мора пачвар» (6+). 14.35, 17.05, 20.00, 21.00 «Надвор'е» + «Эрана». 14.40 «Глядзім усёй сям'ёй». «Назад у будучыню-3» (12+). 16.40 «Водары кантонскай кухні» (12+). 17.10 Дэтэктыў «Міс Марпл. Таямніца Карыбскага заліва» (12+). 9.10 Маст. фільм «Я не вярнуся» (12+). 11.15 Маст. фільм «Цягнік лёсу» (12+). 14.25 Маст. фільм «Адзіночка» (12+). 16.30 Маст. фільм «Маршруты каханя» (12+). 20.00 Весткі тыдня.

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+). 7.00, 14.20 «Раніца з гумарам» (16+). 10.45 «Наш рамонт» (16+). 11.20 «Селапаляцела» (16+). 12.10, 23.00 «КВЗ. Панахаму» (16+). 13.15 Серыял «Вароніны» (12+). 16.20 Серыял «Пекар і прыгажуня» (16+). 17.25 «Уральскія пельмені» (16+). 18.30 Серыял «Атэль «Элеон» (16+). 20.30 Серыял «Дылды» (16+). 21.30 Серыял «Івановы-Івановы» (16+). 23.00 «КВЗ. Панахаму» (16+). 0.05, 3.55 Серыял «Белаводдзе. Тайна закінутай краіны» (16+). 1.00 Серыял «Людзі Хэ» (16+). 1.50 Серыял «Пекар і прыгажуня» (16+). 2.40 Серыял «Татавы дочки». 4.45 «6 кадраў».

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» Масква Станіслаўскага. 7.05 «Іншыя Раманавы». «Чароўная Алена» [СЦ]. 7.35, 18.15, 0.00 «Чаму зніклі неандэртальцы?» Дак. фільм [СЦ]. 8.35, 11.10, 13.25, 14.45, 16.20, 19.10, 20.45, 23.20 Галівуд Краіны Сяветаў. 8.50 «Падкідыш». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.25, 1.00 ХХ стагоддзе. «Яўген Святаланаў. Непарадны партрэт». Дак. фільм. 12.20 Колер часу. 12.30 «Аляксандраўка». Дак. фільм. 13.40 Лінія жыцця. Гедынас Таранда. 15.05 Навіны. Падрабязна. АРТ.

15.20 «Агора». Ток-шоу. 16.40 «Вяселле». Маст. фільм. 17.40, 2.20 Сімфанічныя аркестры Расіі. Сімфанічны аркестр Масквы «Руская філармонія». Дырыжор Ф. Мастранджэла. 19.45 «Галоўная роля». 20.05 «Правілы жыцця». 20.30 «Добрай ночы, малыя!» 21.05 Кіно пра кіно. «Масква слязам не верыць» — вялікая латарэя». Дак. фільм [СЦ]. 21.50 «Саці. Нясумная класіка...» 22.30 «Марыя Тэрэзія. Жанчына на вайне». Серыял. 1.50 Раман у камені. «Германія. Замак Разенштайн». Дак. фільм.

Кінакамедыя

0.30 Як шляхта (16+). 2.45 Белая віно з Бабудою (16+). 4.55 Сакавіцкія каты (16+). 6.40 Ну што, прыехалі? (12+). 8.30 Пампушка (16+). 10.35 Год Свінні (16+). 12.00 Дзядуля лёгкіх паводзінаў (18+). 13.55 Паліцэйскі з Рублёўкі. Навагодняе бязмежка (16+). 15.40 Паліцэйскі з Рублёўкі. Навагодняе бязмежка-2 (16+). 17.20 Галівудскія копы (12+). 19.30 Таксі (16+). 21.05 Таксі-2 (16+). 22.40 Навеста, якая збегла (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» Масква Станіслаўскага. 7.05 «Іншыя Раманавы». «Чароўная Алена» [СЦ]. 7.35, 18.15, 0.00 «Чаму зніклі неандэртальцы?» Дак. фільм [СЦ]. 8.35, 11.10, 13.25, 14.45, 16.20, 19.10, 20.45, 23.20 Галівуд Краіны Сяветаў. 8.50 «Падкідыш». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.25, 1.00 ХХ стагоддзе. «Яўген Святаланаў. Непарадны партрэт». Дак. фільм. 12.20 Колер часу. 12.30 «Аляксандраўка». Дак. фільм. 13.40 Лінія жыцця. Гедынас Таранда. 15.05 Навіны. Падрабязна. АРТ.

2.30 Скачкі на лыжах з трампліна. Чэмпіянат свету (12+). 3.30 Горныя лыжы. Кубак свету (12+). 5.00 Лыжныя дваябор'е. Чэмпіянат свету (12+). 8.30 Веласпорт. Het Nieuwsblad (12+). 10.30 Снукер. The Players Championship (6+). 11.55, 21.45 Снукер. Gibraltar Open. 18.00 Веласпорт. «Тур ААЭ» (12+). 19.10 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Штодзённая руціна» (12+). 20.10 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Удалечыні ад дома» (12+). 21.15 Дзюдо. Валікі шлем (12+).

Кінакамедыя

0.30 Як шляхта (16+). 2.45 Белая віно з Бабудою (16+). 4.55 Сакавіцкія каты (16+). 6.40 Ну што, прыехалі? (12+). 8.30 Пампушка (16+). 10.35 Год Свінні (16+). 12.00 Дзядуля лёгкіх паводзінаў (18+). 13.55 Паліцэйскі з Рублёўкі. Навагодняе бязмежка (16+). 15.40 Паліцэйскі з Рублёўкі. Навагодняе бязмежка-2 (16+). 17.20 Галівудскія копы (12+). 19.30 Таксі (16+). 21.05 Таксі-2 (16+). 22.40 Навеста, якая збегла (16+).

ТВ3 ТБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+). 10.10 «M&S» (12+). 10.40 «Лепшы сабака». 11.30 «Перыскоп» (16+). 11.50, 4.30 «Суд ідзе». Дак серыял (16+). 12.55, 17.40 «Сляпяя» (16+). 14.05 «Паглядзім» (12+). 14.40 «Любімая чка таты Карла». Маст. фільм (16+). 16.35 «Чалавек-невідзімка» (16+).

18.50 «Жанчыны» (16+). 19.45 «Скажы мне праўду» (16+). 20.50, 4.05 «Цуд» (16+). 21.25 «Акія вярнуліся» (16+). 22.30 «Косці». Серыял (16+). 0.20 «Грым». Серыял (16+). 1.15 «Акцёрскія драмы» (12+). 2.05 «Прыгажунчык-2». Камедыя (18+).

Кінакамедыя

0.30 Як шляхта (16+). 2.45 Белая віно з Бабудою (16+). 4.55 Сакавіцкія каты (16+). 6.40 Ну што, прыехалі? (12+). 8.30 Пампушка (16+). 10.35 Год Свінні (16+). 12.00 Дзядуля лёгкіх паводзінаў (18+). 13.55 Паліцэйскі з Рублёўкі. Навагодняе бязмежка (16+). 15.40 Паліцэйскі з Рублёўкі. Навагодняе бязмежка-2 (16+). 17.20 Галівудскія копы (12+). 19.30 Таксі (16+). 21.05 Таксі-2 (16+). 22.40 Навеста, якая збегла (16+).

ТВ1000 ТБ1000 Рускае кіно

5.30 Экіпаж (6+). 8.05 Метро (16+). 10.30, 21.00 Духless-2 (16+). 12.30 Неадэкватныя людзі (16+). 14.20 Неадэкватныя людзі-2 (16+). 16.55 Пра любoff (16+). 19.00 Жыццё і прыгоды Мішкі Япончыка. 1—2-я серыі (16+). 23.00 Тэкст (18+). 1.15 Гуляй, Вася! (16+). 3.25 Сем вярэў (12+).

National Geographic

6.20 Зрабіць за адзін дзень (16+). 6.40 Інстынкт выжывання (16+). 7.30 Падарожжы з Горданам Рамзі (16+). 8.20 Ледзяная дарога (16+). 9.10 Машыны: разабраць і прадаць (16+). 10.00, 13.25, 22.40, 1.55 Аўта-SOS (16+).

11.45 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+). 12.35, 16.45 Еўропа з вышынй птушынага паляту (16+). 14.20, 23.30 Літургія за мякю: значыства і пакаранне (16+). 15.05, 19.20, 0.20 Расследаванні авіякатастроф (16+). 15.55 Служба бяспекі аэрапорта: Бразілія і Перу (16+). 17.40 У дзікай прыродзе з Беарам Грылсам (16+). 18.30 Фабрыка ежы (16+). 21.00 Злачынствы супраць прыроды (16+). 21.50, 3.30 Кантрабанды (16+). 1.10, 4.20 Асушыць акіяна (16+). 5.05 Служба выратавання Аляскі (16+).

Discovery Discovery

8.00, 17.42, 23.06 Склады: бітва ў Канадзе (16+). 8.46, 11.25, 22.12 Махінатары (12+). 9.39 Майстры патагаравачы (12+). 10.32, 21.18 Як гэта зроблена? (12+). 12.18, 3.30 Узрываючы гісторыю (12+). 13.12 Мільярдэр пад прыкрыццём (12+). 14.06 Сямейка Осбарнаў — праўда ці хлусня (16+). 15.00, 5.00 Як гэта ўладкавана? (12+). 15.54, 1.47 Музейныя загадкі (12+). 16.48 Крутыя цюнінг (12+). 18.36, 2.40 Чыгунка Аляскі (16+). 19.30, 4.15 Мяцэжны гараж (12+). 20.24, 5.45 Гульня камяне (16+). 0.00 Аўтасвет Майка Бруэра (12+). 0.27 Супермеханік Энт Энтстэд (12+). 0.54 Жаночая аўтамайтэрня (12+). 6.30 Голья і напалоханы (16+). 7.15 Аляска: апошні рубеж (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10, 22.05 **Серьял «След» (16+)**. 10.50 «Скажыце маёму чыну».
11.45, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Меладрама «У кожнага свая хлусня» (16+)**.
14.00 «Здравава здаровым быць!» (6+) [СЦ].
14.45, 15.25 **Меладрама «Сінічка»**. 1-я і 2-я серыі (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
18.15, 0.20 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Паспець да апоўначы.
0.05 Сфера інтарэсаў.
0.45 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 16.25 Тэлебарометр.
9.05 «Сямейныя гісторыі» (16+).
10.15, 22.40 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 18.25 **Дэтэктыў «Унутры» (16+)**.
13.10 «Да бабачэння» (16+).
13.55 «Камень, нажніцы, папера».
14.30, 17.25 «Ароп і рэшка. Перазгарузка» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «ПІН_КОД» (12+).
16.30 «Клон». **Серьял (16+)**.
20.15 **Серьял «Спяная» (16+)**.
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.25 «Трэці лішні» (16+).
23.50 **Серьял «Анатомія страсти» (16+)**.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Ходчанская поліўка.
8.05, 12.00, 20.20, 23.25 Навіны культуры.
8.25, 17.55 «Людміла Гурчанка». **Серьял**. 1-я і 2-я серыі (12+).
10.00 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
10.30 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
10.45, 16.00 «Варыянт «Амега»». **Серьял (12+)**.
12.20 «Беларуская кухня». Фаршыраваныя яйкі.

12.45 «Сваімі словамі».
13.25, 21.05 «Легенды кіно». Яўген Веснік (12+).
14.05, 21.40 «Цены знікаюць апоўдні». **Серьял «Прышлыя людзі» (12+)** [СЦ].
15.20 «Люблю і памятаю». Геннадзь Палока.
17.10 Фільм-канцэрт «Памяць жыве...»
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрка».
20.00 «Суразмоўцы». Алеся Корсак.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.00 «Натаккі на палях». Андрэй Макаёнак: апостал беларускай драматургіі [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00, 14.30, 21.55 Тэніс. WTA. Доха.
8.40 На грані фолу. Футбольныя навіны (16+).
10.10 Сноубард. Чэмпіянат свету. Паралельныя гіганцкі спалам. Фіналы.
11.15 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Аглед тура.
12.15 Спорт-кадр.
12.50, 23.55 Бялтон. Маладзёжны чэмпіянат свету. Оберцілах. Спрынт.
14.10 Вось гэта спорт!
16.25 Міні-футбол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2022. Казахстан — Беларусь. (У пералынку — Спорт-цэнтр).
18.25, 21.15 Спорт-цэнтр.
18.35 Футбол. Суперкубак Беларусі — 2021. Прэвю.
18.55 Футбол. Суперкубак Беларусі — 2021. «Шахцёр» (Салігорск) — БАТЭ (Барысаў).
21.25 На шляху да Токіа. Відзачасопіс.

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15, 9.10 «Наша раница».
7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ].
11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 1.05 Нашы навіны.
7.10, 8.10 «Трывожная кнопка» (16+).
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20, 13.15, 22.15 **Серьял «Дом узорнага ўтрымання» (16+)**.
14.35 «Давай пажніміся!» (16+).
15.30, 16.20, 0.15 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.50 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еуроопт».
19.15 «Нахай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 **Серьял «Курорт колеру хакі» (16+)**.

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раница СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ].
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20 «Вадзіц па-руску» (16+).
23.00 «Натаккі на палях». Андрэй Макаёнак: апостал беларускай драматургіі [СЦ].

МІР МІР

5.00 **Маст. фільм «Вясёлыя рабаты» [СЦ] (0+)**.
5.35, 10.10 **Серьял «Ціхі Дон» [СЦ] (16+)**.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+).
14.10, 17.15, 3.10 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 3.55 «Справы судовыя. Норуы гісторыі» (16+).
16.15 «Міравое пагадненне» (16+).
18.00, 19.25 **Серьял «Знахар» [СЦ] (16+)**.
21.40 Тэлегульня «Гульня ў кіно» (12+).
22.25 Шоу «Назад у будучыню» (12+).
23.25 «Сусветныя гульні розуму» (12+).
0.15 «Народжаныя ў СССР». Да 90-годдзя М. Гарбачова (12+).
0.50 **Маст. фільм «Жорсткі рамас» [СЦ] (12+)**.
4.40 **Маст. фільм «Сэрцы чатырох» (12+)**.

БЕЛАРУСЬ МІР РТР—Беларусь

6.05 «Новая раница».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 **Маст. фільм «Прадмет абжання» (12+)**.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.

14.40 **Серьял «Скліфасоўскі» (12+)**.
17.15 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05 **Серьял «Акушэрка. Шчасце на заказ» (16+)**.
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўевым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагност».
6.05, 7.00, 8.20, 16.20, 19.35, 22.00, 23.20 Сёння. Галоўнае.
6.15 Спорт-мікс.
6.25 Беларусы (6+).
7.15 «Здароўе» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.30 Будучыня сёння (12+).
8.55 «Навукаманыя» (6+).
9.25, 22.05 «НЗ.by».
9.45, 10.20 **Дэтэктыў «Наглядчык маяка» (16+)**.
12.05, 13.50 **Серьял «Пчаляр» (16+)**.
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.50 Пракурорская праверка (16+).
16.25 Гісторыі выратавання (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
18.00, 19.50 **Дэтэктыў «Балабон-3» (16+)**.
21.00 **Баявік «Марскія д'яблы. Асаблывае заданне» (16+)**.
22.20 **Дэтэктыўны серьял «Перавозчык» (16+)**.
23.20 Сёння. Галоўнае.
23.35 «Справа ўрачоў» (16+).

8 канал

7.00, 13.35, 18.15, 21.05, 0.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 15.40 «Мультипарад». «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (6+).
7.30, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (12+).
7.35 **Серьял «Бывае і горш» (16+)**.
8.20, 19.20 **Серьял «Вісцінг» (16+)**.
9.50, 18.20 **Серьял «Карона» (12+)**.
10.45 «Гатуй як шэф».
11.00 Трылер «Місія» **Серэніц» (16+)**.
12.00 **Серьял «Неўтаймоўны валадар» (16+)**.
12.45 Дак. серьял «Шчаслівыя людзі» (12+).
13.40 **Прыгоды «Прынц Персіі. Пляскі часу» (12+)**.
16.00 «Дзедзі пра ежу».
16.25 **Серьял «Золата «Глоры» (12+)**.
20.55 «Вечарніца» (6+).
21.05 **Камедыя «Чорная кошка, белы кот» (16+)**.
23.20 **Камедыя «Па-банку» (12+)**.

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.25 «Раница з гумарам» (16+).
9.25, 18.45 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.00 «Проста кухня» (16+).
11.00, 3.30 «Дзеткі-продкі» (12+).
12.00 «Галерэя прыгажосці» (16+).
14.05 «Памяць намі шоу» (16+).
15.10 **Серьял «Карані» (16+)**.
17.10 **Камедыя «Супрэгнянь» (16+)**.
8.55 «Навукаманыя» (6+).
19.20 **Анімацыйны фільм «Замбезі» (12+)**.
21.00 «Уральскія пельмені». Знесеныя фенам (16+).
22.30 **Камедыя «Не тваё чела» (16+)**.
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
2.10 «Уральскія пельмені» (16+).
4.20 «Даеш моладзь» (16+).
4.45 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Біблейскі сюжэт».
7.05 «Шалтай-Балтай», «Каазкі-невялічкі». Мультфільмы.
7.40 «Сельская настаўніца». Маст. фільм.
9.20, 11.30, 12.45, 13.30, 18.25, 20.55 Галівуд Краіны Саветаў.
9.35 «Звычайны канцэрт».
10.05 «Утаймаванне свальонай». Маст. фільм.
11.45, 0.50 «Згублены свет вострава Біока і яго каралі». Дак. фільм [СЦ].
13.00 «Русь». Дак. серьял [СЦ].
13.45 Прыгожая планета.
14.00 Да юбілею Алены Якаўлевай. «Сэрца не камень». Маст. фільм.
16.15 Лінія жыцця. Алена Якаўлева [СЦ].
17.10 «Чырвоная стужка». Гала-канцэрт зорак сусветнай оперы.
18.45 «Шклянкі вады». Маст. фільм.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 5.00 Лыжныя гонкі. Чэмпіянат свету (6+).
1.00, 7.00, 10.30, 18.30 Скачкі на лыжах з трампліна. Чэмпіянат свету (16+).
2.30, 6.00 Бялтон. Кубак свету (6+).
3.30, 8.30, 20.45 Снукер. Gibraltar Open (6+).
11.20 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).

21.10 «Уладзімір Мігуля. Прывітанне і бывай!» Фільм Марыны Мігулі.
22.00 «Стэнлі і Айрыс». Маст. фільм.
23.40 «Клуб 37».
1.45 Шукальнікі. «Завяшчанне Стэўцекага».
2.30 «Як адзін мужык двух генералаў пракарміў». Мультифільм для дарослых.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Яловая субмарына». «Гісторыя рускага рока». «Звукі Му» (16+).
7.05, 8.20, 9.40, 11.00, 12.00, 13.15, 14.45, 15.40, 17.30, 23.20, 2.00, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20, 1.00 **Маст. фільм «Сёння і заўтра» (16+)**.
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.20 **Дак. фільм «Фільм пра фільм. Гараж, або Ноч у музеі» (16+)**.
12.15 «Да і пасля...» Год 1989-ы (16+).
13.40 **Маст. фільм «Стаянка цягніка — дзве хвіліны» (16+)**.
16.00 «Колба часу» (16+).
17.00 «Блеф-клуб» (16+).
18.00 **Маст. фільм «Вясна» (12+)**.
19.45 «Музыка і мы» (12+).
21.00 «Бью час». 2009 год (16+).
22.00 **Маст. фільм «Патрэбныя людзі» (16+)**.
0.00 «Спяем, сябры!» (12+).

14.30 Веласпорт. «Страдэ Б'янке» (12+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.50 Ібіца (16+).
2.20 Дзеяўля лёгкіх паводзінаў (18+).
4.15 Цудоўная (16+).
5.55 Паліцэйскі з Рублёўкі. Навагодняе бязмежка-2 (16+).
9.15 Кухня ў Парыжы (16+).
11.15 Карпаратыў (16+).
12.55 Усё пра мужчын (16+).
14.25 Кабельшчык (16+).
16.15 Супрэгнянь (16+).
17.45 Супрэгнянь-2 (16+).
19.30 Шанхайскія рыцары (12+).
21.35 Галівудскія копы (12+).
23.45 Каханне без перасядак (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
10.35 «Улегцы» (12+).
11.05 «M&S» (12+).
11.40 «Паглядзім» (12+).
12.15, 23.35 «Перыскоп» (16+).
12.35, 4.40 «Ведзьмакі свету» (16+).
13.35 «Знахарка» (16+).
14.40 «Новы дзень» (16+).
15.15, 3.05 «Тут нехта ёсць». **Серьял (16+)**.

17.10 «Цуд» (16+).
18.10 «Якія вярнуліся» (16+).
19.20 «Мільён на мару» (16+).
20.40, 5.30 «Асцярожна, ашуканцы!» (16+).
21.15 **Маст. фільм «Геаграф лобус прапіў» (16+)**.
23.55 **Маст. фільм «Тэлепорт» (16+)**.

1.35 «Грым». **Серьял (16+)**.

TV 1000 ТВ1000

5.30, 17.10 Таёмнае акно (12+).
7.25 Код да Вінчы (16+).
10.10 Анёлы і Дэманы (16+).
12.40 Пітэр Пэн (12+).
14.35 Капітан Крук (12+).
19.00 Чатыры вяселлі і адно пахаванне (12+).
21.10 Восень у Нью-Ёрку (12+).

23.05 Чыкага (12+).
1.00 І прыйшоў павук (18+).
3.00 Бывай, дзетка, бывай (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.40 Ледакол (12+).
8.00, 2.05 Карлік Нос (6+).
9.30 Ціхая застава (16+).
11.05 Эхалі два шафёра (12+).
12.30 Метро (16+).
14.55 Край (16+).
17.05 Экіпаж (6+).
19.35 Цвярозы кіроўца (16+).
21.25 Усё ці нічога (16+).
23.00 Начная змена (18+).
0.40 Я таксама хачу (18+).
3.45 Эластыка (16+).
4.40 Элефант (12+).

National Geographic

6.00 **Навуковыя глупствы (16+)**.
6.20, 7.30 Гульні розуму (16+).
6.45 Інстынкт выжывання (16+).
8.00 Тэхаскі ўлоў (16+).
9.40 Дзікі тунец (16+).

11.25 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой (16+).
13.05 Нераскрытыя таемніцы Другой сусветнай вайны (16+).
14.45 Драўляная скура (16+).
17.35 Старажытны Кітай з вышні тпушынага палёту (16+).
19.20 Адраджэнне марскога шаўкоўка шляху (16+).
20.10 Найвялікшыя скарбы старажытнага свету (16+).
21.00 Закінутыя скарбы Егіпта (16+).
21.50 Тутанхамон: калярова версія (16+).
22.40 Егіпет з найвялікшым даследчыкам у свеце (16+).
23.30 Космас: прастора і час (16+).
1.50 Настольная кніга дыктатара (16+).
3.30 Аўта-SOS (16+).
5.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
5.45 Зрабіць за адзін дзень (16+).

Discovery Discovery

8.00 Як гэта зроблена? (12+)
8.23 Жыццё і смерць на Зямцыце (16+).
9.13 Аперацыя «Выратаванне дома»: ранча Рэйні (12+).
10.06, 21.18 Голья і напалаханыя XL (16+).
10.59, 22.12 Аўтасвет Майка Брузера (12+).
11.25, 23.39 Супермеханік Энт Энстэд (12+).
12.45, 5.45 Палаўнічына на старызну (12+).
13.39, 6.30 Мільярдэр пад прыкрыццём (12+).
15.27 Склады: бітва ў Канадзе (12+).
18.09 Бітвы за кантэйнеры (16+).
19.57 Залатая ліхаманка (16+).
20.51, 4.15 Як гэта зроблена? (12+)
0.00 Каліфорнія ў агні (12+).
0.54 Дабітыя тачкі (12+).
2.40 Дзіўныя сувязі (12+).
5.00 Самагоншчыкі (18+).

1 Беларусь 1

5.55 Меладрама «Стань маім чэнем», 1-я і 2-я серыі (16+). 7.50 Слова Мітрапаліта Веньяміна на каталіцкую бацькоўскую суботу. 8.00 Існасьць [СЦ]. 8.30 Сэнс жыцця (12+). 9.00, 12.00, 15.00, 19.00 Навіны. 9.10 «Добрай раніцы, Беларусь!» (12+). 9.55 Здароўе (12+) [СЦ]. 10.45 «Нагода ёсьць» (12+). 11.20, 12.10 Меладрама «Доміна на шчасце-2» (16+). 13.30 «Я ведаю» (6+). 15.10 Краіна. 15.40 Гісторыі выратавання (12+). 16.10 Адзін дзень (12+). 16.40, 19.10 Меладрама «Алена Выдатная». 1—4-я серыі (16+). 21.00 Панарама. 21.40 Меладрама «Стань маім чэнем». 1—4-я серыі (16+). 1.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+). 8.00, 17.30 Тэлебарометр. 8.05 «Клон». Серыял (16+). 10.00 Анімацыйны фільм «Гісторыя цацак» (0+). 11.20 Анімацыйны фільм «Гісторыя цацак-2» (0+). 12.50 Бятлон. Кубак свету. Спрынт. Жанчыны. 14.20 Меладрама «Вострыя прыправы і страці» (12+). 16.25 «Паненка-сялянка» (16+). 17.35 «Развод і дзюваче прозвішча» (16+). 18.35 Прыгоды «Хронікі Нарніі: прынц Каспіян» (12+). 21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА. 21.25 Фантастыка «Мсціўцы: вайна бэксонцаці» (12+). 0.05 «Сакрэтны мільянер» (16+).

3 Беларусь 3

7.30 «Сіла веры». 8.00, 16.10 Навіны культуры. 8.20 «Чалавек з бульвара Капуцынаў». Маст. фільм (16+) [СЦ]. 10.00 «Жывая сладчына». 10.25 «Беларуская кухня». Рулет.

10.55 «Я хачу гэта убачыць!» (6+). 11.20 «Каханне зямное». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 12.55 «Лёс». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 15.45 «Навукаманія» (6+). 16.30 «Беражыце жанчын». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 18.45 «Культурны рэпартаж». Малаванкі. 19.05 «Увага! Усім пастам...» Маст. фільм (12+). 20.25 «Суразмоўцы». Вольга Піліпчук. 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Вясна на Зарэчнай вуліцы». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 22.40 Канцэрт «Мы — народ...»

5 Беларусь 5

6.55 Тэніс. WTA. Доха. 8.55 На шляху да Токіа. Відэа-часопіс. 9.25, 17.30 Бятлон. Кубак свету. Нова-Места. 10.40 Авертайм. 11.10 Вялікі спорт. 11.55, 20.55 Лёгка атлетыка. Чэмпіятат Еўропы ў памяшканні. Дзень другі. 14.25 Футбол. Кубак Беларусі. Чэрыфінал. Першы матч. ФК «Мінск» — «Іслач» (Мінскі р-н). 16.20 Футбол. Чэмпіятат Англіі. 2-і тайм. 17.20, 20.45 Спорт-цэнтр. 18.55 Тэніс. WTA. Ліён. Паўфінал. 23.00 Футбол. Чэмпіятат Англіі. (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 0.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ]. 20.00 Навіны. 7.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+). 8.00, 9.10 «Наша раніца ў суботу». 10.00 «Аляксандр Балуеў. Герой, апантаны страццю» (12+). 11.00 «Бачылі відэа?» (6+) 12.55 Камедыя «Шукаю жонку з дзіцем» (16+). 16.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+) 17.50 «Сёння ўвечары» (16+). 20.45 «Метагайд». 21.05 Юбілейны канцэрт Анжалі Варум (12+). 22.40 Фільм «Інтэрдзьячын-ка» (16+).

СТБ

6.15, 0.55 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+). 8.45 «Анфас». 9.05 «Самая карысная праграма» (16+). 10.00 «Мінск і мінчане». 10.30 «Цэнтральны рэгіён». 11.00 «Невядомая гісторыя» (16+). 12.00 Дакументальны праект (16+). 13.00, 13.40, 16.40 «Маёр і Магія». Серыял (16+). 13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны». 20.20 «СТБ-спорт». 20.30 Дакументальны спецпраект (16+). 23.40 «Тэрыторыя памылак» (16+).

МІР

5.00, 6.15, 8.10, 4.20 Мультфільмы (0+). 6.00 «Усё, як у людзей» (6+). 6.45 «Сакрэтныя матэрыялы». Інтэрдзьячынка (12+). 7.10 «Гульня ў словы» (6+). 8.25 «Наша кіно. Неўвядальныя». Да юбілею Алены Якаўлевай (0+). 9.00 Ток-шоу «Слабае звязно» (12+). 10.00 Надвор'е ў свеце. 10.10 Маст. фільм «Казка пра страчаны час» [СЦ] (0+). 11.50 Маст. фільм «Дзе знаходзіцца нэфелэт?» [СЦ] (6+) 13.30 Маст. фільм «Старыя-разбойнікі» [СЦ] (12+). 15.25, 16.15 Маст. фільм «Пакроўскія вароты» [СЦ] (0+).

8 канал

7.00, 14.50, 18.30, 21.25 «Надвор'е» + «Эрана». 7.05 «Мультпарад». «Канёк-гарбунк» (6+). 8.20 «Прыколы 13-й школы» (6+). 8.25 Камедыя «Формула каханьня» (16+). 10.00 «Дзеці пра ежу». Прэм'ера. 10.25 Драма «Попел» (16+). 14.55 «Глядзім усёй сям'ёй». «Назад у будучыню» (12+). 18.35 Камедыя «Кін-дза-дза» (12+).

РТР-Беларусь

7.05 «Новая раніца». 9.30 «Зроблена». Дакументальны праект. 10.10 «Сто да аднаго». 11.00 Весткі. 11.10 «Таямніцы Беларусі» (16+). 12.10 «Гумар! Гумар! Гумар!!!» (16+)

13.15 «Доктар Мяснікоў» (12+). 14.20 Emin «Good love». Сольны канцэрт. 16.10 Маст. фільм «Намалюванае шчасце» (12+). 19.45 «Плюс-мінус». Надвор'е на тыдзень. 20.00 Весткі ў суботу. 20.45 «Прывітанне, Андрэй!» (12+) 22.30 Маст. фільм «Жыццё цудоўнае» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз». 6.05, 7.10 Сёння. Галоўнае. 6.10 За гранню (16+). 6.35 Беларусы (6+). 7.25 «50 рэцэптаў першага» (12+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «НЗ.by: час вынікаў». 8.45 «Гарады Беларусі» (6+). 9.20 «Урачэбныя таямніцы плуто» (12+). 10.20 Зламаць стэрэатыпы (12+). 10.45 Галоўная дарога (16+). 11.15 «Жывая ежа» (12+). 12.10 Кватэрнае пытанне (0+). 13.05 Гісторыі выратавання (12+). 13.40 «Паедзем, пядзімі!» (0+) 14.20 Маст. фільм «Расклад на паслязўтра» (12+). 16.20 «Сакрат на мільён». Атар Кушанаўшвілі (16+). 18.05 «Следства вялі...» (16+) 19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне». 19.50 Дэтэктыў «Чужы твар» (16+). 23.55 «Крутая гісторыя» (12+).

8 канал

7.00, 14.50, 18.30, 21.25 «Надвор'е» + «Эрана». 7.05 «Мультпарад». «Канёк-гарбунк» (6+). 8.20 «Прыколы 13-й школы» (6+). 8.25 Камедыя «Формула каханьня» (16+). 10.00 «Дзеці пра ежу». Прэм'ера. 10.25 Драма «Попел» (16+). 14.55 «Глядзім усёй сям'ёй». «Назад у будучыню» (12+). 18.35 Камедыя «Кін-дза-дза» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+). 7.00, 14.20 «Раніца з гумарам» (16+). 10.45, 21.30 Серыял «Івановы-Івановы» (16+). 12.20 «Лаві момант» (16+). 13.15 Серыял «Вароніны» (12+). 16.20, 1.50 Серыял «Пекар і прыгажуня» (16+). 17.25 «Уральскія пельмені» (16+). 18.30 Серыял «Атэль «Элеон» (16+). 20.30 Серыял «Дылды» (16+). 23.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+). 0.05, 3.55 Серыял «Белаводдзе. Тайна закінутай краіны» (16+). 1.00 Серыял «Людзі Хэ» (16+). 2.40 Серыял «Татавы дочки». 4.45 «6 кадраў».

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» Масква рачная. 7.05, 20.05 «Правілы жыцця». 7.35, 18.25, 0.00 «Хома сапіенс. Навы версіі паходжання». Док. фільм [СЦ]. 8.20 Колер часу. 8.35, 11.10, 13.25, 14.40, 15.50, 19.10, 20.45, 23.20 Галіуд Краіны Саветаў. 8.50 «Каля самага сніга мора». Маст. фільм. 10.15 «Назіральнік». 11.25, 0.45 ХХ стагоддзе. «Я романсу отдала честь...» Спявае Аляксандр Огніўцаў. 1976 год. 12.15 «Першыя ў свеце». Док. серыял. «Касмічныя хуткасці Штэрнфельда». 12.35, 22.30 «Марыя Тэрэзія. Жанчына на вайне». Серыял. 13.45, 2.40 Прыгоды планета. 14.00 «Гульня ў бісер».

Настальгія

6.00 «Вакол смеху». 1981 год (12+). 7.25, 8.45, 9.40, 11.30, 12.50, 14.10, 15.40, 17.00, 18.45, 20.05, 23.00, 5.30 Музыкальная настальгія (12+). 7.50 Док. фільм «Свабода без маскі» (16+). 9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+). 10.00 Маст. фільм «Кароткія сустрэчы» (16+). 12.00 «СевАлогія». «Пінк Флойд» (18+). 13.10 Маст. фільм «Падцалунак» (16+). 16.00, 22.00 «Народжаны ў СССР» (16+). 18.00 «Буй час». «Узбекская справа» (16+). 19.00 Маст. фільм «Сёння і заўтра». 1-я серыя (16+). 0.00 Маст. фільм «Волга-Волга» (12+). 1.45 «Па той бок рамы» (12+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+). 9.40, 23.40 «Улегцы» (12+). 10.10, 16.05, 4.30 «Суд ідзе». Док серыял (16+). 11.10, 17.40 «Сны» (16+). 12.10, 18.40, 2.40 «Сляпяя» (16+). 13.20, 19.50, 3.35 «Варажбітка» (16+). 14.30 «Містычныя гісторыі» (12+). 15.30 «Паляўнічыя на прывіды» (16+). 17.05 «Знакі лёсу» (16+). 21.00 «Косці». Серыял (16+). 22.50 «Грым». Серыял (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.10, 5.00 Горныя лыжы. Кубак свету (12+). 1.00, 7.00, 19.15 Скачкі на лыжах з трампліна. Чэмпіятат свету (12+). 3.30, 10.30, 11.55, 21.15 Снукер. Gibraltar Open (6+). 8.30, 14.30 Веласпорт.

Кюрнэ — Брусель — Кюрнэ (12+). 9.30 Веласпорт. «Тур ААЭ» (12+). 11.25 Дзюдо. Вялікі шлем (12+). 14.00, 15.30 Веласпорт. The Cycling Show (12+). 16.00 Веласпорт. Гранпры. 17.15 Веласпорт. Кубак Бельгіі.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.55 Без тармазоў (16+). 2.35 Ад сям'і не ўцячэш (16+). 5.00 Прасунуты (16+). 6.35 Маё вялікае грэчаскае вяселле-2 (16+). 8.20 Каханне без перасадка (16+).

10.10 Ібіца (16+). 11.45 Ну што, прыехалі? (12+) 13.30 Кухня ў Парыжы (12+). 17.40 Кабельшчык (16+) 19.30 Таксі-3 (16+). 21.05 Таксі-4 (16+). 22.40 Дзядуля лёгкіх паводзінаў (18+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+). 9.40, 23.40 «Улегцы» (12+). 10.10, 16.05, 4.30 «Суд ідзе». Док серыял (16+). 11.10, 17.40 «Сны» (16+). 12.10, 18.40, 2.40 «Сляпяя» (16+). 13.20, 19.50, 3.35 «Варажбітка» (16+). 14.30 «Містычныя гісторыі» (12+). 15.30 «Паляўнічыя на прывіды» (16+). 17.05 «Знакі лёсу» (16+). 21.00 «Косці». Серыял (16+). 22.50 «Грым». Серыял (16+).

0.15 «90-я» (16+). 1.05 «Ілюзія палёту». Маст. фільм (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00 Пітар Пэн (12+). 6.50 Капітан Крук (12+). 9.15 Блакітная лагуна (16+). 11.10 Вяртанне ў Блакітную лагуну (16+). 13.05 Бібліятэкар: у пошуках кап'я лёсу (16+). 14.45 Ніколі не здавайся (16+). 16.50 Гонка (16+). 19.00 Зялёная міля (16+). 22.25 І прышоў павук (16+). 6.35 Маё вялікае грэчаскае вяселле-2 (16+). 8.20 Каханне без перасадка (16+). 0.15 Бывай, дзетка, бывай (16+). 2.15 Дзюплекс (16+). 3.35 Фрыда (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

5.30 Выратаваць Ленінград (12+). 7.25 Духless-2 (16+). 9.45 Пра любові (16+). 11.55 Сем вясэр (12+). 13.30, 19.10 Жыццё і прыгоды Мішкі Япончыка (16+). 15.40 Тэрмінова выйду замуж (16+). 17.45 Суперменеджар, ці Матыка лёсу (16+). 21.10 Бык (16+). 23.00 Рускі Чорт (18+). 0.45 На раёне (16+). 2.20 Пяць нявест (16+). 4.00 Зяюля (12+).

National Geographic National Geographic

6.00 Зрабіць за адзін дзень (16+). 6.15 Навуковая глупыцы (16+). 6.40 Інстынкт выжывання (16+). 7.25 Падарожжы з Горданам Рамзі (16+). 8.20 Ледзяная дарога (16+).

9.10 Машыны: разабраць і прадаць (16+). 10.00, 13.25, 22.40, 2.00 Аўта-SOS (16+). 11.40 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+). 12.35, 16.45 Кантрабанда (16+). 13.20, 23.30 Ліхтунгі за мяжой: значыства і пакарэнне (16+). 15.05, 19.20, 0.20 Расследаванні авіякатастроф (16+). 15.55 Служба бяспекі аэрапорта: Бразілія і Перу (16+). 17.35 У дзікай прыродзе з Беарам Грылсам (16+). 18.30 Фабрыка ежы (16+). 21.00, 3.30 Наркавоіны (16+). 21.50 Мжа (16+). 1.10, 4.20 Асушыць акіяны (16+). 5.10 Служба выратавання Аляскі (16+).

Discovery Discovery

08.00, 17.42, 23.06 Склады: бітва ў Канадзе (16+). 08.46, 11.25, 16.48, 22.12 Машыны (12+). 09.39 Гульні ў ламбардзе (12+). 10.32, 21.18 Як гэта зроблена? (12+) 12.18, 3.30 Узрываючы гісторыю (12+). 13.12, 7.15 Аўтасвет Майка Бруэра (12+). 13.39, 7.38 Супермеханік Энт Энстэд (12+). 14.06, 6.30 Жаночая аўтамайстэрня (12+). 15.00, 5.00 Як гэта ўладкавана? (12+) 15.54, 1.47 Музейныя загадкі (12+). 18.36, 2.40 Чыгунка Аляскі (16+). 19.30, 4.15 Мядзжны гараж (12+). 20.24 Паляўнічыя на старызню (12+). 0.00 Жыццё і смерць на Эверэсце (16+). 0.54 Сямейка Осбарнаў — праўда ці ўласна (16+). 5.45 Жыццё камянёў (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
8.05 Зразумелая палітыка.
9.10, 21.55 **Серьял «След» (16+)**. 10.45 «Скажынемаўчы».
11.45, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Меладрама «У кожнага свая хлусня»**. **Заклучныя серыі (16+)**.
13.55 «Здрава здаровым быць!» (6+) [СЦ]
14.45, 15.25 **Меладрама «Сінічка»**. **Заклучныя серыі (16+)**.
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
18.15, 0.05 «Зона Х». Крымінальныя навіны (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Беларуская супержанчына.
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.30 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключаюся!» (12+)
9.00, 16.25 Тэлебарометр.
9.05, 20.15 **Серьял «Спяная» (16+)**.
10.05, 22.40 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 18.20 **Дэтэктыў «Унутры» (16+)**.
13.05 «Да пабачэння» (16+).
13.50 «Камень, нажніцы, папера».
14.30, 17.25 «Ароп і рэшка. Перазагрузка» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «ПІН_КОД». (12+).
16.30 «Клон». **Серьял (16+)**.
21.10 Спортлато 5 з 36. КЕНА.
21.25 «Паненка-сялянка» (16+).
23.50 **Серьял «Анатомія страści» (16+)**.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35 «Беларуская кухня». Сырнікі.
8.05, 12.00, 20.20, 23.20 Навіны культуры.
8.25, 18.20 «Людміла Гурчанка». **Серьял (12+)**.
10.00 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
10.30 «Архітэктур Беларусі» [СЦ].
10.45, 15.55 «Варыянт «Амега». **Серьял (12+)**.

12.20 «Беларуская кухня». Рыбны суп са шчаўею.
12.50 «Сваімі словамі».
13.25, 21.05 «Легенды кіно». Міхаіл Барскі (12+).
14.05, 21.40 «**Цені знікаюць апоўдні**». **Серьял (12+)** [СЦ].
15.20 «Любію і памятаю». Уладзімір Караткевіч.
17.15 «Гэта — шчасце». Спявае Аляксандр Саладуха.
19.55 «Камертон». Письменнік Іван Юркін.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.45 «Нататкі на палях». Якуб Колас: самая прыгожая кветка Палесся [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Суперкубак Беларусі — 2021. «Шахцёр» (Салігорск) — БАТЭ (Барысаў).
8.55 Сноубард. Чэмпіянат свету. Паралельны спалам. Фіналы.
10.00, 11.50, 12.50, 16.00, 16.50 Бятлон. Маладзёжны чэмпіянат свету. Оберцілах.
11.30 Вось гэта спорт!
12.40, 16.40 Спорт-мікс.
13.40 На шляху да Токіа. Відэа-часопіс.
14.10 Між іншым.
14.30, 17.30 Тэніс. WTA. Доха.
18.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Чээрцьфінал. Першы матч. (У пералінках — Спорт-цэнтр).
21.10 Гульні «на вырост».
21.40 Агнявы рубж.
22.10 Слэм-данк.
22.40 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Барселона» (Іспанія) — «Матор» (Украіна). (У пералінку — Спорт-цэнтр).

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раніца».
7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ], 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ].
20.30, 1.10 Нашы навіны.
10.00 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 22.25 **Серьял «Дом узорнага ўтрыманна» (16+)**.
15.10 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Аб'ектыўна» (16+).
20.00 Час.
21.20 **Серьял «Курорт колеру хакі» (16+)**.

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 20.45, 1.00 «Самыя шаквальныя піпэтзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 21.25 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.25 «Невядомае гісторыя» (16+).
16.05, 16.50 «Маёр і Марія». **Серьял (16+)**.
20.15, 23.15 «СТБ-спорт».
20.20 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Міншчына».
22.10 «Глядзец усім!» (16+)

МІР

5.00 **Маст. фільм «Серцы часцірох» (12+)**.
6.10 «Наша кіно. Гісторыя вялікай любові» (12+).
6.45 **Маст. фільм «Салон прыгажосці» (16+)**.
8.25, 10.10, 18.00, 19.25 **Серьял «Знахар» [СЦ] (16+)**.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 17.15, 1.50 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Міравое пагадненне» (16+).
21.40 Тэлегульня «Гульня ў кіно» (12+).
22.25 Шоу «Назад у будучыню» (12+).
23.25 «Сусветныя гульні розуму» (12+).
0.15 **Маст. фільм «Вас чакае грамадзянка Ніканорава» [СЦ] (16+)**.
2.35 **Серьял «Ціхі Дон» [СЦ] (16+)**.

БЕЛАРУСЬ ІТТ РТР—Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 **Маст. фільм «Прадмёт абжання» (12+)**.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.

14.40 **Серьял «Скліфасоўскі» (12+)**.
17.15 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05 **Серьял «Акушэрка. Шчасце на заказ» (16+)**.
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.20, 16.20, 19.35, 22.00, 23.20 Сёння. Галоўнае.
6.15 Спорт-мікс.
6.25 Беларусы (6+).
7.15 «Здароўе» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.30 Сфера інтарэсаў.
8.55 «Навукаманія» (6+).
9.25, 22.05 «НЗ.бу».
9.45, 10.20 **Дэтэктыў «Наглядчык маяка» (16+)**.
12.05, 13.50 **Серьял «Пчаляр» (16+)**.
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.50 Пракурорская праверка (16+).
16.25 Гісторыя выратавання (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
18.00, 19.50 **Дэтэктыў «Балабон-3» (16+)**.
21.00 **Баявік «Марскія д'яблы. Асаблівае заданне» (16+)**.
22.20 **Серьял «Перавозчык» (16+)**.
23.35 «Справа ўрачоў» (16+).

8 канал

7.00, 16.00, 18.10, 20.55. 1.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.10 «Мультипарад» (6+).
7.30, 16.05, 20.40 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серьял «Бывае і горш» (16+)**.
8.20, 19.10 **Серьял «Вісцінг» (16+)**.
9.50, 18.15 **Серьял «Карона» (12+)**.
10.50 «Дзеці пра ежу».
11.10 **Камедыя «Чорная кошка, белы кот» (16+)**.
13.15 **Серьял «Неўтаймоўны валадар» (16+)**.
14.00 **Дак. фільм «Куды ні дабрацца па зямлі» (12+)**.
14.30 **Драма «Цуд на Гудзоне» (16+)**.
16.20 **Серьял «Золата «Глоры» (12+)**.
20.45 «Вечарніца» (6+).
21.00 **Дак. фільм «Трэнер на аддаленцы» (12+)**.
12.35 **Маст. фільм «Брамнік маёй мары» (6+)**.
23.15 **Трылер «Філадэльфійскі эксперымент» (16+)**.

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00, 14.20 «Раніца з гумарам» (16+).
10.45 **Серьял «Івановы-Івановы» (16+)**.
12.20 «Лаві момант» (16+).
13.40 «Наш рамонт» (16+).
16.20 «Стэндап андэграўнд» (16+).
17.25 «Уральскія пельмені» (16+).
18.30 **Серьял «Атэль «Элеон» (16+)**.
20.30 «Паміж намі шоу» (16+).
21.30 **Камедыя «Нечаканыя прынцы» (12+)**.
23.10 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
0.00 **Жахі «Галасы» (18+)**.
1.55 «Нерэальная гісторыя» (12+).
3.35 «Адна за ўсіх» (16+).
4.45 «6 кадраў».

НОВАЛІГІ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» (12+)
7.00, 13.20 **Маст. фільм «Сёння і заўтра» (16+)**.
8.00, 9.40, 11.00, 13.05, 14.20, 15.40, 17.00, 18.00, 19.15, 20.45, 21.40, 23.30, 0.45, 2.05, 3.40, 5.00 **Музычная настальгія (12+)**.
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Нараджаны ў СССР» (12+).
12.00 «Яловая субмарына». «Гісторыя рускага рока». «Звуки Му» (16+).
13.20, 1.00 **Маст. фільм «Сёння і заўтра» (16+)**.
17.20 **Дак. фільм «Фільм пра фільм. Гараж, або Ноч у музеі» (16+)**.
18.15 «Да і пасля...» Год 1989-ы (16+).
19.40 **Маст. фільм «Стаячка цягніка — дзве хвіліны» (16+)**.

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква жаночая.
7.05 «Правілы жыцця».
7.40 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
8.25, 11.35, 13.25, 14.40, 15.30, 18.15, 19.10, 19.45, 20.55 **Галівуд Краіны Саветаў**.
8.40 «Мая любоў». **Маст. фільм**.
10.15 XX стагоддзе. «Сустрэчы з Алай Пугачовай». 1984 год.
11.50 Адкрытая кніга. Ігар Мальшаў. «Номах. Іскры вялікага пажару» [СЦ].
12.20 «Першыя ў свеце». **Дак. серыял**. «Шарапоезд Ермальчэўска».
12.35 «Марыя Тарэзія. Жанчына на вайне». **Серьял**.
13.45 «Ганна Ахматава і Артур Лур'е. Слова і музыка». **Дак. фільм**.
15.05 **Лісты з правінцы**. Каргопаль (Архангельская вобласць) [СЦ].

ЕВРОСПОРТ 1 EuroSport 1

22.00 «Колба часу» (16+).
23.00 «Блеф-клуб» (16+).
0.00 «Быў час». «Узбекская справа» (16+).
0.00 Тэлечасопіс «Праэкстар спорту» (6+).

15.45 «Падкідыш». **Маст. фільм**.
16.55 «Энігіма».
17.35 Сімфанічныя аркестры Расіі. Маскоўскі дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр. Дыржор П. Гоган.
18.30 «Царская ложа».
20.00, 22.45 Лінія жыцця [СЦ].
21.10 Да 85-годдзя з дня нараджэння ІІ Савінай. «Гісторыя Асі Клячынай, якая кахала, ды не выйшла замуж». **Маст. фільм**.
0.00 «Каралева Іспаніі». **Маст. фільм**.
2.10 Шукальнікі. «Пячатка хана Грэя».

КІНАКАМЕДЫЯ Кінакамедыя

0.10 Ну што, прыехалі? (12+)
2.00 Анасанавы экспрэс: сяджу, палю (18+).
4.40 **Каханне без перасадка (16+)**.
6.25 **Галівудскія копы (12+)**.
8.35 **Кухня**. Апошняя бітва (16+).
10.45 **Карпаратыў (16+)**.
12.25 **Год Свінні (16+)**.
13.50 **Дзязурны тата (6+)**.

ТВ 1000 ТВ1000

5.40, 2.45 Бык (16+).
7.20 **Адрыв (16+)**.
8.55 **Экіпаж (6+)**.
11.25 **Ледакол (12+)**.
13.35, 19.00 **Жыццё і прыгоды Мішкі Япончыка (16+)**.
15.25 **Пра любов (16+)**.
17.30 **Ехалі два шафёра (12+)**.
22.55 **Край (16+)**.
1.05 **Русый Чорт (18+)**.
4.15 **Суперменеджар, ці Матка дэсу (16+)**.

ТВ 3 ТВ3

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма» (12+)**.
9.35 «Паглядзім» (12+).
10.10, 4.30 «Суд ідзе». **Дак серыял (16+)**.
11.10 «Паралельны свет» (12+).
12.10, 18.35, 2.45 «Спяная» (16+).
13.15 «Варажбітка» (12+).
14.20, 3.40 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.25 «Паляўнічы на прывідаў» (16+).

0.35 **Дзюдо**. Вялікі шлем (12+).
1.05, 7.30, 12.00, 18.40 **Скачкі на лыжах з трампліна**. Чэмпіянат свету (12+).
2.00, 7.00, 10.30 **Лыжнае дваябор'е**. Чэмпіянат свету (12+).
3.30, 8.30, 20.45 **Снукер**. Gibraltar Open (6+).
5.00, 14.00 **Лыжныя гонкі**. Чэмпіянат свету (6+).
6.00, 13.00, 17.05 **Бятлон**. Кубак свету (6+).

ТВ 1000 ТВ1000

5.00 **Застанься (16+)**.
6.50, 1.50 **Блакiтная лагуна (16+)**.
8.40, 3.40 **Вяртанне ў Блакітную лагуну (16+)**.
10.30 **Таксі (18+)**.
12.05 **Таксі-2 (12+)**.
13.40 **Таксі-3 (16+)**.
15.10 **Таксі-4 (12+)**.
16.55 **Не кажы ні слова (16+)**.
19.00 **Таёмнае акно (12+)**.
20.45 **Код да Вінчы (16+)**.
23.30 **Анэлы і Дзяманы (16+)**.

ТВ 1000 Рускае кіно

15.40 **Нявеста, якая збегла (16+)**.
17.50 **Каханне ў вялікім горадзе (16+)**.
19.30 **Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+)**.
21.15 **Каханне ў вялікім горадзе-3 (16+)**.
22.45 **Пампушка (16+)**.

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 **Зрабіць за адзін дзень (16+)**.
6.25 **Навуковыя глупствы (16+)**.
6.45 **Інстынкт выжывання (16+)**.
7.35 **Падарожжы з Горданам Рамзі (16+)**.
8.25 **Ледзяная дарога (16+)**.
9.15 **Машыны: разабраць і прадаць (16+)**.
10.05, 13.30, 22.40, 1.55 **Аўта-SOS (16+)**.

11.50 **Дзікі туец: Поўнач супраць Поўдня (16+)**.
12.40, 15.10, 16.50, 19.25, 0.20 **Раследаванні авіякатастроф (16+)**.
14.20, 23.30 **Ліхтуня за мяжой: злышчывы і пакарэнне (16+)**.
16.00 **Служба бяспекі аэрапорта: Бразілія і Перу (16+)**.
17.40, 21.50 **У дзікай прыродзе з Беарам Грылсам (16+)**.
18.35 **Фабрыка ежы (16+)**.
21.00, 3.25 **Амерыка ў Першай сусветнай вайне 1917—1918 (16+)**.
1.05, 4.10 **Асушыць акіяны (16+)**.
5.00 **Служба выратавання Аляскі (16+)**.

Discovery Discovery

8.00, 17.42 **Склады: бітва ў Канадзе (16+)**.
8.46, 11.25, 16.48, 22.12 **Махінатары (12+)**.
9.39 **Гульні ў ламбардзе (12+)**.
10.32 **Экспедыцыя на край зямлі (12+)**.
10.59, 21.18 **Як гэта зроблена? (12+)**.
12.18 **НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (16+)**.
13.12, 7.15 **Залатая ліхаманка (16+)**.
14.06 **Аляска: апошні рубж (16+)**.
15.50, 5.00 **Як гэта ўладкавана? (12+)**.
15.54 **Музейныя загадкі (12+)**.
18.36 **Сіднейская бухта (12+)**.
19.30, 4.15 **Мяцэжны гараж (12+)**.
20.24, 5.45 **Паляўнічы на старызну (12+)**.
23.06 **Бітвы за кантыненты (16+)**.
0.00 **Аперацыя «Выратаванне дома»: ранча Рэйні (12+)**.
0.54, 6.30 **Голья і напалованьня (16+)**.
2.40 **Чыгунка Аляскі (16+)**.
3.30 **Узрываючы гісторыю (12+)**.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10 **Серьял «След» (16+)**.
10.45 «Скажыце маёму».
11.45, 12.10, 13.05 Меладрама «Пастка часу». **Заклучныя серыі (16+)**.
14.00 «Здрава здаровым быццём!» (6+) [СЦ]
14.45, 15.25 Меладрама «Снічка-2». **Заклучныя серыі (16+)**.
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Сэкс жыцця (12+).
17.30 Маршрут пабудаваны (12+).
18.15 «Зона Х». Вынікі тыдня (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Клуб рэдактараў (16+).
22.25 Меладрама «Домік на шчасце-2» (16+).
2.15 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 16.25 Тэлебарометр.
9.05 **Серьял «Сляпяя» (16+)**.
10.05 «На нажах» (16+).
11.05, 18.20 **Дэтэктыў «Унутры» (16+)**.
13.00 «Тры першыя спатканні» (16+).
13.50 «Камень, нажніцы, папера».
14.30, 17.20 «Арол і рэшка. Перазгарузка» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «ПІН_КОД» (12+).
16.30 «Клон». **Серьял (16+)**.
20.00 «Сакрэтны мільянер» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36. КЕНА.
21.20 «Тата папаў» (16+).
23.25 Меладрама «Шапаголік» (12+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Каптыцы.
8.05, 12.00, 20.20, 23.15 Навіны культуры.
8.25, 18.15 «Людміла Гурчанка». **Серьял (12+)**.
10.00 «Я хачу гэта убачыць!» (6+)
10.30 «Архітэктара Беларусі» [СЦ].
10.45, 17.05 «Варыянт «Амега»». **Серьял. Закл. серыя (12+)**.
12.15 «Беларуская кухня». Хатні плаўлены сыр.

12.45 «Сіла веры».
13.10, 21.05 «Легенды кіно». Мікалай Рыбнічак (12+).
13.50, 21.40 «Цены знікаюць апоўдні». **Серьял (12+)** [СЦ].
14.55, 22.45 «Нататкі на пальях».
Кандрат Крапіва: чалавек, які смяяся... [СЦ]
15.25 «Хто смяецца апошнім». **Маст. фільм (12+)** [СЦ].
19.55 «Гісторыя Беларусі. Бітвы». Аршанская бітва.
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

6.40, 18.30 Тэніс. WTA. Доха.
8.40 Бяцлон. Кубак свету. Нове-Места. Эстафета. Жанчыны.
10.00 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Вардар» (Паўночная Македонія) — «Мяшкоў-Брэст» (Беларусь).
11.35 Вось гэта спорт!
11.55, 20.55 Лёгка атлетыка. Чэмпіянат Еўропы ў памяшканні. Дзень першы.
15.00 Тэніс. WTA. Ліён. Чвэрцьфінал.
17.00, 20.45, 23.45 Спорт-цэнтр.
17.10 Бяцлон. Кубак свету. Нове-Места. Эстафета. Мужчыны.
23.55 Авертайм.
0.25 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ], 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 0.45 Нашы навіны.
10.00 «Жыць здарова!» (16+)
11.15 «Модны прыговор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 22.45 **Серьял «Дзе знаходзіцца нэфелэт?» [СЦ] (6+)**
19.15 Ток-шоу «Слабае звязно» (12+).
20.15 Тэлегульня «Гульня ў кіно» (12+).
21.00 «Сусветныя гульні розуму» (12+).
21.40 **Маст. фільм «Вій» [СЦ] (12+)**.
23.10 **Маст. фільм «Старыя разбойнікі» [СЦ] (12+)**.
1.10 «Начны экспрэс». А. Аліна (12+).
2.00 **Маст. фільм «Беражыце мужчын» [СЦ] (12+)**.
3.20 **Маст. фільм «Маё каханне» (12+)**.
4.30 Мультфільмы (0+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «04 гадзіны».
9.00, 0.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).

10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20 «Вадаціц па-руску» (16+).
12.40, 20.45, 0.50 «Самыя шкавальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 21.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.30 «Невядомая гісторыя» (16+).
16.05, 16.50 «Маёр і Марія». **Серьял (16+)**.
20.15, 23.15 «СТБ-спорт».
20.20 «Сталінныя падрабязнасці».
20.30 «Міншчына».
22.05 «Глядзец усім!» (16+)

МІР МІР

5.00 **Маст. фільм «Цырк» [СЦ] (0+)**.
6.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікай любові» (12+).
6.55 **Маст. фільм «Вас чакае грамадзянка Ніканорава» [СЦ] (12+)**.
8.40, 10.20 **Серьял «Знахар» [СЦ] (16+)**.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «У гасцяў і лічбы» (12+).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 16.20 «Справы судовыя. Асаблівае заданне» (16+).
23.30 **Серьял «Перавозчык» (16+)**.
23.45 «Справа ўрачоў» (16+).

8 канал

7.00, 16.30, 19.10, 21.00, 2.10 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.35 «Мультипарад». «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамугу» (6+).
7.30, 20.45 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серьял «Бывае і горш» (16+)**.
8.20, 19.15 **Серьял «Вісцінг» (16+)**.
9.50, 18.15 **Серьял «Карона» (12+)**.
3.20 **Маст. фільм «Маё каханне» (12+)**.
4.30 Мультфільмы (0+).

БЕЛАРУСЬ РТР-БЕЛАРУСЬ

6.05 «Новая раница».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 **Маст. фільм «Я не вярнуся» (12+)**.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.40 «Блізкія людзі» (12+).
17.15 «60 хвілін». Ток-шоу.

18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05 **Серьял «Акушэрка. Шчасце на заказ» (16+)**.
23.10 «Дом культуры і смеху. Вясна» (16+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.20, 16.20, 19.35, 22.00, 23.30 Сёння. Галоўнае.
6.15 Спорт-мікс.
6.25 «Навукаманія» (6+).
7.15 «Здароўе» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.30 Сфера інтарэсаў.
8.55 Беларусы (6+).
9.25, 22.05 «НЗ.бу».
9.45, 10.20 **Дэтэктыў «Наглядчык маяк» (16+)**.
12.05, 13.50 **Серьял «Пчаляр» (16+)**.
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.50 Пракурорская праверка (16+).
16.25 Гісторыя выратавання (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
18.00, 19.50 **Дэтэктыў «Балабон-4» (16+)**.
21.00 **Баявік «Марскія д'яблы. Асаблівае заданне» (16+)**.
23.30 **Серьял «Перавозчык» (16+)**.
23.45 «Справа ўрачоў» (16+).

мой 8 канал

7.00, 16.30, 19.10, 21.00, 2.10 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.35 «Мультипарад». «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамугу» (6+).
7.30, 20.45 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серьял «Бывае і горш» (16+)**.
8.20, 19.15 **Серьял «Вісцінг» (16+)**.
9.50, 18.15 **Серьял «Карона» (12+)**.
3.20 **Маст. фільм «Маё каханне» (12+)**.
4.30 Мультфільмы (0+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00, 14.20 «Раніца з гуірама» (16+).
10.45, 21.30 **Серьял «Івановы-Івановы» (16+)**.
12.20 «Лаві момант» (16+).
13.15 **Серьял «Вароніны» (12+)**.
16.20, 1.50 **Серьял «Пекар і прыгажуня» (16+)**.
17.25 «Уральскія пельмені» (16+).
18.30 **Серьял «Атэль «Элеон» (16+)**.
20.30 **Серьял «Дылды» (16+)**.
23.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
0.05, 3.55 **Серьял «Белаводдзе. Тайна закінутай краіны» (16+)**.
1.00 **Серьял «Людзі Х» (16+)**.
2.40 **Серьял «Татавы дочки»**.
3.30 «Адна за ўсіх» (16+).
4.45 «6 кадраў».

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква драўляная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 18.25, 0.00 «Хома сапіенс. Новая версія паходжання». Дак. фільм [СЦ].
8.40 Колер часу.
8.40, 11.10, 13.25, 14.40, 15.50, 19.10, 20.45, 23.20 Галівуд Краіны Светаў.
8.55 «Вяселле». Маст. фільм.
10.15 «Назіральнік».
11.25 ХХ стагоддзе. «Карпаў гуляе з Карпавым». Дак. фільм. 1980 год.
12.20 «Першыя ў свеце». Дак. серьял. «Парашут Кацельнікава».
12.35, 22.30 «Марыя Тэрэзія. Жанчына на вайне». **Серьял**.
13.45 Прыгожая планета.
14.00 «Штучны адбор».
15.05 Навіны. Падрабязна. Кіно.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00 Веласпорт. The Cycling Show (12+).
0.40 Аўтагонкі. Формула Е (12+).
1.40, 12.00, 16.55 Бяцлон. Чэмпіянат свету (6+).
3.30, 8.30, 20.15 Снукер. Gibraltar Open (6+).
5.00, 10.40 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).

15.20 «Біблейскі сюжэт».
16.05 «Першакласніца». Маст. фільм.
17.15, 1.40 Сімфанічныя аркестры Расіі. Дзяржаўныя сімфанічныя аркестры Рэспублікі Татарстан. Дырыжор А. Сладкоўскі.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.05 Кіно пра кіно. «Мы з джаза. Прачунца знакаміты». Дак. фільм [СЦ].
21.45 «Вінаград на снезе. Фазіль Іскандэр». Дак. фільм.
0.45 «Канструктывісты. Доследы для будучыні. Родчанка». Дак. фільм.

НОВАЯ ГІЛЬЯ Настальгія

6.00 «СевАлогія». «Пінк Флойд» (18+).
6.50, 8.10, 9.40, 11.00, 12.45, 14.05, 15.40, 17.00, 20.00, 21.40, 23.00, 1.25, 2.45, 3.40, 5.30 Музычная настальгія (12+).
7.10 Маст. фільм «Падлуннак» (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя у СССР» (12+).
12.00 «Б'юі час». «Ўзбекская справа» (16+).
13.00, 19.00 Маст. фільм «Сёння і заўтра». 1-я і 2-я серыі (16+).
18.00 «Спяем, сябры!» (12+).
0.00 «Вакол смеху». 1981 год (12+).
1.50 Дак. фільм «Свабода без маскі» (16+).
4.00 Маст. фільм «Кароткія сустрэчы» (16+).

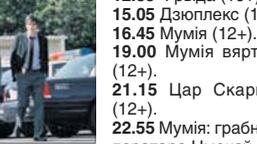
ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
9.50 «Перыскоп» (16+).
10.10, 16.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак серьял (16+).
11.10, 17.45 «Сны» (16+).
12.10, 18.45, 2.45 «Сляпяя» (16+).
13.20, 19.55 «Варажбітка» (12+).
14.30, 3.40 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.30 «Палаўнічыя на прывідаў» (16+).
17.10 «Знакі лёсу» (16+).
21.05 «Вечнасць». **Серьял (16+)**.
22.55 «Грым». **Серьял (16+)**.
23.50 «Глядзі сам» (16+).
0.05 «10 самых» (16+).

7.00, 17.45 Скачкі на лыжах з трампліна. Чэмпіянат свету (12+).
13.40 Лыжныя гонкі. Чэмпіянат свету (6+).

TV 1000 ТВ1000

5.35 Бывай, дзетка, бывай (16+).
7.35 І прыйшоў павук (18+).
9.30 Зелёная міля (16+).
0.35 Пампушка (16+).
2.40 Сардэчна запрашаем у Джунглі (12+).
4.55 Паездзе да чортавай бабулі (12+).
6.40 Старая добрая оргія (16+).
8.25 Невеста, якая збегла (16+).
10.40 Таксі (16+).
12.20 Таксі-2 (16+).
13.55 Галаўдзія копы (12+).

12.55 Фрыда (16+).
15.05 Дзіоплекс (16+).
16.45 Мумія (12+).
19.00 Мумія вяртаецца (12+).
21.15 Цар Скарпіёнаў (12+).
22.55 Мумія: грабніца Імператара Цмокаў (16+).
0.50 Не кажы ні слова (16+).
2.55 Застанься (16+).

ТВ1000 ТВ1000 Рускае кіно

5.40 Метро (16+).
8.05 Суперменеджар, ці Матка лёсу (16+).
9.40 Ледакол (12+).
11.50 Пяць нявест (16+).
13.45, 19.10 Жыццё і прыгоды Мішкі Япончыка (16+).
16.00 На раёне (16+).
17.40 Эластыка (16+).
21.15 Дар (16+).
23.00 Я таксама хачу (18+).
0.30 Duxless (18+).
2.50 Экіпаж (6+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 Зрабіць за адзін дзень (16+).
6.20, 5.40 Навуковыя глупствы (16+).
6.45 Інстынкт выжывання (16+).
7.30 Падарожжы з Горданам Рэмзі (16+).
8.25 Ледазная дарога (16+).
9.15 Машыны: разабраць і прадаць (16+).

10.05, 13.30, 22.30, 1.00 Аўта-SOS (16+).
11.45, 21.00, 1.45 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
12.40, 16.50 Наркавоіны (16+).
14.20, 23.25 Ліхтугі за мяжой: злачынства і пакарэнне (16+).
15.10, 19.20, 0.15 Раследаванні авіякатастроф (16+).
16.00 Служба бяспекі аэрапорта: Бразілія і Перу (16+).
17.40 У дзікай прыродзе з Беарам Грылсам (16+).
18.30 Фабрыка ежы (16+).
3.20 Асушыць акіяны (16+).
4.55 Служба выратавання Аляскі (16+).

Discovery Discovery

8.00, 17.42, 23.06 Складзі: бітва ў Канадзе (16+).
8.46, 11.25, 16.48, 22.12 Махінатары (12+).
9.39 Гульні ў ламбардзе (12+).
10.32, 21.18 Як гэта зроблена? (12+).
12.18, 3.30 Узрываючы гісторыю (12+).
13.12, 7.15 Жыццё і смерць на Эверэсце (16+).
14.06, 0.00 Голья і напалоханыя ХЛ (16+).
15.00, 5.00 Як гэта ўладкавана? (12+).
15.27 Экспедыцыя на край зямлі (12+).
15.54, 1.47 Музейныя загадкі (12+).
18.36, 2.40 Чыгунка Аляскі (16+).
19.30, 4.15 Мязежны гараж (12+).
20.24 Палаўнічыя на старызна (12+).
0.54 Голья і напалоханыя (16+).
5.45 Гульня камяню (16+).
6.30 Сямейка Осбарнаў — праўда ці хлусня (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусі!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10, 22.15 **Серьял «След»** (16+).
10.45 «Скажыце маўчы».
11.45, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Меладрама «Пастка часу»**. 1-я і 2-я серыі (16+).
14.00 «Здобра здаровым быць!» (6+) [СЦ].
14.45, 15.25 **Меладрама «Снічка-2»**. 1-я і 2-я серыі (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускае часіна.
18.15, 0.30 «Зона Х». Крымінальныя навіны (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Адзін дзень (12+).
0.10 Сфера інтарэсаў.
0.50 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 16.25 Тэлебарометр.
9.05, 20.15 **Серьял «Спяная»** (16+).
10.05, 22.45 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 18.25 **Дэтэктыў «Унутры»** (16+).
13.05 «Да пабачэння» (16+).
13.50 «Камень, нажніцы, папера».
14.30, 17.25 «Арол і рэшка. Перазагрузка» (16+).
15.40 Нічога сабе нюз (12+).
15.45 «ПН_КОД» (12+).
16.30 «Клон». Серьял (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.25 «Развод і дзівочае прозвішча» (16+).
0.00 **Серьял «Анатомія страści»**. (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Лешч у гарчыцы.
8.05, 12.00, 20.20, 23.25 Навіны культуры.
8.25, 18.15 «**Людміла Гурчанка**». Серьял (12+).
10.00 «Я хачу гэта убачыць!» (6+)
10.25 «Архітэктара Беларусі» [СЦ].
10.40, 16.00 «**Варыянт «Амега»**» (12+).
12.20 «Беларуская кухня». Пернік з макама.

12.45 «Сваімі словамі».
13.25, 21.05 «Легенды кіно». Сямён Фарада (12+).
14.05, 21.40 «**Цені знікаюць апоўдні»**. Серьял (12+) [СЦ].
15.20 «Любілі і памятаю». Кандрат Крапіва.
17.15 «Нічога не шкада».
19.55 «Камертон». Мікалай Чаргінец.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.00 «Нататкі на палях». Ніл Гілевіч: родны і народны [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00, 14.30 Тэніс. WTA. Доха.
9.05 Бятлон. Маладзёжны чэмпіянат свету. Оберцілах.
9.50 Агнявы рубеж.
10.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Чвэрцьфінал. Першы матч.
12.20 Слэм-данк.
12.50 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Барселона» (Іспанія) — «Матор» (Украіна).
17.55 Бятлон. Кубак свету. Нове-Места. Эстафета. Жанчыны.
19.25 Спорт-цэнтр.
19.35 На шляху да Токіа. Відэа-часопіс.
20.05 Фактар сілы.
20.35 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Вардар» (Паўночная Македонія) — «Мішкоў-Браст» (Беларусь). (У перапынку — Спорт-цэнтр).
22.15 Між іншым.
22.35 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. ПСЖ (Францыя) — «Пік» (Венгрыя). (У перапынку — Спорт-цэнтр).

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15 «Наша раніца».
7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ], 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.05 Нашы навіны.
7.10, 8.10 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Аб'ектыўНа» (16+).
10.10 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 23.35 **Серьял «Дом узорнага ўтрыманьня»** (16+).
15.10 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 **Час**.
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.40 **Серьял «Курорт колеру хакей»** (16+).
22.45 **Дак. трылер «Цёмная ноч»** (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР-Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі (12+).
12.35 **Маст. фільм «Я не вярнуся»** (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.40 **Серьял «Скліфасоўскі»** (12+).
17.15 «60 хвілін». Ток-шоу.

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 20.45, 1.00 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 21.30 «Неверагодна цікават свету. Оберцілах».
15.30 «Невядомая гісторыя» (16+).
10.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Чвэрцьфінал. Першы матч.
12.20 Слэм-данк.
12.50 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Барселона» (Іспанія) — «Матор» (Украіна).
17.55 Бятлон. Кубак свету. Нове-Места. Эстафета. Жанчыны.
19.25 Спорт-цэнтр.
19.35 На шляху да Токіа. Відэа-часопіс.
20.05 Фактар сілы.
20.35 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Вардар» (Паўночная Македонія) — «Мішкоў-Браст» (Беларусь). (У перапынку — Спорт-цэнтр).
22.15 Між іншым.
22.35 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. ПСЖ (Францыя) — «Пік» (Венгрыя). (У перапынку — Спорт-цэнтр).

МІР МІР

5.00 **Серьял «Ціхі Дон»** [СЦ] (16+).
8.25, 10.10, 18.00, 19.25 **Серьял «Знахар»** [СЦ] (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+).
14.10, 17.15, 1.45 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 3.25 «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Міравое пагадненне» (16+).
21.40 Тэлегульня «Гульня ў кіно».
22.25 Шоу «Назад у будучыню» (12+).
23.25 «Сусветныя гульні розуму» (12+).
0.15 **Маст. фільм «Беражыце мужчын»** [СЦ] (12+).
4.55 **Маст. фільм «Цырк»** [СЦ] (0+).

8 канал

7.00, 16.25, 17.50, 21.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.35 «Мультипарад». «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (6+).
7.30, 16.30, 20.45 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серьял «Бывае і горш»** (16+).
8.20, 19.15 **Серьял «Вісцінг»** (16+).
9.50, 17.55 **Серьял «Карона»** (12+).
10.45 **Дак. фільм «Трэнер на аддаленцы»** (12+).
11.00 **Драма «Лёда»** (12+).
13.05 **Серьял «Неўтаймоўны валадар»** (16+).
13.50 **Дак. серьял «Шчаслівыя людзі»** (12+).
14.40 **Трылер «Філадэльфійскі эксперымент»** (16+).
17.00 **Серьял «Золата «Глорыі»** (12+).
19.00 «Фэшн іс тв прафэшн» (12+).
20.50 «Вечарніца» (6+).
21.05 **Трылер «Небяспечныя ілюзіі»** (12+).
23.00 **Баявік «Трайная мяжа»** (16+).
1.05 «Надвор'е».

БЕЛАРУСЬ РТР-Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі (12+).
12.35 **Маст. фільм «Я не вярнуся»** (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.40 **Серьял «Скліфасоўскі»** (12+).
17.15 «60 хвілін». Ток-шоу.

СТБ

18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05 **Серьял «Акушэрка. Шчаце на заказ»** (16+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.20, 16.20, 19.35, 22.00, 23.20 Сёння. Галоўнае.
6.15 Спорт-мікс.
6.25 Беларусы (6+).
7.15 «Здароўе» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.30 Сфера інтарэсаў.
8.55 «Навукаманія» (6+).
9.25, 22.05 «НЗ.by».
9.45, 10.20 **Дэтэктыў «Наглядчык маяка»** (16+).
12.05, 13.50 **Серьял «Пчаляр»** (16+).
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.50 Пракурорская праверка (16+).
16.25 Гісторыі вызвалення (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
18.00, 19.50 **Дэтэктыў «Балабон-3»** (16+).
21.00 **Баявік «Марскія д'яблы. Асаблівае заданне»** (16+).
22.20 **Серьял «Перавозчык»** (16+).
23.35 «Справа ўрачоў» (16+).

8 канал

7.00, 16.25, 17.50, 21.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 16.35 «Мультипарад». «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (6+).
7.30, 16.30, 20.45 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серьял «Бывае і горш»** (16+).
8.20, 19.15 **Серьял «Вісцінг»** (16+).
9.50, 17.55 **Серьял «Карона»** (12+).
10.45 **Дак. фільм «Трэнер на аддаленцы»** (12+).
11.00 **Драма «Лёда»** (12+).
13.05 **Серьял «Неўтаймоўны валадар»** (16+).
13.50 **Дак. серьял «Шчаслівыя людзі»** (12+).
14.40 **Трылер «Філадэльфійскі эксперымент»** (16+).
17.00 **Серьял «Золата «Глорыі»** (12+).
19.00 «Фэшн іс тв прафэшн» (12+).
20.50 «Вечарніца» (6+).
21.05 **Трылер «Небяспечныя ілюзіі»** (12+).
23.00 **Баявік «Трайная мяжа»** (16+).
1.05 «Надвор'е».

ВТВ **ВТВ**

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00, 14.20 «Раніца з гумарам» (16+).
10.45, 21.30 **Серьял «Івановы-Івановы»** (16+).
12.20 «Лаві момант» (16+).
13.15 **Серьял «Вароныны»** (12+).
16.20, 1.30 **Серьял «Пекар і прыгажуня»** (16+).
17.25 «Уральскія пельмені» (16+).
18.30 **Серьял «Атэль «Элэон»** (16+).
20.30 **Серьял «Дылды»** (16+).
23.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
0.05, 3.55 **Серьял «Белаводдзе. Тайна закінутай краіны»** (16+).
1.00 **Серьял «Людзі Хэ»** (16+).
2.20 **Серьял «Татавы дочки»**.
3.10 «Адна за ўсіх» (16+).
4.45 «6 кадраў».

КУЛЬТУРА **Культура**

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква музыкальная.
7.05 «Правільны жыцця».
7.35, 18.15, 0.00 «Шнідзі. Прывід эпохі неаліту». Дак. фільм [СЦ].
8.30, 11.10, 13.30, 14.40, 15.50, 19.10, 20.45, 23.20 Галілед Украіны Саветаў.
8.45 «Паветраны рамізінік». Маст. фільм.
10.15 «Назіральнік».
11.25, 0.55 ХХ стагоддзе. «Сустрэча ў Канцэртнай студыі «Астанкіна» з пісьменнікам Юліянам Сямёнавым». 1983 год.
12.35, 22.30 «Марыя Тэрэзія. Жанчына на вайне». Серьял.
13.45 Колер часу.
14.00 Астравы. Марк Данской.
15.05 Навіны. Падрабязна. Тэатр.
15.20 «Мая любоў — Расія!». «У краі эрзі і мокшы» [СЦ].

EUROSPORT 1 **EuroSport 1**

0.00, 18.00 Бятлон. Чэмпіянат свету (6+).
1.00, 7.00, 19.20 Скакні на лыжах з трампліна. Чэмпіянат свету (12+).
2.30, 12.50, 16.25 Лыжняе дваябор'е. Чэмпіянат свету (12+).
3.30, 8.30, 20.30 Снукер. Gibraltar Open (6+).
5.00, 11.00, 14.15 Лыжняны гонкі. Чэмпіянат свету (6+).
10.30 Гольф. PGA-тур. Агляд (6+).

»»» КИНОКОМЕДИЯ **Кінакамедыя**

0.50 Маё вялікае грэчаскае вясельле-2 (16+).
2.35 Дзядуля лёгкіх паводзінаў (18+).
5.05 Пампушка (16+).

NOV Альгія **Настальгія**

6.00 «Быў час». «Узбекская справа» (16+).
6.45, 8.05, 9.40, 11.00, 14.00, 15.40, 19.05, 20.20, 21.40, 23.00, 0.50, 2.10, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
7.00, 13.00, 19.20 Маст. фільм «Сёння і заўтра». 1—3-я серыі (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спаем, сябры!» (12+)
18.00 «Яловае субмарына». «Гісторыя рускага рока». «Звукі Му» (16+).
23.20 Дак. фільм «Фільм пра фільм. Гараж, або Ноч у музеі» (16+).
0.00 «СевАлогія». «Пінк Флойд» (18+).
1.10 Маст. фільм «Пацалунак» (16+).

ТВ 3 **ТВ3**

6.00 Калекцыя «Беларусь-фільма» (12+).
9.40, 23.40 «Улегцы» (12+).
10.10, 16.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак серьял (16+).
11.10, 17.40 «Сны» (16+).
12.10, 18.40, 2.45 «Спяная» (16+).
13.20, 19.50 «Варажбітка» (12+).
14.30, 3.40 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.30 «Палюнічына на прывід» (16+).
17.05 «Знакі лёсу» (16+).
21.00 «Вечнасць». Серьял (16+).
22.50 «Грым». Серьял (16+).
0.15 «Знак якасці» (16+).
1.05 «Фарсаж-4». Баявік (16+).

EUROSPORT 1 **EuroSport 1**

0.00, 18.00 Бятлон. Чэмпіянат свету (6+).
1.00, 7.00, 19.20 Скакні на лыжах з трампліна. Чэмпіянат свету (12+).
2.30, 12.50, 16.25 Лыжняе дваябор'е. Чэмпіянат свету (12+).
3.30, 8.30, 20.30 Снукер. Gibraltar Open (6+).
5.00, 11.00, 14.15 Лыжняны гонкі. Чэмпіянат свету (6+).
10.30 Гольф. PGA-тур. Агляд (6+).

»»» КИНОКОМЕДИЯ **Кінакамедыя**

0.50 Маё вялікае грэчаскае вясельле-2 (16+).
2.35 Дзядуля лёгкіх паводзінаў (18+).
5.05 Пампушка (16+).

TV 1000 ТБ1000

5.00, 23.40 Кліент (16+).
7.10 Мумія (12+).
9.35 Мумія вяртаецца (12+).
11.55 Цар Скарпіёнаў (12+).
13.30 Мумія: грабніца Імператара Цмокаў (16+).
15.25, 1.55 Як вырасці мрамарчос (12+).

NOV Альгія **Настальгія**

6.00 «Быў час». «Узбекская справа» (16+).
6.45, 8.05, 9.40, 11.00, 14.00, 15.40, 19.05, 20.20, 21.40, 23.00, 0.50, 2.10, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
7.00, 13.00, 19.20 Маст. фільм «Сёння і заўтра». 1—3-я серыі (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спаем, сябры!» (12+)
18.00 «Яловае субмарына». «Гісторыя рускага рока». «Звукі Му» (16+).
23.20 Дак. фільм «Фільм пра фільм. Гараж, або Ноч у музеі» (16+).
0.00 «СевАлогія». «Пінк Флойд» (18+).
1.10 Маст. фільм «Пацалунак» (16+).

ТВ 3 **ТВ3**

6.00 Калекцыя «Беларусь-фільма» (12+).
9.40, 23.40 «Улегцы» (12+).
10.10, 16.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак серьял (16+).
11.10, 17.40 «Сны» (16+).
12.10, 18.40, 2.45 «Спяная» (16+).
13.20, 19.50 «Варажбітка» (12+).
14.30, 3.40 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.30 «Палюнічына на прывід» (16+).
17.05 «Знакі лёсу» (16+).
21.00 «Вечнасць». Серьял (16+).
22.50 «Грым». Серьял (16+).
0.15 «Знак якасці» (16+).
1.05 «Фарсаж-4». Баявік (16+).

TV 1000 **ТВ1000**

5.30 Дар (16+).
7.30 Эластыка (16+).
9.25 Тэрмінова выйду за муж (16+).
11.35 Духлэс-2 (16+).

Discovery **Discovery**

8.00, 17.42 Склады: бітва ў Канадзе (16+).
8.46, 11.25, 16.48, 22.12 Махінарты (12+).
9.39 Гульні ў ламбардзе (12+).
10.32, 21.18 Як гэта зроблена? (12+)
12.18, 3.30 Узрываючы гісторыю (12+).
13.12 Дабітыя тачкі (12+).
15.00, 5.00 Як гэта ўладкавана? (12+)
15.54 Музейныя загадкі (12+).
18.36 Сіднейская бухта (12+).
19.30, 4.15 Мядзжны гараж (12+).
20.24 Палюнічына на старыню (12+).
23.25 Экіпаж (6+).
1.45 Тэкст (18+).
3.40 Пра любіфф (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC **National Geographic**

6.00 Зрабіць за адзін дзень (16+).
6.15 Навуковыя глупствы (16+).

TV 1000 ТБ1000

5.00, 23.40 Кліент (16+).
7.10 Мумія (12+).
9.35 Мумія вяртаецца (12+).
11.55 Цар Скарпіёнаў (12+).
13.30 Мумія: грабніца Імператара Цмокаў (16+).
15.25, 1.55 Як вырасці мрамарчос (12+).

NOV Альгія **Настальгія**

6.00 «Быў час». «Узбекская справа» (16+).
6.45, 8.05, 9.40, 11.00, 14.00, 15.40, 19.05, 20.20, 21.40, 23.00, 0.50, 2.10, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
7.00, 13.00, 19.20 Маст. фільм «Сёння і заўтра». 1—3-я серыі (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спаем, сябры!» (12+)
18.00 «Яловае субмарына». «Гісторыя рускага рока». «Звукі Му» (16+).
23.20 Дак. фільм «Фільм пра фільм. Гараж, або Ноч у музеі» (16+).
0.00 «СевАлогія». «Пінк Флойд» (18+).
1.10 Маст. фільм «Пацалунак» (16+).

ТВ 3 **ТВ3**

6.00 Калекцыя «Беларусь-фільма» (12+).
9.40, 23.40 «Улегцы» (12+).
10.10, 16.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак серьял (16+).
11.10, 17.40 «Сны» (16+).
12.10, 18.40, 2.45 «Спяная» (16+).
13.20, 19.50 «Варажбітка» (12+).
14.30, 3.40 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.30 «Палюнічына на прывід» (16+).
17.05 «Знакі лёсу» (16+).
21.00 «Вечнасць». Серьял (16+).
22.50 «Грым». Серьял (16+).
0.15 «Знак якасці» (16+).
1.05 «Фарсаж-4». Баявік (16+).

TV 1000 **ТВ1000**

5.30 Дар (16+).
7.30 Эластыка (16+).
9.25 Тэрмінова выйду за муж (16+).
11.35 Духлэс-2 (16+).

Discovery **Discovery**

8.00, 17.42 Склады: бітва ў Канадзе (16+).
8.46, 1

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

ИНВЕСТИЦЫ, ЖЫЛЛЁ, АГРАРНЫ БІЗНЕС

Гродзенскія дэпутаты зацвердзілі рэгіянальныя праекты асноўных дзяржаўных праграм, вызначаных на VI Усебеларускім народным сходзе

НА чарговай, 32-й сесіі абласнога Савета дэпутатаў разгледжаны вынікі сацыяльна-эканамічнага развіцця рэгіёна ў 2020 годзе і вызначаны далейшыя кірункі работы. Гэта праекты, якія ўваходзяць у склад важных дзяржаўных праграм, зацверджаных УНС. Комплексны план работы рэгіёна па рэалізацыі названых праграм атрымаў падтрымку дэпутатаў і быў прыняты для выканання.

Darya Grodnovskaya

Нягледзячы на тое, што мінулы год быў няпросты як у знешне-эканамічным, так і ў палітычным плане, рэгіён выстаяў і нават зрабіў крок наперад. У першую чаргу гэта датычыцца аграпрамысловага комплексу, дзе назіраецца добры прырост. А ў цэлым за пяцігодку выпуск прадуктаў харчавання павялічыўся ў два разы.

Працавалі зладжана, нягледзячы на заклікі да дэстабілізацыі грамадска-палітычнай сітуацыі, да забастоўак. Але нашы працоўныя калектывы не падаліся на гэта. Сумленна працавалі як на ўнутраны, так і на знешні рынак. Экспарт за мінулы год значна вырас. У ліку партнёраў — 120 краін свету, — падкрэсліў **старшыня абласнога Савета дэпутатаў Ігар Жук**.

Ён паведаміў, што ў вобласці выкананы ўсе сацыяльныя абавязальнасці, узяты перад жыхарамі. У першую чаргу, будаўніцтва жылля, у тым ліку для шматдзетных сем'яў. Для гэтай катэгорыі збудавана 1300 кватэр.

Забяспечваецца рост рэальных даходаў насельніцтва, выплат пенсій, сацыяльных дапамог. Увогуле, сацыяльная сфера займае 67 % бюджэту вобласці. Такія ж прыярытэты захаваюцца і на бягучы год.

— Усебеларускі сход паставіў перад намі новыя задачы, — адзначыў Ігар Жук. — Зараз кіраўнікі ўсіх падраздзяленняў, вертыкалі ўлады, у тым ліку і дэпутаты, працуюць над рэалізацыяй Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Гродзенскай вобласці на будучую пяцігодку ў адпаведнасці з рэспубліканскай праграмай. Прыярытэты вызначаны. Гэта, у першую чаргу, рост дабрабыту нашых людзей, і, вядома, развіццё эканамічнага патэнцыялу Гродзенскай вобласці. Драйвераў эканомікі нямаюць: развіццё нашай традыцыйнай галіны — аграпрамысловага комплексу, рэалізацыя буйных праектаў, такіх як будаўніцтва новага заводу «Гродна Азот», малы і сярэдні бізнес, экспертны патэнцыял і

прыцягненне прамых замежных інвестыцый.

На сесіі зацверджаны праекты, якія будуць працаваць на перспектыву. Самым значным можна назваць рэгіянальную інвестыцыйную праграму, у рамках якой мяркуецца асвоіць 140 мільянаў рублёў. Пры гэтым сума можа быць павялічана, бо фарміраванне праграмы пачыналася са 130 мільянаў рублёў.

Аб тым, як будуць размеркаваны сродкі, дэпутатам паведаміў **старшыня камітэта па архітэктуры і будаўніцтва Гродзенскага аблвыканкама Міхаіл ПЕТУХ**. Асноўныя фінансы — 82 млн рублёў — накіруюцца на жыллё. У тым ліку арэнднае і сацыяльнае. Дарэчы, у Гродне распачата будаўніцтва арэнднага дома, і такія дамы будуць узведзены ва ўсіх раённых цэнтрах.

На аб'екты сацыяльнай сферы накіруюць 40 млн рублёў. Найбольш значныя інвестыцыйныя планы ўз'яць у сферу адукацыі. Так, сёлета пачнецца будаўніц-

тва чатырох дзіцячых садкоў — у Гродне, Скідзель, Лідзе і Слоніме. Таксама працягнецца ўзвядзенне анкадыспансера, фізкультурна-аздараўленчага комплексу ў Ваўкавыску, школы алімпійскага рэзерву ў Лідзе.

Дэпутаты падтрымалі комплекс мерапрыемстваў па рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе» на пяцігодку. Як значны галоўны інжынер **ЖКГ Гродзенскай вобласці Андрэй КАХНОВІЧ**, праграмай падтрымлена і вырашэнне шэрагу праблемных пытанняў. Плануецца зніжэнне затрат на жыллёва-камунальныя паслугі — не менш як 5 % да папярэдняга года, якаснае водазабеспячэнне ўсіх спажыўцоў. Сёлета плануецца пабудавать 10 станцый абезжалезвання, а да 2025 года поўнацю завяршыць выкананне праграмы «Чыстая вада». І, што вельмі важна, да канца пяцігодкі давесці перапрацоўку камунальных аходаў да 64 % ад усяго аб'ёму.

Зацверджаны на сесіі комплекс рэгіянальных мерапрыемстваў Дзяржпраграмы «Аграрны бізнес». Па словах **старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні аблвыканкама Валерыя ХЕЛСКАГА**, важная роля адводзіцца раслінаводства, навукаваму падыходу і селекцыйнай рабоце. У жывёлагадоўлі трэба зрабіць стаўку на прадукцыйнасць дойнага статка. Значная ўвага будзе аддавацца развіццю племянной жывёлагадоўлі, рыбнай гаспадаркі і пчялярства, а таксама меліярацыі зямель, якія выпалі з абароту. На рэалізацыю праграмы плануецца накіраваць 653 мільёны рублёў, у 2021 годзе — амаль 120 мільянаў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ВЁСКУ СТРАЦІЦ НЕЛЬГА!

ДЭПУТАТЫ Віцебскага абласнога Савета на пачарговай сесіі абмяркоўвалі фінансавыя пытанні. Яны зацвердзілі шэраг дакументаў, дзе прапісаны важныя рашэнні і прапановы.

Напрыклад, ухвалілі падтрымку грашмыма маладых ветэрынараў. Нядаўна сродкі масавай інфармацыі паведамілі пра адпаведную ініцыятыву **старшыні Віцебскага аблвыканкама Мікаіла ШАРСНЁВА** — дадаткова плаціць па 1000 рублёў у месяц пачаткоўцам у гэтай прафесіі. Гэта тэма і стала адной з першых, што абмяркоўвалі на сесіі народныя выбраннікі. І, бадай, на сёння яна найбольш важная для магчымасці п'янага развіцця сельскагаспадарчай галіны Віцебшчыны.

Старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЫЁ і яго калегі разумеюць усю значнасць праблемы. Як паведаміў **намеснік старшыні аблвыканкама Барыс ЯФРЭМАЎ**, на сённяшні дзень не хапае 123 ветэрынарных урачоў і 86 заатэхнікаў. І размова аб падтрымцы, нагадаў, датычыцца тых, хто сёлета атрымае

дыплом. Грошы выплачваюцца пры ўмове, што кантракт будзе заключаны на пяць гадоў. Але «праэмія» будзе налічвацца толькі на працягу першых трых.

На 1000 у якасці бонусу кажуць што могуць разлічваць усяго 88 чалавек. У камітэце па сельскай гаспадарцы і харчаванні Віцебскага аблвыканкама падлічылі, што для бюджэту выдаткі на іх сацыяльную падтрымку будуць параўнальна невялікія.

А нават калі колькасць «стыпендыяў» павялічыцца, на ўсіх разам сума выплат будзе на ўзроўні 2,7 мільяна рублёў у год. Бюджэт вобласці яна «па кішэнні». Аднак пры гэтым будзе вялікая. Ды і жывёлагадоўля — сувязнае «звяно» паміж аграромамі і работнікамі вытворчасці мясной і малочнай прадукцыі, таму яе трэба своечасова забяспечваць кадрамі.

Каб моладзь разумела, што такі клопат трэба апраўдаць, ад яе ў сваю чаргу чакаюць добрасумленнай працы. Старшыні райсаветаў пракантралююць, каб у гаспадарках з разуменнем аднесліся да пытання заахочвання. Канешне, не абдызюцца без пытанняў з боку больш вопытных жывёлаводаў. Ды і

чым горш, напрыклад, тыя, хто таксама толькі пачынае працоўную дзейнасць, толькі ў іншай сельскагаспадарчай сферы?

Дарэчы, з часам, як неаднаразова казаў губернатар, усім вяскоўцам трэба будзе годна плаціць. А для гэтага неабходна ствараць (і такіх прыкладаў усё больш) гаспадарчыя ўмовы, якія паспрыюць высокай прадукцыйнасці працы. Адпаведна, у выніку можна гаварыць і аб высокай фінансавай удзячнасці за нялёгка і пачэсныя намаганні. Вёску страціць нельга. Гэты заклік кіраўніка дзяржавы атрымлівае рэалізацыю на месцах і нараджае добрыя ініцыятывы.

Таксама дэпутаты — усё без выключэння — прагаласавалі за тое, каб кампенсавалі абласной сістэме аховы здароўя раней незапланаваныя выдаткі на мерапрыемствы супраць пандэміі.

Абмяркоўвалі і пытанні сацыяльнай абароны, стварэння новых рабочых месцаў. Зацвердзілі мерапрыемствы па рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Рынак працы і садейнічанне занятасці» на 2021–2025 гады.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Сёлета ў пасёлку Бальшавік будзе таксама ўзведзена падобнае жыллё на 40 кватэр. Вядома, што вырашыць свае жылльвыя праблемы і засяліцца ў новы электрадом змогуць як жыхары Гомельскага раёна, так і абласнога цэнтра, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні ўмоў пражывання.

Сёлета на Гомельшчыне плануецца здаць у эксплуатацыю больш за 16 тысяч квадратных метраў электрадамоў. Гэты від жылля з'явіцца ў Тураве, рабочым пасёлку Сасновы Бор, што ў Светлагорскім раёне, а таксама ў Калінкавічах, Петрыкаве, Брагіне і Гомелі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

ЗАКАНАДАЎСТВА

НА ЎЗРОЎНІ

КУПЛЮ СТАРЫ ДОМ У ВЁСЦЫ ЗА... 29 РУБЛЁЎ

ГЭТА сапраўды стане магчыма пасля таго, як будзе прыняты ўказ аб адчужэнні жылых дамоў і ўдасканаленні работы з пустуючымі і старымі дамамі. Як адзначыў старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Дзмітрый МАТУСЕВІЧ, праект гэтага дакумента ўжо ўзгоднены з усімі зацікаўленымі структурамі.

Нагадаем, што заканадаўчая ініцыятыва накіравана на ўдасканаленне парадку ўключэння ў абарот пустуючых і старых дамоў у сельскай мясцовасці.

Па словах старшыні Дзяржкаммаёмасці, гэтым указам сапраўды будуць дадзены мясцовым уладам пэўныя паўнамоцтвы. «Самае галоўнае — спрощаны парадок. Напрыклад, у некаторых населеных пунктах будзе дазволена прадаваць такі аб'ект (пусты, стары дом) адразу за адну базавую велічыню. Тут павінна быць вельмі тонкая мяжа паміж інтарэсамі ранейшых уласнікаў, якія ўжо рэальна не карыстаюцца і не хочуць, ці, магчыма, у іх ёсць нейкія прычыны, па якіх яны не даглядаюць сваю маёмасць і зямельны ўчастак. Мы спрабуем гэта таксама якасна ўрэгуляваць», — сказаў кіраўнік Дзяржкаммаёмасці.

Вырашаць жа гэта пытанне, на яго думку, павінны выключна мясцовыя ўлады, таму што яны лепш бачаць сітуацыю на месцах.

Варта заўважыць, што гэта ўжо другая спроба па змене заканадаўства, якая павінна аблягчыць працэс куплі старых дамоў на вёсцы. Сёння працэс уключэння дамоў у абарот займае занадта шмат часу. Так, спачатку мясцоваму органу ўлады трэба прызначыць дом старым або пустуючым. Потым павінен прайсці год. Калі ўласнік за гэты час не расплачыце ніякіх мер (па аднаўленні, рэканструкцыі), то далей рыхтуюцца дакументы ў суд. Пасля рашэння суда аб пераходзе аб'екта ў камунальную ўласнасць яго рыхтуюць да продажу — афармляюць усе дакументы, вызначаюць рынковы кошт. Толькі пасля гэтай абавязковай працэдуры інфармацыя аб продажы з'явіцца на сайце выканкама і ў раённай газеце. Потым арганізуюць аўкцыён і прадаюць дом.

Улетку мінулага года Прэзідэнт нашай краіны даручыў спрадзіць продаж пустуючых зямлі ў вёсках і каля іх. І вось цяпер пустуючыя дамы ў пэўных раёнах можна будзе прадаваць па спрощанай схеме, за 29 рублёў (адна базавая велічыня), без складанай працэдуры ацэнкі нерухомасці.

Дзмітрый Матусевіч паведаміў і аб правядзенай інфарматызацыі. Паводле яго слоў, 2020 год паказаў, што інфармацыйныя рэсурсы Дзяржкаммаёмасці запатрабаваны не толькі самай сістэмай, але і знешнім контурам, гэта значыць нацыянальнай эканомікай. У прыватнасці, завершана работа над геаінфармацыйнай сістэмай «Лясныя рэсурсы» (сумесны праект з Мініагасам), якая дазволіць на падставе зямельных картаў планавы развіццё лясной гаспадаркі.

Сяргей КУРКАЧ.

БУДНІ АДНОЙ ГАСПАДАРКІ

Трэба не ламаць, а ўдасканалваць тое, што створана папярэднімі пакаленнямі

КІРАЎНІКОМ трэба нарадзіцца, кажучы адны. Кіраўніком становяцца ў працэсе работы, набываючы прафесійны вопыт, сцвярджаючы іншыя. Яшчэ не нарадзіўся той чалавек, які б усё ведаў, лічыць дырэктар сельскагаспадарчага філіяла «Клецкі» ААТ «Слуцкі сыраробны завод» Аляксандр ПЛЯШЭВІЧ. «Чым больш пачынаеш унікаць у нейкую справу, капаць глыбей, тым больш разумееш, што шмат чаму трэба вучыцца. Я да гэтага часу атрымліваю інфармацыю з інтэрнэту, іншых крыніц, са зносін з калегамі», — кажа ён.

Аляксандр Пляшэвіч закончыў Беларускаю сельскагаспадарчую акадэмію, прайшоў розныя прыступкі службовай лэвіцы. Працаваў аграномам, намеснікам начальніка па раслінаводстве ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання райвыканкама, у камітэце сельскай гаспадаркі і харчавання Мінблвыканкама. Калі яго бацька, кіраўнік гаспадаркі, сыхоў на заслужаны адпачынак, сын папрасіўся на яго месца. І вось ужо пяць гадоў узначальвае сельгасарганізацыю. Дарэчы, ён нарадзіўся тут, у Клецкім раёне, у вёсцы Сякерычы. Рашэнне пераехаць на малую радзіму, як і выбар прафесіі, былі не імгненныя. З дзяцінства ён звыквы да сялянскай працы. Даводзілася і сена нарыхтоўваць, і бульбу садзіць ды выкопваць, і сеяць, і араць, і свойскую жывёлу даглядаць. Нават карову даў уручную, а калі стажыраваўся ў Германіі, навучыўся даць рагуль апаратам.

— Мне хацелася прыносіць карысць роднай вёсцы, малой радзіме, землякам, — кажа мой суразмоўнік.

І гэта яму удалося. СФ «Клецкі» — адна з найлепшых гаспадарак раёна. Тут займаюцца вытворчасцю малака, раслінаводствам, вырошчваннем яблыкаў і ягад. Апошнім часам актыўна абнаўляецца яблыньвы сад, толькі за апошнія чатыры гады пасаджана 90 гектараў яблынь і шэсць гектараў бульжы. Сёлета ў гаспадарцы чакаюць першых вынікаў, таму што цана на гэтыя ягады добрая, і яны карыстаюцца попытам. Для захавання плоду і ягад пабудаваны два сховішчы. Паралельна вядзецца раскарчоўка старога саду. «Калі пяць гадоў таму я прыйшоў у гаспадарку, тут былі плантацыі 50—60-х гадоў мінулага стагоддзя. Яны не прыносілі якаснага ўраджаю, а толькі займалі плошчу. Вызвалення 350 гектараў зямлі прыцягнулі ў кармавы севазарот, што дазволіла за апошнія пяць гадоў павялічыць аб'ёмы нарыхтоўкі сіласу, сенажу і забяспечыць жывёлу якаснымі кармамі. Сёлета амаль удвая павялічылі плошчы пад рапс. Менавіта гэтая культура вырашае

Фота з сайта плецкай раённай газеты «Да новых перамоў».

проблему бялку для жывёлы. Значную ўвагу аддаём вытворчасці камбікармоў. ААТ «Слуцкі сыраробны камбінат» набыў перасоўны млын, якім па чарзе карыстаюцца гаспадаркі, што сюды ўваходзяць. Гэта на 5% змяніла сабекошт малака».

Грамадскі статак налічвае 3568 гадоў, у тым ліку 1306 кароў. Сярэдні надой на карову летась — 7187 кілаграмаў малака, на 35 кілаграмаў больш, чым у пазамінулым годзе. Выручка ад рэалізацыі прадукцыі да ўзроўню 2019-га павялічылася на 114%.

У 2017 годзе пачалі рэканструкцыю малочнатаварнай фермы Палаўковічы з будаўніцтвам кароўніка і даільнай залы, а таксама рэканструкцыю двух старых кароўнікаў. У кастрычніку 2020-га закончылі рэканструкцыю аднаго з іх. Другі плануецца завяршыць у 2021-м. Гэта дазволіць павялічыць статак на 300 кароў, а вытворчасць малака — на 1950 тон, вырочку ад рэалізацыі малака на 1230 тысяч рублёў. Пастаянна набываецца новая тэхніка. Куплены раскідвальнік мінеральных угнаенняў, мікрааўтобус, тры аўтамашыны МА3, самазвал грузавы машынаснасцю 20 тон, здрабняльнік-змяшалнік кармоў, селялка, два малочныя таксі і іншае.

— Аляксандр Іванавіч, бытуе думка, што нам непатрэбныя буйныя сельгасарганізацыі, яны неэфэктыўныя. Маўляў, фермеры цалкам могуць накарміць людзей. Разам з тым, мяркуючы па паказчыках ваша гаспадаркі, яна развіваецца, рухаецца наперад.

— Давайце разважаць лагічна. Дапусцім, будуюцца вялікі комплекс, для забеспячэння яго электрычнасцю дастаткова аднаго трансфарматара, гноепрыбіральшчыка і так далей. Ды і ўся тэхніка сканцэнтравана ў адным месцы. Колькасць людзей для абслугоўвання комплексу меншая, а зарплата ў іх большая. Таму я, наадварот, прыхільнік буйной вытворчасці. Лічу, што дробныя фермы трэба ўзбуйняць. Гэтак жа і ў раслінаводстве. Энергааснаваную тэхніку абслугоўваюць, напрыклад, два чалавекі, а зрабіць на ёй могуць значна больш. Цяпер

мы аснасілі яе сістэмай падрульвання, навігацыі, кантролю паліва, што ўплывае на якасць работ. Паступова пераходзім на лічбавізацыю. Камп'ютар будзе цалкам кантраляваць, дзе на полі ўнеслі ўгнаенне, ход сеялкі па адной каляіне. Лічбавізацыя закрнула і бухгалтэрыю, дзе сканцэнтравана ўся інфармацыя, вынікі работы, справаздачы. За лічбавізацыяй будучыня. Дэмаграфічная сітуацыя пагаршаецца, колькасць сельскага насельніцтва змяншаецца. Менавіта пра лічбавізацыю народнай гаспадаркі, у тым ліку і аграрнага сектара, шмат гаварылася на Усебеларускім народным сходзе. Гэты кірунак прадугледжваюць і асноўныя палажэнні Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на 2021—2025 гады.

Як дэлегат сходу, я ўважліва выслушаў даклад Прэзідэнта, выступленні яго ўдзельнікаў. І лічу, што ў сельскай гаспадарцы выбраны правільны, узважаны кірунак. Нельга ламаць тое, што створана працай многіх пакаленняў. Неабходна ўзводзіць будучыню на тым, што ўжо ёсць, рухацца наперад, удасканалвацца.

— Цяпер, калі ўзровень вытворчасці іншы, на змену прыйшлі і прыходзяць новыя сучасныя тэхналогіі. Патрэбны высокапрафесійныя кадры, якія маглі б працаваць на новай тэхніцы.

— Навучыць простага механізатара новаму можна хутка і без значных затрат. Было б жаданне. Накіраваць на курсы, запусціць адпаведна спецыяліста на месца... Мы ў гэтым кірунку працуем увесь час, запрашаем вучоных, кансультацый.

Гаспадарка практычна ўкамплектаваная кадрамі, цяжкага незначная. Адна з прычын — выгаднае географічнае становішча, сельгасарганізацыя знаходзіцца непадалёку ад райцэнтра. Акрамя таго, спецыялістаў і работнікаў прыцягваюць жылём, дастойнымі зарплатамі. У калектыве дзейнічае ўзаемазаманьлівасць, каб у чалавека быў выхадны. А калі такіх дзён не выпадае ў сезон сельскагаспадарчых кампаній, то работнікам плацяць за іх у двойным памеры.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ АЛЯКСАНДР МІКАЛАЕВІЧ.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30
25 лютага 2021 года.

Ініцыятыва

ГУНЬКА ДЛЯ ЦЯЛЯТ

Клецкі раённы камбінат бытавога абслугоўвання асвойвае новыя віды дзейнасці

Цяпер ужо ніхто не здзіўляецца, калі на вуліцы сустракае да машын гадаванцаў, у асноўным сабак, у камбінезонах розных колераў і фасонаў, аздобленых надпісамі, упрыгажэннямі, з капюшонамі і без. А вось на Клецкім раённым камбінаце бытавога абслугоўвання насельніцтва асвоілі выпуск адзення для... нованароджаных цялят. Не, заказваюць яго сельгасарганізацыі не дзеля таго, каб малыя выглядалі модна і эфектна. Гунькі дапамагаюць цяляткам захоўваць здароўе, аберагаюць іх ад непагадзі. І пачуваюць у новым «убранні» яны сябе камфортна і ўтульна.

— *Калі на ўзрор «Верцялішак» да вас звернуцца заказчыкі з іншых абласцей краіны, справіцеся?»* — пацікавілася ў суразмоўніцы.

— Мы прыёмем любы заказ, чым большы, тым лепш для нас. Вядома, 30—50 тысяч адразу не зможам сшыць. Наша прадпрыемства невялікае, таму для гэтага недастаткова вытворчых магутнасцяў. А вось 1000—3000 — калі ласка. У нас сем швачак-краўчых. Гэта вопытныя і прафесіянальныя спецыялісты, якія шмат гадоў працуюць на прадпрыемстве.

— Мы таксама закупляем у камбіната бытавога абслугоўван-

лямпай. Затым яго дзесьці на дваццаць адзін дзень змяшчаюць на вуліцу, каб выпрацаваўся імунітэт. Вось тут і спатрэбіцца для яго «адзенне». У гэтай камізэльцы яно — нібы чалавек у цёплай куртцы.

У ААТ «Шчэпічы-Агра» пасля цялення малое адымаюць ад маці і селяць у спецыяльныя індывідуальныя домкі з чыстай падсцілкай. Вядома, яны абаронены ад неспрыяльных умоў надвор'я. Але цяляты маюць патрэбу ў дадатковым абагрэванні. Сухое цяля можа ўтрымлівацца і пры мінусавай тэмпературы, але як толькі яно прамокне або будзе на скарэняку, то можа захварэць. Таму вельмі важна, каб яно было абаронена ад вільгаці і ветру.

Спецыялісты-аграры даказалі, што ў выкарыстанні камізэлькі ёсць вялікія перавагі. У прыватнасці, захваральнасць маладняку зніжаецца амаль на 20 %, а кожны суткі ён прыбывае ў вазе на 100 грамаў і больш.

У РКБА шуюць не толькі аксесуары для жывёлы. Тут асвоілі таксама выпуск спецвопраткі — касцюмаў з камбінезонамі, паўкамбінезонамі, штанамі, уцепленых куртак, камізэлек, мужчынскіх і жаночых халатаў з нейлонам, плашчовай тканіны.

Калектыў пастаянна ў творчым пошуку па ўкараненні эфектыўных формаў работы, новых паслуг. Напрыклад, тут пачалі вырабляць біг-бэгі. Гэта вялікія махі з поліпрапілену для збожжа. Іх заказваюць сельгасарганізацыі. Але яны выкарыстоўваюцца сезонна. Напрыклад падчас уборкі ўраджая. У мінулым годзе ў камбінаце купілі новую швейную машыну для вышыву гэтай тары. І цяпер шукаюць пастаянных спажыўцоў, з якімі можна працаваць круглы год. А біг-

бэгі апошнім часам карыстаюцца попытам у многіх прадпрыемстваў. У прыватнасці, у іх можна ўпакоўваць пелеты, торфабрыкеты, харчовыя тавары. Пытанні паставак прадукцыі на некаторыя фірмы ў стадыі прапрацоўкі.

Канешне, цяжка канкураваць у сферы бытавых паслуг з прыватнымі фірмамі, асабліва з буйнымі. Таму бытавікам даводзіцца спыяцца за ўсім новым, працаваць на апырэдзяцце, каб захаваць кліентаў і максімальна прыцягнуць новых. У РКБА працуюць спецыялісты, аснашчаныя неабходнай тэхнікай, якая аказвае паслугі па мыцці блізны насельніцтву, арганізацыям.

— Нашы кліенты — Клецкі фізкультурна-аздраўленчы цэнтр з басейнам, сельгаспрадучы ліцэй, цэнтр па забеспячэнні бюджэтных арганізацыяў. Мы ўдзельнічаем у закупках на электроннай гандлёвай пляцоўцы. Спажыўцы ўмеюць лічыць кожную капейку і стараюцца эканоміць. Таму цана паслугі, якая прапаноўваецца, павінна адпавядаць якасці. Мы заклочылі дагаворы на мыцці блізны з Баранавіцкім, Імявіжскім каледжамі, некаторымі мінскімі школамі. Імкнімся павялічваць аб'ёмы, каб цэлкам загрузіць пральню. Акрамя таго, у нас ёсць цырульня, дзе працуюць чатыры спраўдзеныя прафесіяналы сваёй справы, у якіх пастаянная кліенцкая база. І хоць у Клецку шмат прыватных цырульняў, людзі ідуць да нас. І гэты аб'ект у нас працуе з прыбыткам, хоць і невялікім. Майстры вязджаюць па заяўках і ў сельскую мясцовасць — кагосьці падстрыжыць, некаму зрабіць укладку, іншаму — прычоску, — кажа дырэктар.

Тацяна ЛАЗОУСКАЯ.

племянны завод «Чырвоная Зорка» Клецкага раёна. Затым падцягнуліся і іншыя аграры. Толькі летас па заказе ўсіх сельгасарганізацыяў вырабілі 500 адзінкаў. А наогул іх колькасць ужо набліжаецца да тысячы.

Такія камізэлькі шуюць для цялят.

Фота з сайта рэаённага камбіната бытавога абслугоўвання.

— Нядаўна нам патэлефанавалі з ААТ «Васілішкі» з Гродзенскай вобласці. Яны даведаліся, што мы займаемся, так бы мовіць, спецадзеннем для цялят, і заказалі 150 камплектаў. Днямі будзем адгружаць гатовую партыю, — уступае ў размову дырэктар камбіната Алена ГАДЛЕУСКАЯ. — Кошт адной камізэлькі — 36 рублёў. Гэта, лічу, нядорога, паколькі іх можна выкарыстоўваць не адзін сезон. Але самае галоўнае, што гэта камфорт і здароўе для цялят.

я камізэлькі для цялят, — кажа дырэктар сельгаспрадучага філіяла «Клецкі» ААТ «Слудзі» сыраробны камбінат» Аляксандр Плашэвіч. — Выкарыстоўваем іх, як правіла, зімой, калі на вуліцы ветрана, марозна. Цяля, пакуль стане на ногі, падужэе, мае патрэбу ў цяпле.

— *А што, яно мержэ ў памішканні, калі яно?»* — цікаўліся ў Аляксандра Іванавіча.

— Калі цялятка нарадзілася, то яно дванаццаць гадзін абсыхае пад

Каму належыць такая крэатыўная ідэя?

— Вырабляем гунькі для цялят, што ўтрымліваюцца ў сельгасгаспадарчых арганізацыях раёна з тканіны Оксфард 600, якую пастаўляем з адной са сталічных фірм, — уводзіць у курс справы начальнік вытворчасці РКБА Ірына ПРАХАРЭНКА. — Гэтая тканіна са спецыяльным прамочваннем, воданепранікальна звонку, што добра абараняе ад дажджу і снегу. Падкладка зроблена з натуральнай бязі, якая ўтрымлівае 100 % бавоўны. Яна мяккая і прыемная навобмацак. У камізэльцы прадугледжаны і слой сінтэпону, што дазваляе ўтрымліваць цяпло.

— *А як вы шыцеце адзенне? Здымаеце мерку па індывідуальным заказе?»*

— Гэтыя гунькі ўніверсальныя, рэгулююцца спецыяльнымі рымлямі на засцёжках па памеры і аб'ёме жывёліны. Іх можна замацаваць так, каб яны не перашкаджалі цяляці воляна сябе пачуваць. Пры беражлівых адносінах да гэтых пакрывалаў яны могуць служыць не адзін сезон. «Адзенне» можна памыць, пачысціць, прасушыць, і яно зноў будзе як новае, — запэўніла Ірына Георгіеўна.

На камбінаце шуюць гунькі для нованароджаных цялят другі год. У снежні 2019-га сшылі першую партыю. Першым заказчыкам быў

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЭКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «На прыроду са «Звездай»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «На прыроду са «Звездай» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правіламі: тэрмін з 1 сакавіка 2021 года па 30 чэрвеня 2021 года ўключае з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звезда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2021 года.

2. Арганізатар Гульні — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звезда» (далей — Установа), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

II. ПРЫЗАВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызавы фонд рэкламнай гульні «На прыроду са «Звездай» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звезда», — і складаецца з наступных рэчаў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт., руб. кап.	Усяго з ПДВ, руб. кап.
1	Грыль-барбекю Boy Scout 61252, (далей — суперпрыз)	1	205,18	246,22
2	Тэрмасумка Vradex TD 0669 (сіняя), (далей — прыз)	7	44,02	369,77

Усяго прызавы фонд рэкламнай гульні «На прыроду са «Звездай» складае 615,99 (Шасцьсот пяццацца) рублёў 99 капеек.

III. УМОВЫ ЎДЗЕЛУ Ў ГУЛЬНІ

3. Рэкламная гульня «На прыроду са «Звездай» праводзіцца з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звезда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2021 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплациў падпіску на газету «Звезда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2021 года.

6. Падставай для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дасланая падпісчыкам на адрас Установы ў перыяд з 1 сакавіка 2021 года па 12 красавіка 2021 года выразаная з газеты або з дадатковага ўкладша запўнёная картка ўдзельніка — падпісчыка «Звезда», якая змяшчаецца ў газеце не менш чым раз на тыдзень у перыяд з 1 сакавіка па 12 красавіка 2021 года.

7. Адзін падпісчык можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключачца з Гульні.

8. Карткі ўдзельніка, наклееныя на паперу ці плёнку, аджэракапіраваныя або тыя, якія паступілі ўстанове пасля 12 красавіка 2021 года па папаштвым штэмпелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні «На прыроду са «Звездай» Установа стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні (далей — Камісія) ў наступным складзе:

Крчавая Наталія Ільінічна — намеснік дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы Выдавецкі дом «Звезда» — старшыня Камісіі.

Члены Камісіі:

Чычко Аксана Мікалаеўна — начальнік упраўлення распаўсюджвання друкаваных СМІ РУП «Белпошта»;

Дашкевіч Юлія Андрэеўна — намеснік дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы Выдавецкі дом «Звезда»;

Доўнар Валяціна Аркадзеўна — рэдактар аддзела рэдакцыйнай газеты «Звезда» рэдакцыйна-выдавецкай установы Выдавецкі дом «Звезда»;

Брашко Алег Мікалаевіч — загадчык адміністрацыйна-гаспадарчага сектара рэдакцыйна-выдавецкай установы Выдавецкі дом «Звезда».

10. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. ПАРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОУ.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ПЕРАМОЖЦАМ

11. Розыгрыш прызоў ажыццяўляецца на пасяджэнні Камісіі 16 красавіка 2021 года ў 12 гадзін у памяшканні Установы па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

12. Перад пачаткам розыгрышу карткі ўдзельнікаў сартуюцца па абласцях і горадзе Мінску, змяшчаюцца ў асобныя прасторыны скрыні і старанна перамешваюцца.

13. Асобна для кожнай вобласці і для горада Мінска розыгрываюцца 7 прызоў (па адным для кожнага).

Затым усе карткі змяшчаюцца ў адну скрыню, перамешваюцца і срод удзельнікаў розыгрышаецца суперпрыз.

14. Пераможцы Гульні, які выйграў прыз, лічыцца ўдзельнік, чыё прозвішча напісана на дасланай ім картцы ўдзельніка, якую пры розыгрышы кожнага асобнага прыза выцягне выпадковым чынам са скрыні хто-небудзь з запорашаных удзельнікаў Гульні, прадставіўшы незалежны арганізацыі або члены Камісіі. На кожнай такой картцы ўдзельніка надпісачца выйгрышы прыз і распісачца члены Камісіі.

15. Вынікі розыгрышу прызоў афармляюцца пратаколам і публікуюцца да 26 красавіка 2021 года ўключае ў газеце «Звезда».

Установа ў тэрмін да 26 красавіка 2021 года даслае пераможцам паведамленне аб выйгрышным прызе заказным пісьмом з указаннем тэрміну яго атрымання.

VI. МЕСЦА, ПАРАДАК І ТЭРМІН ВЫДАЧЫ ПРЫЗОУ

16. Умовай выдачы прызоў і суперпрыза з'яўляецца прад'яўленне пераможцам пашпарта або дакумента, які пацвярджае асобу, і арыгі-

нала абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звезда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2021 года.

Пры з'яўтванні па атрымнанні прыза або суперпрыза прадстаўніка пераможцы ён павінен прад'явіць даверанасць на атрыманне прыза або суперпрыза, пашпарт і арыгінал абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звезда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2021 года.

17. Адсутнасць у пераможцы, які выйграў прыз або суперпрыз, абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звезда» на другі квартал ці першае паўгоддзе 2021 года з'яўляецца падставай для адмовы ў выдачы прыза або суперпрыза ў сувязі з тым, што ён не адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца да ўдзельніка Гульні пункта 5 гэтых Правілаў.

18. Прызы і суперпрызы выдаюцца пераможцам у тэрмін па 30 чэрвеня 2021 года ў памяшканні Установы па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, з 9:00 да 13:00 і з 14:00 да 17:00, з панядзелка па суботу (выданы ў суботу неабходна ўзагодніць з арганізатарам гульні па тэлефонах (017) 263 66 73, 311 17 40 для атрымання пралупасных дакументаў). Расходы, звязаныя з прыездам пераможцаў па атрыманні прыза або суперпрыза, Установа не аплачае.

19. Выплата грашовага эквіваленту кошту рэчавага прыза або зана яна яго на іншы прыз не дапускаецца.

20. Пасля 30 чэрвеня 2021 года выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі ўдзельнікаў не прымаюцца.

VII. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

21. Пераможцы Гульні нясуць адказнасць за прадстаўленне падатковай справаздачы і за вылату ўсіх падаткаў, якія прадугледжаны дзейным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь у сувязі з атрыманнем прызоў.

22. Пераможцы Гульні і іх сваякі згаджаюцца з тым, што іх імёны, прозвішчы, імёны па бацьку, фатаграфія, лісты і інтэрв'ю могуць быць выкарыстаны Установай у любых рэкламных і/або інфармацыйных матэрыялах, якія звязаны з Гульняй. Яны таксама згаджаюцца даваць інтэрв'ю і здымацца для рэкламных матэрыялаў у сувязі з Гульняй без выплаты якой-небудзь дадатковага ўзнагароджання. Усе правы на такія публікацыі належыць Установе.

23. Правілы правядзення рэкламнай гульні «На прыроду са «Звездай» да пачатку рэкламнай гульні будзь апублікаваны сумесна з рэкламай і дзяржаўнай рэгістрацыяй ў газеце «Звезда».

24. Даведзі, якія датычацца гэтай Гульні, можна атрымаць па тэлефонах (017) 263 66 73, 311 17 40.

Пасяджэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3945 ад 23.02.2021 г., выданае Міністэрствам антымапапазнальнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

АБЫСЦІСЯ БЕЗ ВОЛЬТАВАЙ ДУГІ

Гутарка з кіраўнікамі і спецыялістамі Інстытута зваркі і ахоўных пакрыццяў, што працуе ў складзе акадэмічнага Інстытута парашковай металургіі імя акадэміка А. У. Романа НАН Беларусі

Спачатку — інтэрв'ю з дырэктарам, кандыдатам фізіка-матэматычных навук, дацэнтам Міхаілам АНДРЭВЫМ.

— Сёння з выкарыстаннем зваркі ў краіне ствараецца больш за палову ўнутранага валавога прадукту. Паўсюдна, дзе выкарыстоўваецца нераздымныя зварныя злучэнні — у машынах, будынках, збудаваннях, мастах, трубаправодах і гэтак далей — зварны шоў забяспечвае іх бяспеку і працяглынасць.

На асаблівым гаспадарчаразліковым структурным падраздзяленні «Інстытут зваркі і ахоўных пакрыццяў» для вырашэння пытанняў у інтарэсах зварачных вытворчасцяў краіны створаны падраздзяленні, якія ахопліваюць дзейнасць ад распрацоўкі ТНПА (Нацыянальны тэхнічны камітэт ТК ВУ 5 «Зварка і роднасныя працэсы»), атэстацыі зваршчыкаў, кваліфікацыі тэхналагічных працэсаў да правядзення выпрабаванняў у акрэдытаванай кантрольна-выпрабавальнай лабараторыі.

Інстытут таксама займаецца ахоўнымі пакрыццямі. Сёння мы можам наносіць пакрыцці для рознага функцыянальнага прызначэння таўшчынёй ад доляў мікрона — на ўзроўні нанаметраў, да міліметровых. Тоўстыя потым апрацоўваюцца, у выніку матэрыял належным чынам абаронены і можа эксплуатавацца доўга.

Да нас часта звяртаюцца прадпрыемствы, у якіх знізілася тая ці іншая дэталі імпартага абсталявання. Асобна яе ніхто не прадаць, таму патрэбна якасная адрамантаваць. Зьяраецца знакіткі «Нафтан» — зношваюцца плунжары французскіх помпаў, вырачаем. Працуем з «Гомсельмашам», «Ростсельмашам», наогул з буйнымі прадпрыемствамі Саюзнай дзяржавы. Наносім нават вакуумныя пакрыцці на рэжучы інструмент — для яго ўмацавання і далейшага выкарыстання.

Асвоілі так званыя цвёрдамазачныя пакрыцці, якія выкарыстоўваюцца там, дзе вадкая змазка не падыходзіць, напрыклад, у космасе. Уземадзейнічаем з «Пеленгам», а гэта сур'езная фірма, і выконваем для іх пакрыцці на тры ці іншыя віды вырабы з дабаўленнем цвёрдай змазкі. Такім спосабам забяспечваюцца працяглынасць гэтых вырабаў у вакууме. Займаемся таксама каразійнаўстойлівымі пакрыццямі — дабаўляем у матэрыялы для пакрыцця аічыныя ультрадысперсныя алмазы.

Нашы палімерныя пакрыцці служаць больш доўга і надзейна, чым самая лепшая фарба. Ёсць так званыя халоднае цынкаванне — апрацаваную паверхню можна нейкім чынам падралаць, але яна сама «зажывіцца». Тэхналогія цікавая, практычная і запатрабаваная.

Адным словам, сёння ў галіне ахоўных пакрыццяў мы можам працаваць ва ўсіх дыяпазонах і вырашаць складаныя задачы, якія паўстаюць перад навукова-вытворчай практыкай. Перавагаў у нас шмат, досвед таксама накоплены, так што запрашаем вытворцаў да супрацоўніцтва.

Усё новае стараемся дэманстраваць на міжнародных канферэнцыях і семінарах.

ЗВАРНЫ ШОЎ МАЦНЕЙШЫ ЗА МЕТАЛ

Да размовы далучаецца намеснік дырэктара, кандыдат тэхнічных навук Аляксандр РАДЧАНКА:

— Сёння ў свеце ў ліку кірункаў, што найбольш інтэнсіўна развіваюцца ў галіне зваркі, з'явіўся новы спосаб — зварка трэннем з перамешваннем, які ажыццяўляецца без плаўлення матэрыялаў. Калі гаварыць папулярна, спрощана, то зварка трэннем з перамешваннем выконваецца вярчальным інструментам у форме стрыжня. Па сутнасці, гэта электрод, які не расходзіцца. Памеры і састаў яго канструкцыйных элементаў выбіраюцца ў залежнасці ад матэрыялаў, якія патрэбна зварыць, і іх таўшчыні. Інструмент рухаецца ўздоўж кантаў (крома) зварваемых дэталей, і за кошт высокай хуткасці яго вярчэння абедзве паверхні награвваюцца ад трэння да пластычнага стану. Пры гэтым адбываецца перамешванне, узамежна пранікненне матэрыялу ў кантах.

Дырэктар Інстытута зваркі і ахоўных пакрыццяў Міхаіл АНДРЭВУ з дыпломам лаўрэата міждзяржаўнай прэміі «Зоркі Садружнасці».

У выніку за інструментам фарміруецца плоскі зварны шоў, які можа быць нават больш трывалы, чым самі звараныя матэрыялы.

У гэты час няма працэсу плаўлення, а таму няма крышталізацыі і няма дэфектаў, звязаных з крышталізацыяй. Сабekoшт працэсу ў некалькі разоў ніжэйшы за звычайную зварку. А яшчэ не выкарыстоўваюцца прысадачныя матэрыялы, газы, таму адсутнічаюць выдзяленні ў атмасферу. Сёння такая больш экалагічная зварка трэннем усё шырэй укараняецца ў вытворчасць.

Яшчэ адна перавага новага метаду ў тым, што ён дазваляе зварваць не толькі аднародныя, але і разнародныя матэрыялы, з рознай тэмпературай плаўлення, не парушаючы іх хімічнага саставаў.

Сёння ў інстытуце праводзяцца работы як па даследаванні новага працэсу, так і па стварэнні ўмоў для яго ўкаранення на прадпрыемствах краіны.

ПЕРАЙСЦІ РУБІКОН

Адказны за накірунак газатэрмічнага (газопылімнага) нанясення пакрыццяў, кандыдат тэхнічных навук Яўген МАНОЙЛА:

— Мы займаемся ўдасканаленнем традыцыйных тэхналогій нанясення пакрыццяў на разнастайныя паверхні матэрыялаў у форме шнуроў, дротай і парашкоў. Яны ахопліваюць усю гаму зыходных матэрыялаў — ад палімераў, металаў да керамікі.

Нанясеннем пакрыццяў на тры ці іншыя дэталі займаемся па заказах прадпрыемстваў і

арганізацый. Раней нашы напрацоўкі наогул былі цесна звязаны з наяўнымі праблемнымі кірункамі. Напрыклад, у лёгкай прамысловасці распрацавалі і ўкаранілі на некалькіх прадпрыемствах тэхналогію рамонтну і аднаўлення дэталей ткацкіх станкоў.

Наша тэхналогія традыцыйна выкарыстоўваецца на «Гомсельмашы» — для нанясення цвёрдаслаўных пакрыццяў на нажы і іншыя дэталі кормаборачнай тэхнікі, пры гэтым рэсурс рэжучых органаў павялічваецца на парадок. Што раней было праблематычна, бо гэтыя органы актыўна зношваліся і часта не адпрацоўвалі нават сезон. З нашым удзелам было арганізавана напыленне таўшчынёй ад 0,2 мм да 1 мм, пры гэтым адбываецца самазачаванне рэжучага інструмента, і праблема практычна знята.

У свой час канадская фірма звярнулася з праблемай рамонтну плунжару ў глыбінных вінтавых помпах для адкачкі нафты са свідравін. Шляхам нанясення напылення пытанне ўдалося вырашыць, і цяпер нашы партнёры шырока выкарыстоўваюць гэтую

Адказны за накірунак Яўген МАНОЙЛА.

тэхналогію самастойна. Мы ўкаранілі яе і на АТ «Мунаймаш» і Рэспубліцы Казахстан, працягваем з імі супрацоўнічаць. Як і з шэрагам расійскіх заводаў па вытворчасці плунжарных помпаў.

Укаранілі вельмі цікавую сваю працоўку па нанясенні пакрыццяў у аморфным стане. Тэхналагічна гэта вельмі складаная задача. Тым не менш удалося яе вырашыць і паспяхова прымяніць у нашай краіне. У Гродна ёсць фірма «Біган», створыла каўбасных абалонак, пастаўляюць іх па ўсім свеце. Папрасілі аднавіць барабан дыяметрам 160 см і шырынёй 35 см. Выканалі гэтую работу, выкарыстаўшы расійскі аморфны матэрыял борхромалібдэн. Напылілі пакрыццё на тры барабаны, і яны працуюць абсалютна надзейна.

Знакіткітаму БелАЗу ўмацавалі велізарныя шворны паваротнага кулака для аўтамабіля грузавыдальнасцю 120 тон, дзе патрабуецца высокая зносостойкасць і належная засцярога ад карозіі.

У сваіх тэхналогіях мы змаглі перайсці сапраўдны Рубікон — павялічыць цеплавую магнутнасць спажывання апаратамі замест ранейшых 30–35 да 80–85 кілават пры спальванні не ацэтылену, а газу МАФ. Удалося гэта дзякуючы і змяненню канструкцыйных параметраў абсталявання (формы, памераў і колькасці каналаў саплагава муштука), а таксама выкарыстанню па-

Загадчык сектара Дзмітрый БУБЕН аглядае ўзоры зваркі, атрыманых метадам трэння з перамешваннем.

рашкоў у якасці матэрыялу для напылення. Арыгінальнае канструкцыйнае рашэнне абараніла аператара ад так званaga «зваротнага ўдару». Такім чынам, удалося стварыць клас абсталявання для нанясення пакрыццяў метадам напайкі таўшчынёй слаўу 10–15 мм на дэталі вялікіх памераў і абараніць іх не толькі надзейна, але і больш хутка па часе.

Адным словам, дзякуючы прымяненню парашкоў мы прасунулі ў тэхналогіі, ўдасканалі абсталяванне, ды і саму тэхналогію. Працаваць можна больш эфектыўна ў 3–10 разоў пры не горшых, а часта і лепшых якасных паказчыках. У гэтым і быў сэнс нашага навуковага пошуку.

ЗА «ДРУГІМ ЖЫЦЦЁМ» — ДА НАС

Адказны за накірунак электрафізічных пакрыццяў Сяргей ЛАВЫГІН:

— Займаемся прымяненнем мікраплаўма-іскравых тэхналогій, часцей за ўсё — у рамонтнай вытворчасці. Аднаўляем дэталі, якія выйшлі са строгу, пасадачныя месцы на валах і падыпніках, накрываем электрарухавіку і гэтак далей. У прынцыпе, тэхналогіі электраіскравага легіравання прызначаны для аднаўлення і ўмацавання любых токаправодзячых матэрыялаў адвольных памераў і канфігурацый, што працуюць у складаных вытворчых умовах.

Мікраплаўменную іскравую апрацоўку, якая ўключае мікралегіраванне паверхні з адначасовым яе ўмацаваннем, за кошт апылення і фарміравання паверхневага слоя, прымяняем з адначасовым ультрагукавым уздзеяннем. Гэта наш «вытворчы секрэт», без чаго высокага выніку дабіцца складана. У прынцыпе, усё гэта дазваляе не толькі ўмацаваць паверхню дэталей, але і адначасова аднаўляць іх, працягваюць тэрмін мікрамонтнай эксплуатацыі.

У чым перавага метаду? У магчымасці выкарыстоўваць у якасці легіруючых электродаў складанакампанентныя альбо сінтазаваныя кампазітныя матэрыялы. Менавіта яны здольныя ствараць на работнай паверхні шматфункцыянальныя пакрыцці. Пры гэтым значна меншая энергаёмнасць, адпаведна, і кошт у параўнанні з іншымі метадамі. Не адбываецца страта першаспалачковых уласцівасцяў выраба. Магчыма і такая тэхналогія, калі зверху наносім рабочае пакрыццё з драгой складаналегіраванай сталі ці вальфрама-кобальтавага сплаву, а пад імі застаецца больш танны метал. Дэталі становіцца даўгавечнай.

Шмат гадоў супрацоўнічае з намі вядучы вытворца ЦЭНаў (целяэлектранаваральнікаў) у краіне — ЗАТ «Адзіполь». У іх вытворчасці шмат спецыфічных, скажам так, дэталей і інструментаў, аднаўленне якіх — наш клопат. Іншыя прадпрыемствы прывозяць нам зношаныя крышкі электрарухавіку, валы і гэтак далей. Аднаўляем, часта нават не разбіраючы саму буйную дэталі.

Выкарыстоўваем і тэхналогію мікрадураговага аксідзіравання для дэталей са сплаваў А 1. Напрыклад, часта выконваем гэтую работу для лагойскага «Лекфарма». Пакрыццё тэрмастойкае і антыпрыгарнае.

На любым з прадпрыемстваў вельмі шмат тэхналагічнага абсталявання. Час ад часу яму патрэбна дарыць другое жыццё. Зьяртаюцца да службаў галюўных механікаў: такі падарунак можам зрабіць мы. Будзе і танна, і «срдзіта».

Пакрыццё гэтых разнастайных па форме дэталей паспяхова выканана метадам электраіскравага легіравання.

Электрод з высокай дакладнасцю дакранаецца да ўчастка дэталі, якія патрабуюць аднаўлення пакрыцця.

Адказны за накірунак Сяргей ЛАВЫГІН.

Публікацыю падрыхтавалі

Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ, Вольга ГЕЦЭВІЧ і Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

ЗА ДВУМА ЗАЙЦАМІ...

...Гэты вясковец быў вельмі шчыры працаўнік, да таго ж ніколі не квапіўся на чужое, нават на калгаснае. «Хоць бы ты буркаю калі ў воз укінуў, — бурчэла яго жонка, — ці мяшок камбікорму». — «Э не, — стаю на сваім Іван, — яшчэ возьмуць ды зловяць... Сораму не абярэцца».

Вось такі ён быў чалавек. Нездарма насіў ажно дзве мянушкі: «камуніст» і «ленінец».

А працаваў ён санітарам пры ветлячобніцы, з часам набіраўся вопыту і ўжо нароўні з фельчарам мог вылечыць карову, каня ці іншую жывёнасць. Людзі раз-пораз звярталіся да Івана, і ніякіх разлікаў тады ён не прызнаваў — апроч, можа, бутэчкі... Здаралася, лішнюю чарку браў, што камуністу ды ленінец не рабіла, вядома ж, гонару...

А да ўсяго быў гэты дзядзька заўзятым рыбаком і пчаларом. Прычым рыбалоўства удавалася лепш: ён меў сваю лодку, змайстраваў сетку-ляшчоўку... «Завялікія вочкі, — казалі яму вясковцы. — Уся рыба паўцакае назад у возера». — «Няхай сабе, — адказваў рыбак, — Малая — мне без патрэбы: я такой і вудачкай нацягну. А сеткай — толькі буйных ляшчоў».

І галоўнае, што Іван не толькі гаварыў так. Ён яшчэ і лавіў: яго рыбы хапала і сваёй сям'і, і радні з суседзямі...

З мёдам, з пчаларствам было горш: хацелася чалавеку павялічыць пчалынік, аднак, як ні стараўся, гэта яму не удавалася: то зімою пчалы загнінуць, то летам рой «уцяча».

Неяк збіраецца Іван на рыбалку. — Суньце сена, — загадае сваім (лужок каля хаты скошаны). — І сачыце за пчаламі! Райніцу (гэта спецыяльная скрынка для іх) я выставіў, вёдры з вадой, пілу, малаток і венік — таксама. Сёння павінен быць рой. Як лавіць, спадзяюся, помніце? Жонка, яго сын з нявесткай і дачка згодна заківалі галавамі.

Разам яны падварушылі сена, на ім, духмяным, прыселі адпачыць. Да кампаніі далучылася судэска: разгаваніліся, разамлелі пад цёплым сонейкам... Аж чуоць — шум у іх над галавамі! Узнялі вочы — рой.

Дачка тут жа ўскочыла на ровар і куляў да возера — клікае бацьку. Сын стаў грукач малатком на піле. Жонка з судэскай скапілі вёдры з вады ды венік...

І ўсё дарэмна, бо «дастаць» вялікую хмару з пчол было немагчыма: яна падымалася ўсё вышэй і вышэй і ўрэшце знікла з вачэй за возерам...

— Упусцілі, развялі! — закрываў Іван, засасочыўшы з ровара. — Але ж гэта нічога: я даганю... Я, здаецца, ведаю, дзе рой сеў... У Генадзевым садзе, у пустым вулі.

Карацей, пчалар узяў райніцу і пайшоў да таго Генадзея.

— Браток, — сказаў, павітаўшыся, — у цябе мае пчалы. Адай!

— Былі твае, сталі мае, — пасмаўся Генадзея, але ж потым палагаднеў: — Забірай, калі твае... З той вялікай радасці пчалар нават не пачаў, пакуль пчалы абсядуць ды скуцацца: паспешліва, без дымара, стаў перасаджваць іх у райніцу.

Тыя, як маглі, «супраціўляліся»: кувалі яму рукі, шыю, твар, аднак ленінец не зважаў ні на што: выграб пчолак, амаль падбегам пакрочыў дадому.

Ішоў і бачыў, як зараз прынясе свой рой, як пасадзіць... А вась пад ногі ён зусім не глядзеў, таму не дзіва, што зачэпіўся за нейкую жэрдку і грымнуў вобзём.

Не без таго — пабіўся, але ж самае крыўднае, што з райніцы высіпаў пчола!

Тых, зусім нямногіх, што цудам засталіся, нанач занёс у варуёно, зачыніў дзверы — нават шчыльна, курыца б не вылезла! А вась пчолакі...

Яны, разварушаныя, знайшлі-такі дзірачкі і да раніцы выбраліся на вуліцу, запаланілі двор, пакусалі ката, сабаку, паразганялі ўсіх людзей...

Факт, што загадзя падрыхтаваны вулей, у якім ленінец ужо бачыў свой новы рой, застаўся пусты. А незадачлівы пчалар са скрухай мусіў прызнаць, што, пагнаўшыся за двума зайцамі, і праўда, не зловіш ніводнага.

Вось і ён у той дзень і без рыбы застаўся, і рой упусціў.

Адным словам, хацеў як лепей, а вась атрымаўся, — як некалі... У тых жа камуністаў і ленінцаў.

Файна Касаткіна,

г. Паставы.

ЧЫТАЙЦЕ ПРЭСУ

Стась Зюка, малады кіроўца бартавога ГАЗ-51, пасля работы спышаўся дамоў... Што не дзіва: на двары май месяць, гарачая пара, калі і ў калгасе работы па вушы, і дома не менш. Сёння вечарам Стасьве бацькі планавалі вывезці гной, заўтра — пасадзіць бульбу. Сенненне ўжо зачалася...

На паўдарозе да вёскі Стась дагнаў свайго бацьку. Той абачліва саступіў на абочыну. Сын... пранёсся міма.

— Ты чаму не спыніўся? — дома спытаў стары.

— Дык я ж прэсу чытаў, — стаў тлумачыць сын. — А там напісана: калі чалавек хоча, каб яго падвезлі, ён пачынае руку. Ты ж не падумаў? Не. Дык скуль мне ведаць, хочаш ты падаехаць ці не? Можна, на прагулянку выйшаў...

Прамаўчаў тады бацька, бо што тут будзе казачь — дурны, але ж сын. Ды і гной накідваць трэба...

Каб хутчэй было, суседзю паклікаў: усе разам упіраюцца, віламі маюцца... Хіба Стась сачкуе — капот у сваім «газіку» падняў ды калупаецца там.

— Ты што — не дапаможаш? — цікавіцца бацька.

— А кожны павінен сваё рабіць, — адказавае сын. — Вунь і ў газетах пра тое пішуць... Я ж шафёр, а не грузчык...

Пасля работы гаспадыня сабрала на стол: нарэзала сала, дамашняя каўбасы, салёныя агурочкаў, нармаўка пательню яек. Гаспадар дастаў вялікую пляшку гарэлкі, наліў па першай — усім, апроч сына.

— А мне? — нагадвае той. — Ты забіўся ці што?

— Дык прэсу ж трэба чытаць, — усміхаецца бацька. — Там заўсёды пішуць, што шафёры не п'юць. Ім нельга.

Іван Пашко,

г. Шчучын.

У СТРАХА

ВОЧЫ ВЯЛІКІЯ

Для пачатку — трохі лібаў: дзаяцкі у мяне пяцёра (тры дачкі і два сыны), дзесьць унукаў, сем праўнукаў. Як сабраліся ўсе разам, каб мае 80 адзначаць, дык аж хата гудзела! Ведама, свята...

У будныя дні вась такой грамадой мы, вядома, не збіраемся, у нас іншы парадак заведзены: позній восенню дзеці забіраюць мяне ў горад, а вясной (я дачкацца не магу!) прывозіць назад у сваю хачіну, і тут ужо я прымаю дзаяцкі.

Яны часта прыязджаюць — калі каму выпадае. І ў доме тады прыбруць, і горад дагледзяць, і ў грыбы, у гады сходзяць... А бліжэй да вечара смакаты нагатуюць — і ў альтанку... Бывае, па чарцы возмуць, і пайшлі-паехалі — успаміны, жарты, смех.

І мне тады радасць, што дружная сам'я, што адно аднаму памагаюць, што над каляйкой не дрэжаць — не лічаць, хто больш патраціў, хто каму вінен. А што пад'юджаюць адзін аднаго, дык такой бяды. Неяк нават мне дасталася: маўляў, такога зяця страціла — такога мацака (спіна, як грубка ў зале!) ад нашай іры адгудзіла... І рагоучоць, аж заходзяць.

А ўсё было да развалу Саюза. Вяселлі ў нашай вёсцы гулялі гучна: сталы накрывалі ў сталуюцы, ансамблі запрашалі з Маладзечна ці нават з Мінска, на танцы ішлі ў клуб.

У вёсцы шмат дзаячат харошых было, так што хлопцы з усёй акругі збіраліся — хто лехатой, хто на матацыклах (машын не дакупіцца тады — чарга... Пакуль падшыла, грошы як карова языком зізала).

Дык вась тым суботнім вечарам моладзь у нас на двары сыхлалася — гамоніць, жартуе, чакае, калі ў клуб музыканты прыйдуць. А ў мяне ж зусім іншыя клопаты — гаспадарскія. Акно, помню, адчыніла ды пытаю ў сваіх: «Юрку прывялі?» Сяргей (гэта сын): «Прывялі... Не хвалойся». Я ў працяг: «Глядзіце ж, каб напайлі!»

Пасля гэтага я краз пацалася музыка, моладзь пайшла ў клуб. А да мяне назаўтра — суседка з самага ранку з папрокамі: маўляў, што ты пляменніку майму сказала?

А я ж у вочы яго не бачыла: не выходзіла ў двор... Чаго мне да моладзі лезці?

Кажу гэтак, а Тацыя не верыць, пытае, а чаму тады ён на танцы не пайшоў: «Яву» сваю асядлаў і куляй дадому... «А вась гэта, — кажу, — ты ў яго самога пытайся».

На тым і размове нашай канец, хоць, трэба сказаць, што быў і пачатак, бо таго пляменніка Таня дужа нахвальвала, усё хацела з ірай маёй пазнаміць. Казала, што добрая пара была б...

У наступную суботу прыязджае мой Сяргей, распывае ў яго пра тое, пра гэта... Вяселле ўспомілі. Пытаюся: «Ці быў жа тут Тацыянін пляменнік?» Сын кажа: «Быў». — «А не ведаеш, чаму ўцёк?» Той памаўчаў, падумаў і ў рогат: «Дык яго ж, — кажа, — Юркам завуць. Як нашага бычка... Ты пыталася, ці прывялі яго, ці напайлі, а ён, відаць, спалохаўся — падумаў, што зараз накідаюць тут да страты прытомнасці ды з ірай нашай пажняць...»

Во як атрымаўся. Можна, і добры зяць быў бы?..

А. С.,

г. Вілейка.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОУНАР.

Ад яе ж чарговае і шчырае: «*Пішыліся, бо ўсе «вясёлля і праўдзівыя гісторыі з жыцця чытачоў» на старонках «Звядзі» не проста друкуюцца, а ўдзельнічаюць у конкурсе на найлепшую. Вынікі яго будучы падведзены ў пачатку наступнага года. Журны — і Вялікая чытацкае пад старшынствам спадарыні Софіі Кусянковай з Рагачоўшчыны, і маленькае рэдакцыйнае на чале з першым намеснікам галоўнага рэдактара спадарыняй Наталляй Карпенкай — працуе. Пераможцаў чакаюць прызы.*

Несабісты суб'екты

«ТРЭНЧ» — ГЭТА ВАМ НЕ ПЛАШЧ?

Пра чысціню мовы і не толькі

ЗДАУНА, яшчэ з часоў работы рэдактарам аддзела крылы за спінай вырастаюць, бо разумееш, што складаеш літары ў сказы недарэмна, што ўсё гэта заўважае, аналізуе разумны, удумлівы і — галоўнае — неабіякавы чытач. Наш, «звяздоўскі», такіх больш ні ў адной газетцы няма — у гэтым мае глыбокае, шматгадовае, няхай сабе і крыху суб'ектыўнае перакананне.

Вось, напрыклад, хто як не наш чытач стане разважаць пра чысціню беларускай мовы і ў жыцці, і на старонках газет? А мы такія пісьмы, у якіх і пытанні, і заўвагі, атрымліваем няздака. Адзін такі допіс прыйшоў акурат перад Днём роднай мовы з Маладзечна. Яго аўтар Алена Сімановіч, філолаг, разважае пра памылкі, удумлівы і — галоўнае — неабіякавы чытач. Наш, «звяздоўскі», такіх больш ні ў адной газетцы няма — у гэтым мае глыбокае, шматгадовае, няхай сабе і крыху суб'ектыўнае перакананне.

ДЗЯКІЙ нашай чытацкі — яна цытатай з артыкула літаратуры» натхніла знайці і пачытаць гэтую публікацыю (а напісаны артыкул быў амаль сто гадоў таму — у 1928 годзе). Пісаўся ён, канешне, тады, калі «мова толькі пачынала крышталявацца», але ты, хто рупіцца аб яе захаванасці, не пашкодзіць пачытаць яго і сёння. Бо, пагадзіцеся, амаль сто гадоў мінула, а не страціла актуальнасці вась гэта, напісаная са скрухай і з іскрыстым гумарам адначасова: «Загалавак: «Над абрывам». Аўтар думаў «над абрывом» і напісаў «над абрывам». Не ведаючы, што ў беларускай мове «абрыў» гэта значыць «парсюк лычам дрэва абрыў». Ці вась гэта: «Сапраўды, што гэта «вясна наступіла»? Наступіць можна (думаючы ў беларускай мове) каму-небудзь на нагу, можна наступіць на жабу і растаптаць яе. Але аўтар думаў: «Вясна в гэтым годзе наступіла как-то рано». І пісаў гэта беларускай транскрыпцыяй, змяняючы, як умеў, некаторыя словы». Карацей, артыкул надзвычай цікавы. На нашым сайце мы зрабілі спасылку, калі цікавіцеся, можаце пачытаць яго цалкам. Але ёсць рэчы, якія пісьменнік у тым артыкуле не закрануў, бо проста з імі не зьяўляўся, але якія вельмі актуальныя сёння (на што і звяртае ўвагу наша чытачка).

Зрусізмамі, якія і цяпер прысутнічаюць у нашай мове, нават у 1928-м Кузьма Чорны ведаў, што рабіць: трэба шукаць і знаходзіць свае адпаведнікі, «але дзеля гэтага трэба вывучыць мову, калі ўжо не давалася ведаць яе змалку». Проста і складана адначасова, але ж выканальна. А вась як быць з неславянскімі словамі, якія апошнім часам, асабліва ў маладым асяроддзі, сталі неад'емнай часткай і нашай «векавой і казачнай красе», і «великого и могучего»? Куды падзець гэтыя «хайпы», «додлайны», «інсайты»? Я сходу, не задумваючыся, уживаць замест іх «навязлівая рэклама», «канчатковы тэрмін», «азаронне»? Ці варта гэта рабіць, калі нават чалавек, які ведае мову, «завісае» і не можа імгненна знайсці «родны» адпаведнік? Я ўжо не кажу пра нейкія паняцці, якія ўвогуле не маюць адпаведнікаў, — напрыклад, «біткі».

Сама стараюся падобных слоў пазбягаць (атрымліваецца не заўсёды), чытаючы ж рэдактар матэрыялы калег, таксама звяртаю на гэта ўвагу. І вымалёўваюцца вельмі цікавыя нюансы. Напрыклад, у публікацыі пра вясновую моду зачалася за «мастэху», «оверсайз», «світшот», «трэнч». Першыя два словы яшчэ можна змяніць на больш зразумелыя, але гравасткія фармулёўкі — «тое, што павінна быць у кожнага» і «на некалькі памераў больш». А вась світшот — гэта ж не проста світар, гэта асобны від адзення, «гібрыд» світара і футболкі, а трэнч — хоць па сутнасці сваёй і плашч, але ж асабліва — так называюць толькі плашч двухвортны. Дык ці варта тут яшчэ больш усё заблытаць, спрабуючы спрасціць?..

ЗРЭШТЫ, усе гэтыя філалагічныя загадкі, сумненні і спрэчкі маюць у сабе адзін надзвычай пазытыўны момант. Яны — сведчанне таго, што напісаная Кузьмай Чорным у 1928-м: «Мова — жывая істота. Яна не жыве, а існуе», і сёння — праўда. Пакуль мы спрачаемся пра яе прававін, пра ужыванне ў ёй тых ці іншых слоў, пакуль на ёй гаворым, пішам, думаем — яна існуе. І гэта самае галоўнае. І для мовы, і для нас, калі хочам звацца беларусамі.

А што да іншаслоўных слоў, дык вельмі разумна, на мой погляд, сказаў падчас круглага стала ў «Звядзе» доктар філалагічных навук, загадчык кафедры медыялінгвістыкі і рэдагавання нашага журфака Віктар Іўчанкаў: «А што за праблема, сябры мае? Гэта ж сёння не толькі беларускай мовы праблема — усім волю свету. Мы ўвайшлі ў абсалютна новую эпоху, якая вымагае іншай лексікі. У 20-я гады мінулага стагоддзя, напрыклад, адбываўся адвартны працэс — прыхільнікі пурызму (чысціні мовы) навядумлялі слоў, якія павінны былі змяніць запачыненыя з іншых мов. Большасць наватворкаў так і засталася ў гісторыі, але ж некаторыя сталі часткай літаратурнай мовы: цягнік, жыццяпіс, лецішча, суладдзе... Гэта натуральны працэс развіцця мовы. Мова з цягам часу сама адналіфіце, што застанецца ва ўжытку, а што прыядзе «ў паці» у яе карыстальнікаў».

ДАРЭЧЫ, ці ведаеце вы, што самае беларускае слова «бульба» паходзіць ад французскага bulbe — «цыбуліна, клубень»? Жывая мова выбрала і захавала.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 30 марта 2021 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Банк Дабрабыт»

Сведения о предмете торгов (продаваемое имущество)		
Наименование, местонахождение и характеристики продаваемого имущества	Начальная цена, бел. руб. (с учетом НДС)	Размер задатка, бел. руб.
Изолированное помещение с инвентарным номером в ЕГРН 500/D-628167, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Стадионная, 14-4, общая площадь – 545,0 кв.м., назначение – помещение многофункциональное, наименование – гараж-стоянка на 9 автомобилей со вспомогательными помещениями, СТО и ФОКом в блоке с гаражами ГСК «Милавца»	742 723,20	74 000,00

Продавец имущества: ОАО «Банк Дабрабыт», ул. Коммунистическая, 49, пом. 1, 220002, г. Минск.
Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов:
1. Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

2. Расходы, связанные с государственной регистрацией договора купли-продажи и основанных на нем прав, оплачиваются победителем торгов (покупателем).
Торги проводятся в соответствии со статьями 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Банк Дабрабыт», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие с организатором торгов соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленном организатором торгов); заявление об ознакомлении с документацией, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленном организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBVY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) составляется после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в срок не более 20 рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи имущества.

Торги проводятся **30 марта 2021 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **01.03.2021 по 26.03.2021 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 365 48 36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 239-12-26 (ОАО «Банк Дабрабыт»).
Дополнительная информация размещена на официальном сайте организатора торгов – www.mgcn.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Минский ясыкомбинат» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ наименование – торговое помещение, инв. № 500/D-70782710, общая площадь – 688,4 кв. м., расположенного на земельном участке с кадастровым номером 5000000000001861 площадью 0,8257 га (общее долевое право аренды по 30.09.2053, дата в праве 239/5000) по адресу: г. Минск, ул. Веры Хоружей, 15-3Н.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона линии связи и радиорелейная, пл. 0,0090 га; охранная зона электропередачи, пл. 0,0030 га; охранная зона сетей и сооружений водоснабжения, пл. 0,0450 га; охранная зона сетей и сооружений канализации, пл. 0,1800 га; охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения, пл. 0,1480 га; охранная зона сетей и сооружений газоснабжения, пл. 0,0880 га.

Объект обременен договором аренды по 10.05.2021. Начальная цена с НДС – 1 868 160,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 186 816,00 бел. руб.). Стоимость снижена на 20 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPS30121026200169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBYY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после даты заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 1 (одного) процента.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtt.by. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звезда» от 21.01.2021.

Аукцион состоится **09.03.2021 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чакалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **05.03.2021 до 15.00** по указанному адресу в каб. 320.
Тел.: 8 (017) 516-80-65, 516-80-64, 8 (029) 102-21-17, 8 (029) 136-31-11.

Общество с ограниченной ответственностью «ДепГартола» (далее – «Эмитент») в связи с реорганизацией 29.12.2020

Общества с ограниченной ответственностью «Галерея Мегалполис» в форме присоединения к Обществу с ограниченной ответственностью «УНИГРАН», на основании протокола заседания внеочередного общего собрания участников Эмитента от 08.02.2021 № б/н, ВНОСИТ СЛЕДУЮЩИЕ ИЗМЕНЕНИЯ в жилищные облигации 2-го выпуска

Вместо поручителя Общества с ограниченной ответственностью «Галерея Мегалполис» исполнение обязательств Эмитента по 200 Облигациям обеспечивается поручительством Общества с ограниченной ответственностью «УНИГРАН» (Республика Беларусь, 220005, г. Минск, ул. Веры Хоружей, 4, помещение 12, каб. 68, УНП 192742965). Договор о предоставлении поручительства от 5 ноября 2020 г. № б/н и дополнительное соглашение к нему от 8 февраля 2021 г. № 1. Общество с ограниченной ответственностью «УНИГРАН» принимает на себя безусловное и безотзывное обязательство солидарно с Эмитентом исполнить обязательства перед владельцами 200 Облигаций в объеме 582 400 белорусских рублей в случае неисполнения либо ненадлежащего исполнения данных обязательств Эмитентом.

Изданные изменения зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 22.02.2021.

ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ по объекту «Жилая усадебная застройка для многодетных семей в микрорайоне Сокол в г. Минск»

1-я очередь строительства, опубликованную в газете «Звезда» № 104 (29218) от 30.05.2020

«Окончание строительства – апрель 2021 года».

Утерянные квитанции формы 1-СВ, серия СВ №№ 0618749, 0618750, 0618751, 0618752, 0618753, 0618754, 0618755, договоры страхования формы 2РН, серия ЗИ № 0009981, форма 2РН, серия ЗС № 0002056 страховой компании ЗАО «Промтрансстрой» считать недействительными.

Застройщик – Общество с ограниченной ответственностью «НикаПроект», зарегистрированное в ЕГР 22.03.2011 за № 191581623.

Место строительства: г. Минск, ул. Богдановича, д. 155, оф. 810, тел. +37529 6149090.
Режим работ: пн – пт с 10.00 до 19.00, выходные дни – сб – вс

Цель строительства: строительство объекта «Многоквартирный жилой дом со встроенными помещениями на пересечении ул. Прилуцкой – ул. Глаголева – пр. Жукова» в г. Минске.

Этапы и сроки реализации строительства: строительство объекта предусматривается в 3-й очереди, начало строительства 3-й очереди – март 2021 г., завершение строительства 3-й очереди – декабрь 2023 г.

Результаты государственной экспертизы проектной документации: заключение государственной экспертизы от 27.11.2019 г. № 685-15/19 с дополнениями от 23.06.2020 г. № 326-15/20, выданные республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза».

Характеристика объекта строительства: 3-я очередь строительства представляет собой строительство пяти секций перпендикулярно многоквартирному жилому дому (13 жилых этажей) с элементами благоустройства и установкой малых архитектурных форм.

Всего в 3-й очереди представлено 377 (триста семьдесят семь) квартир, из них 65 квартир расположены в 3-й секции, по 52 квартиры – в 4-й и 5-й секциях, по 104 квартиры – в 6-й и 7-й секциях. Типы квартир, расположенных в 3-й очереди строительства:

- 208 квартир общей площадью от 40,86 кв. м;
 - 169 квартир общей площадью от 57,49 кв. м.
- В доме имеются встроенные помещения общественного назначения.

Конструктивная схема здания – каркасная с монолитными ж/б колоннами и плитными перекрытиями (покрытие), наружные ограждающие конструкции (заполнение каркаса) – кладка из блоков ячеистого бетона (газосиликатные и керамзитобетонные блоки) на клеювом растворе с последующим оштукатуриванием внутренней и внешней поверхностей. Проект предусматривает строительство верхнего (теплого чердака) и нижнего технических этажей, подвального этажа (в секциях № 3, № 4 и № 5). Подвальный этаж и частично первый этаж включены в объем гаража-стоянки. Фундамент под зданием запроектирован в виде фунда

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

3-я очередь строительства 3–7 секции в составе объекта «Многоквартирный жилой дом со встроенными помещениями на пересечении ул. Прилуцкой – ул. Глаголева – пр. Жукова» в г. Минске

даментной плиты на свайном основании. Кровля плоская с организованным внутренним водостоком. В доме запроектирована двухтрубная система центрального водного отопления с установкой радиаторных панелей, радиаторов и индивидуальных приборов учета тепла; система хозяйственно-питьевого холодного и горячего водоснабжения с установкой индивидуальных приборов учета потребления, бытовой канализации, внутреннего водостока. Проектом предусматривается создание автоматизированной системы учета электроэнергии (АСКУЭ) и коммерческий учет электрической энергии для каждой квартиры. Запроектировано строительство пассивной оптической сети жилого дома, предусматривающей телефонизацию и телевидение по протоколу радиосвязи и индивидуальную разводку в жилых комнатах и подключение к интернету по технологии xPON. Для контроля доступа в подъезд предусматривается установка домофонной системы. В каждой секции 3-й очереди предусмотрена установка двух лифтов грузоподъемностью 400 и 1000 кг. Здание имеет проходной подъезд со входами в 2 уровнях, а также тамбур с зонами размещения почтовых ящиков, хранения колясок, и помещением для уборочного инвентаря. В качестве наружной отделки стен применяются декоративно-защитные штукатурки и фиброцементные панели в системе «вентилируемый фасад». Крыша подвала (гараж-стоянка) – эксплуатируемая с учетом автомобильных нагрузок. Проектом предусмотрено создание безбарьерной среды, а также благоустройство территории в границах работ 3-й очереди.

Жилые помещения передаются с черновой внутренней отделкой: штукатурка стен и перегородок, стяжка пола; вентиляция – естественная по схеме: приток через окна, вытяжка через каналы вентблоков, электроснабжение – поквартирная разводка с установкой розеток, выключателей, звонка, электросчетчика, без установки электроплиты; горячее и холодное водоснабжение – прибор учета, вертикальная и горизонтальная (в конструкции потолка) поквартирная разводка, без установки полотенцесушителей; канализация – стояк, установка и подключение унитаза; отопление водяное – приборы учета, вертикальная и горизонтальная (в конструкции стяжки пола) поквартирная разводка, отопительные приборы (радиаторы); окна и двери на лоджии – из ПВХ профилей с заполнением стеклопакетами; остекление лоджий – с применением фасадных витражных систем; телефонизация, телевидение, интернет – ввод светового кабеля в квартиру, оптическая розетка; дверь входная; автономный пожарный извещатель в жилых комнатах. По согласию сторон отдельные виды работ могут не выполняться.

Права застройщика на земельный участок
Договор аренды земельного участка зарегистрирован 24.02.2021 за № 23104/21:1921 и 25.02.2021 за № 23986/21:1921, кадастровые номера земельных участков 500000000005009071, 500000000005009072, 500000000005009073, 500000000005009074, 500000000005009075, 500000000005009076.

Границы земельного участка: на пересечении ул. Прилуцкой – ул. Глаголева – пр. Жукова в г. Минске.

Площадь земельного участка: 0,8378 га.

Состав общего имущества многоквартирного жилого дома, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков после приема в эксплуатацию многоквартирного жилого дома и передачи объектов долевого строительства дольщикам: цокольный этаж, верхний и нижний технические этажи, лестничные клетки, лестницы, шахты, коридоры, крыши, пригласительный этаж, помещения входной

СОСТОИТСЯ ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 14, актовй зал

ПОВЕСТКА ДНЯ
1) «Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Дрожжевой комбинат» в 2020 году и основных направлениях деятельности общества на 2021 год».

2) Отчет наблюдательного совета общества за 2020 год.
3) Отчет ревизионной комиссии о результатах проведенной ревизии за 2020 год и заключение по бухгалтерскому балансу, отчету прибылей и убытков, годовому отчету ОАО «Дрожжевой комбинат». Ознакомление общества с заключением аудиторов.

4) Утверждение годовых отчетов, бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках ОАО «Дрожжевой комбинат» за 2020 год».

5) Утверждение годовых отчетов, бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках Унитарного предприятия «Ошмянский дрожжевой завод» за 2020 год».

6) Утверждение распределения чистой прибыли за 2020 год. О выплате дивидендов за 2020 год.
7) О направлениях использования чистой прибыли общества на 2021 г.

8) Избрание членов наблюдательного совета и членов ревизионной комиссии ОАО «Дрожжевой комбинат».

9) О назначении материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется в день проведения собрания по месту (адресу) проведения собрания при предъявлении акционерами (их представителями) документов, подтверждающих их полномочия (акционеру общества – паспорт; представителю акционера – паспорт и доверенность, заверенную в установленном порядке).

Время начала регистрации: 9 часов 20 минут. Время окончания регистрации: 9 часов 50 минут.
Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в собрании, – 05 марта 2020 года.

С материалами собрания акционеры могут ознакомиться в рабочие дни с 05 марта 2021 года по 29 марта 2021 года с 8.30 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 14 (отдел правовой и кадровой работы), а в день проведения собрания – во время и в месте его проведения.

Администрация, наблюдательный совет.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, BELTORGY.BY

Продавец: УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства им. А.М. Кисленко» (УНП 600126458) 222520, г. Борисов, ул. Блохера, 19, тел. 8 033 688 86 54, в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».

Повторные публичные торги в электронной форме будут проводиться **11 марта 2021 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке BELTORGY.BY

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Контейнер, инв. № 535, дата ввода в эксплуатацию 27.12.06 г.	1 250,00
2	Контейнер, инв. № 533, дата ввода в эксплуатацию 27.12.06 г.	700,00

Местонахождение – г. Борисов, ул. Блохера, 19.
Телефон для ознакомления и осмотра +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 27.02.2021 г. с 09.00 по 10.03.2021 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGY.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУ32BPS30121854500139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBYY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказать от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней с даты проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 24.11.2020 г.

Договор строительного подряда: ООО «СТРОЙ-ПАМГРУПП» № 23/02-2021 от 23.02.2021.

Предполагаемый срок приема в эксплуатацию: декабрь 2023 г.

Гражданин, не состоящий на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальных предприниматель и юридическим лицам для заключения договора создания объектов долевого строительства предлагается 377 квартир, по цене за 1 кв. м, эквивалентной 1480 долларов США.

Условия оплаты: 100 % оплата полной стоимости объекта долевого строительства в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента регистрации договора долевого строительства в местном исполнительном органе. Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день оплаты. По соглашению сторон дольщику может быть предоставлена скидка от общей стоимости квартиры либо иные условия оплаты объекта долевого строительства.

Условия возможного изменения цены строительства застройщиком в одностороннем порядке: изменение статистических индексов стоимости строительного-монтажных работ, а также в случаях изменения законодательства об уплате косвенных налогов, если они оказали влияние на цену объекта долевого строительства (цену договора).

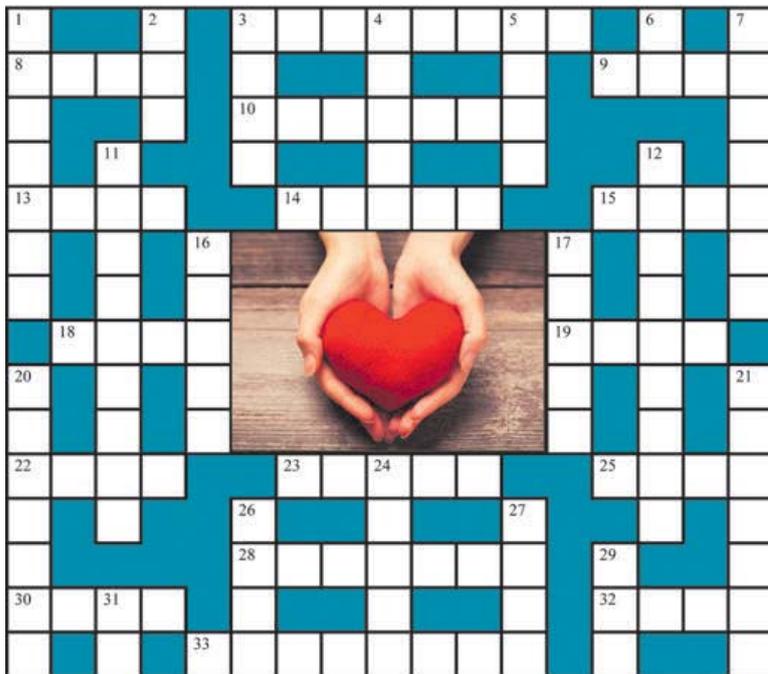
Заключение договоров с дольщиками осуществляется в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 06.06.2013 года № 263 «О развитии строительного сектора в Республике Беларусь».

Порядок ознакомления застройщиком дольщиков с объектом долевого строительства: ознакомиться с объектом долевого строительства и ходом работ по его строительству можно в офисе продаж застройщика, расположенном по адресу: г. Минск, ул. Немига, д. 3, офис 412, 5-й этаж (+37529 61 49090) по предварительной записи или на сайте www.smr.minsk.by

СЭРЦА ЛЮБОЎЮ САГРАВАЕЦЦА

Па гарызанталі:

3. Сэрца — ... : чье добро і зло (прык.); 29 верасня — Сусветны дзень сэрца. 8. Надзея і ... — два вечныя спадарожнікі чалавека (прык.); 30 верасня — Дзень Веры, Надзеі і Любоўі. 9. ... — лютэрскае сэрца (прык.). 10. «Па балоту бусел ходзіць — // Чырвоная дзюбачка. // Прыйдзе мілы, пацалуе, // Скажа: «Мая ...!». Прыпеўка. 13. Любоў ды лад — не патрэбны і ... (прык.). 14. Розум ісцінай прасвятляецца, ... любоўю саграваецца (прык.). 15. Горад у Мінскай вобласці, раённы цэнтр. 18. «Да сэрца дзяўчыны часцей за ўсё падыходзіць ... ад «Мерседэса». Цытата невядомага аўтара. 19. Народны сход у старажытныя часы. 22. Сэрца весяліцца — і ... цвіце (прык.). 23. Дзе ... , там і надзея (прык.). 25. Сярэднеазіяцкі народны паэт — пясняр. 28. Тое, што і рабіна. 30. Надзея — найлепшы ... (прык.). 32. ... — перакладчык сэрца (прык.). 33. Без друга на сэрцы ... (прык.).

дзешчакі». Прыпеўка. 16. «А калі ж той ... // Ды і павечарэе? // Калі ж маё сэрца // Ды і павеслае?» 17. «... вам ды любоў!» Пажаданне маладажонам. 20. Ім перавозыць па-сажыраў. 21. «Ой, ... // Закаціся скоранька. // Маё сэрца забалела: // Даўно з мілым не сядзела». Прыпеўка. 24. Драўляная пасудзіна. 26. Бе-

ларуская багіня, апякунка шлюбам. 27. «Мароз трашчыць, // ... коціцца. // Аж у сэрцы баліць — гуляць хочацца». Прыпеўка. 29. Буіноне лісцеве дрэва, сімвал даўгавечнасці. 31. Вялікі майстар сваёй справы.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

Па вертыкалі: 1. Насякомае. 2. З мілым ... і ў шалашы (прык.). 3. Лоб (высок.). 4. Дзікі асел. 5. ... Шамакін. Імя выдатнага беларускага пісьменніка, аўтара рамана «Сэрца на далоні». 6. Нота музычнай гамы. 7. «Ды зазвіняць вясельныя ...». 3 верша Я. Янішчыц «Любоў мая». 11. «Калі любоў — найлепшая частка жыцця, то ... — найлепшая частка любові». Т. Ман. 12. «... мае, сыраежачкі, // Пасаліў бы я вас, // Няма

21. Соменка. 24. Цёбар. 26. Пада. 27. Вада. 29. Ваг. 31. Ас. 7. Цымбаль. 11. Палацнык. 12. Дзявчынкі. 16. Вакар. 17. Савет. 20. Аўтобус. 28. Арабца. 30. Урач. 32. Язык. 33. Заважурка. 14. Сэрца. 15. Узда. 18. Ключ. 19. Веча. 22. Твар. 23. Жыццё. 25. Акын. 13. Крад.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Даты

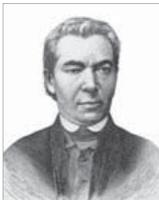
Падзеі

Людзі

26 ЛЮТАГА

1821 год — нарадзіўся Аляксандр Казімір Гінтаўт-Дэвалтоўскі, удзельнік нацыянальна-вызваленчага руху 1863—1864 гадоў на Гродзеншчыне, рэлігійны дзеяч.

1891 год — нарадзіўся Павел Корчык (сапр. Іосіф Каятанавіч Лагіновіч), дзеяч рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі і Польшчы.

1936 год — Мінск наведваў былы чэмпіён свету па шахматах, гросмайстар Эмануіл Ласкер, які даў сеанс адначасовай гульні на 25 дошках.

1786 год — нарадзіўся Дамінік Франсуа Араго, французскі астраном, фізік і палітычны дзеяч, член Парыжскай АН, замежны ганаровы член Пецярбургскай АН (1829).

1896 год — нарадзіўся Андрэй Аляксандравіч Жданаў, савецкі дзяржаўны і партыйны дзеяч, генерал-палкоўнік.

3 1934 года — сакратар ЦК ВКП(б), першы сакратар Ленінградскага абкама і гаркама ВКП(б). У Вялікую Айчынную вайну — член Ваеннага савета Паўночна-заходняга напрамку, Ленінградскага фронту.

1926 год — Савет працы і абароны прыняў пастанову аб арганізацыі першага ў свеце інстытута па пераліванні крыві і пра водпуск сродкаў на гэтую мэту. Цяпер Гематалагічны навуковы цэнтр РАМН.

1936 год — у Саксоніі адбылося адкрыццё першай фабрыкі па вытворчасці «народных аўтамабіляў» («Фольксваген»).

1941 год — нарадзіўся Яўген Ільіч Жарыкаў, расійскі акцёр кіно і тэатра, народны артыст РСФСР. Здымаўся ў фільмах «Вананава дзяцінства», «Тры плюс два», тэлесерыяле «Народжаная рэвалюцыяй». У 1992—2000 гадах — прэзідэнт Гільдыі акцёраў кіно Расіі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

Янка СИПАКОЎ:

«Стварыць сабе куміра і пакланяцца яму — гэта значыць разбурыць, бязлітасна знішчыць сябе як асобу».

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра 19 лютага.
Месяц у сузор'і Казярога.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.05	18.41	10.36
Віцебск —	7.57	18.28	10.31
Магілёў —	7.55	18.31	10.36
Гомель —	7.49	18.30	10.41
Гродна —	8.19	18.57	10.38
Брэст —	8.17	19.00	10.43

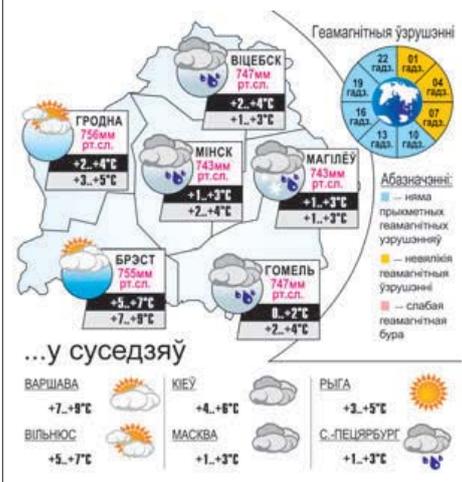
Імяніны

Пр. Веры, Ганны, Зоі, Святланы, Васіля, Георгія, Лявона, Мікалая, Паула, Сцяпана, Сямёна. К. Эльвіры, Аляксандра, Міраслава, Пліліна.

Фота Ганны ЗАНКВІЧ.

ЗАЎТРА

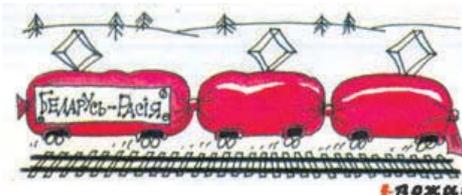
УСМІХНЕМСЯ

— Вы мяне засмучаеце!
— Гэта якім жа чынам?
— Вы нагадваеце мне мяне ў маладыя гады.
— І што?
— Вы нават уявіць сабе не можаце, які я быў ідыёт у той час!

— А яшчэ двое?
— Гэта мае асабістыя.

Чатырохгадовая дачушка бацьку:
— Не сварыся на мяне, я табе не жонка!

Як сказаў адзін вядомы чалавек:
— Мудрасць не заўсёды прыходзіць з узростам. Бывае, што ўзрост прыходзіць адзін.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (г.п.а/факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
пэрс. рэкламы тэл./факс: 311 17 27,
 e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Афіцыйны публікацыйны адрас: адрас для публічнай адрасавання ў п.п.с. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 366.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

26 лютага 2021 года.